İŞKUR

ZONGULDAK

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

RAPORU

2013

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ZONGULDAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

RAPORU HAZIRLAYANLAR:

Hakkı ALKAN

Şube Müdürü

Meliha AYYILDIZ

Memur

Tayfun TURGUT

Memur

İletişim: **Zonguldak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü**

E-Posta: zonguldak@iskur.gov.tr

Tel: (372) 251 1721 Faks: (372) 251 7561

SUNUŞ

Günümüz ekonomi dünyasının sıkıntılı problemlerinden biri işsizlikse bir diğeri de yeterince istihdam oluşturamama sorunudur. Bu iki sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorun ve huzursuzluklar ile birlikte güvenlik kaygılarını da ortaya çıkartmaktadır. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek, kamuda ekonomi ve güvenlik politikalarının önceliği haline gelmiştir. Neticede ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek maksadıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleyerek ortaya koymanın gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu ise yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin kılınmasının olmazsa olmazı halini almıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle İŞKUR İl Müdürlüğümüz 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak maksadıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmayı bir itiyat haline getirmiştir. Bu yolla işverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi için İŞKUR, Kuruma kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR, elimizde tuttuğumuz bu raporda yaptığı çalışmayla, hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirebilmek için kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl çapındaki işgücü arz ve talep verilerini ortaya çıkarmayı hedefleyen bu çalışmanın sonucunun genel bir rehber ittihaz edilmesi hedeflenmiştir.

Elinizdeki çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özverili çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen diğer herkese teşekkür ediyor, Zonguldak İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının İlimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Ali KABAN

Zonguldak Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, Kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 983 işyeri tespit edilmiş ve 860 işyerine ulaşılmıştır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir. Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Gönül DEMİRSU

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **İ**

ÖNSÖZ ..... **İİİ**

İÇİNDEKİLER ..... **V**

GRAFİKLER LİSTESİ ..... **Vİ**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **Vİİ**

KISALTMALAR ..... **Vİİİ**

YÖNETİCİ ÖZETİ **1**

GİRİŞ **5**

BİRİNCİ BÖLÜM **7**

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **7**

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
EKONOMİK GÖSTERGELER 7
NÜFUS GÖSTERGELERİ 13
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 18
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 19
İşgücü *22*
İşsiz *24*
İstihdam *26*
Kayıt Dışı İstihdam *30*
İşgücü Dışındaki Nüfus *31*
Temel İşgücü Göstergeleri *32*
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 33

İKİNCİ BÖLÜM **44**

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **44**

AMAÇ VE YÖNTEM 44
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 46
AÇIK İŞLER 52
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 58
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 61
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler *64*
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler *65*

SONUÇ **66**

KAYNAKÇA **71**

EKLER **72**

EK 1: İL İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 72
EK 2- A: ÖRNEK HACMİ VE ÖRNEK SEÇİMİ 75
EK 2- B: TAHMİN VE NOTASYONLAR 75
EK 2- C : TAMSAYIM VE ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI (2012) 77
EK 2- D : TAMSAYIM VE ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI (2013) 78
EK 3 –A: TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 79
EK 3 –B: NÜFUS VE KONUT ARAŞTIRMASINA GÖRE İL DÜZEYİNDE İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ 85
EK 4- DİĞER TABLOLAR 89

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, TR81-Türkiye, %, 2004-2008 8
Grafik 2: Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Göre Sektörel Dağılımı, Zonguldak, %, 2012 ... 10
Grafik 3: Zonguldak İline İlişkin Nüfus Piramidi, %, 2012 13
Grafik 4: Yaş Bağımlılık Oranları, Zonguldak, %, 2012 15
Grafik 5: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, Zonguldak-Türkiye, %, 2012 16
Grafik 6: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, Zonguldak-Türkiye, %, 2011 19
Grafik 7: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, TR81, %, 2010-2012 20
Grafik 8: Kurumsal Olmayan Nüfusun Yaş Dağılımı, TR81, %, 2012 21
Grafik 9: Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumu, TR81, %, 2012 21
Grafik 10: Yıllar İtibariyle İşgücüne Katılım Oranı, TR81, %, 2004-2012 22
Grafik 11: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı, TR81, %, 2012 23
Grafik 12: Geniş Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı, TR81, %, 2012 24
Grafik 13: Yıllar İtibariyle İşsizlik Oranı, TR81, %, 2004-2012 25
Grafik 14: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TR81, %, 2012 25
Grafik 15: Geniş Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre İşsizlik Oranı, TR81, %, 2012 26
Grafik 16: Yıllar İtibariyle İstihdam Oranı, TR81, %, 2012 27
Grafik 17: İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre Sektörel Dağılımı, TR81, %, 2004-2012 28
Grafik 18: İstihdam Edilenlerin Yıllar ve Cinsiyete Göre İşteki Durumu, TR81, %, 2012 29
Grafik 19: Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR81, %, 2012 30
Grafik 20: İstihdam Edilenlerin Cinsiyet, Eğitim ve Kayıt/Kayıt Dışı Dağılımı, TR81, %, 2012 30
Grafik 21: İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TR81, %, 2012 31
Grafik 22: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, Zonguldak, %, 2010-2011 33
Grafik 23: Yıllara ve Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı, Zonguldak, 2008-2012 33
Grafik 24: Yıllar ve Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz, Zonguldak, Bin Kişi, 2008-2012 35
Grafik 25: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Süreleri, Zonguldak, 2012 36
Grafik 26: Açık İşlerin Yıllara Göre Dağılımı, Zonguldak, 2008-2012 37
Grafik 27: Açık İşlerin Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2012 38
Grafik 28: İşe Yerleştirmelerin Yıllara Göre Dağılımı, Zonguldak, 2012 40
Grafik 29: İşe Yerleştirmelerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2012 41
Grafik 30: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 47
Grafik 31: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 48
Grafik 32: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 50
Grafik 33: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, Zonguldak, %, 2013 51
Grafik 34: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 55
Grafik 35: Açık İşlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2013 56
Grafik 36: Açık İşlerin Beceri Durumlarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2013 57
Grafik 37: Açık İşlerin Aranma Yollarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2013 57
Grafik 38: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 60
Grafik 39: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 61

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer,TR81-Türkiye,2004-2008, TL/USD $ 8
Tablo 2: Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Göre En Yüksekten İl Sıralı Dağılımı, 2012 9
Tablo 3: Kamu Yatırımlarının İllere Göre Sıralı Dağılımı, Bin TL, 2012 11
Tablo 4: Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, Bin TL, 2012 12
Tablo 5: Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları, Zonguldak-Türkiye, 2011-2012 12
Tablo 6: Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus, Zonguldak, 2009-2012 13
Tablo 7: Yaş Gruplarına Göre Nüfus, Zonguldak, 2012 14
Tablo 8: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, Zonguldak, 2012 15
Tablo 9: Net Göç ve Göç Hızı, Zonguldak, 2012 17
Tablo 10: Zonguldak İlişkin Göç Verileri, 2012 17
Tablo 11: Eğitim Seviyelerine Göre Okullaşma Oranı, Zonguldak, %, 2012 18
Tablo 12: Ortaöğretimde Kayıtlı Öğrenci Sayısı, Zonguldak, 2012 18
Tablo 13: Kurumsal Olmayan Nüfusun Yıllar ve Cinsiyete Göre İşgücü Durumu, TR81, %, 2010-2012 20
Tablo 14: Eğitim ve Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılım Oranı, TR81, Bin Kişi, 2012 22
Tablo 15: Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR81, %, 2012 32
Tablo 16: Eğitim ve Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı, Zonguldak, 2012 34
Tablo 17: Başvuranların Mesleklere Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012 34
Tablo 18: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Sıralanışı, Zonguldak, 2012 35
Tablo 19: Kayıtlı İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012 36
Tablo 20: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012 37
Tablo 21: En Fazla Açık İş Sayılarına Göre Mesleklerin Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012 38
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2012 39
Tablo 23: İşe Yerleştirmelerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, Zonguldak, 2012 40
Tablo 24: En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan Mesleklerin Dağılımı, Zonguldak, 2012 41
Tablo 25: İşe Yerleştirmelerin Sektörlere Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2012 42
Tablo 26: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, Zonguldak, 2012 42
Tablo 27: Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayıları, Zonguldak, 2012 43
Tablo 28: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2013) 45
Tablo 29: İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, Zonguldak, 2013 46
Tablo 30: Cinsiyet Bazında Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, Zonguldak, 2013 48
Tablo 31: Sektörlere Göre Çalışanın Cinsiyet Ağırlıkları, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 49
Tablo 32: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Zonguldak, 2013 50
Tablo 33: En Fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 51
Tablo 34: Açık İş Veren İşyerleri Dağılımı, Zonguldak- Türkiye, %, 2013 53
Tablo 35: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, Zonguldak, 2013 54
Tablo 36: Sektörlere Göre Açık İş Oranı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 54
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Verileri, Zonguldak, 2013 55
Tablo 38: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, Zonguldak- Türkiye, %, 2013 56
Tablo 39: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslek Bildiren İşyerleri, Zonguldak, 2013 58
Tablo 40: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2013 .. 59
Tablo 41: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak,2013 59
Tablo 42: Temininde Güçlük Çekilen İlk On Mesleğin Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 60
Tablo 43: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Zonguldak, 2013 62
Tablo 44: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013 63
Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, Zonguldak, 2013 64
Tablo 46: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen Meslekler, Zonguldak, 2013 65
Tablo 47: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler, Zonguldak, 2013 65

KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

HİA: Hane Halkı İşgücü Anketi

ISCO: International StandardClassification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İİMEK: İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

NACE: EuropeanClassification of EconomicActivities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu durum Zonguldak ilinin yer aldığı TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Zonguldak ve Karabük benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Bartın ili daha alt sıradadır.[1] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en gelişmiş il, 28.sırada olan Karabük'tür. Zonguldak ve Bartın ise sırasıyla 29. ve 48. sıralarda yer almaktadır.

Zonguldak ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer[2] itibariyle hâkim sektör % 56,3 pay ile hizmet sektörüdür. İkinci sırada % 38,2 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 5,5 ile en az paya sahip sektör olup bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasının 3 puan altındadır.

İlin yatırım teşviklerinden 2012 yılı için belirlenen payı % 0,21 olup 81 il içinde 54. sırada yer almıştır. Bir kişilik istihdam yaratmanın maliyeti ilimizde 203.612 TL iken Türkiye olarak bu rakam 392.737 TL'dir.2012 yılı itibariyle ilin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay % 0,36 olmuştur.

İllerin ekonomik gelişmelerini kendi kaynakları ile birlikte yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar da etkilemektedir. Bu bakımdan 2012 yılında Zonguldak ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. İlde şirket ve gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranları Türkiye ile benzerlik göstermektedir.

2012 yılı sonuçlarına göre Zonguldak ilinin nüfusunun yaş dağılımına bakıldığında, 0-14 yaş grubunun nüfusun % 20,3'ünü, 15-64 yaş grubunun nüfusun % 70,5'ini ve 65+ yaş grubunun ise nüfusun % 9,2'sini oluşturduğunu görmekteyiz.

Zonguldak ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımına bakıldığında nüfusun % 52,6'sı kırsalda yaşamaktadır. Zonguldak ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. Zonguldak 'da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Zonguldak ilinin yaş bağımlılık oranları incelendiğinde; 0-14 yaş grubunun toplam çalışma çağındaki nüfusa düşen oranı % 28,8'dir. İlde yaşlı bağımlılık oranı ise % 13'dür.

15+ yaş nüfusun % 6,4'ü okuryazar değildir. 15+ yaş nüfusun % 16,4 'ü sadece okuryazar olup, ilkokul diploması yoktur. Bu yaş grubundaki nüfusun ağırlıklı kısmını (% 49,2) lise altı eğitimliler[3] oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il Türkiye ortalamasından (% 64,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir.

---

[1] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

[2] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

[3] Lise altı eğitimliler ilkokul, ortaokul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Zonguldak göç veren bir ildir. 2012 yılı itibariyle net göç hızı binde -13,8‘dir. Göç verdiği nüfusun en önemli bölümünü % 66,5 ile 15-39 yaş grubu oluşturmaktadır. İle göç edenlerin ise 15-34 yaş grubunda olduğu görülmektedir.

2012 yılı verileri incelendiğinde, İlimizde ilköğretimdeki okullaşma oranının bir hayli yüksek olduğu görülmektedir. Ortaöğretimdeki net okullaşma oranı % 77,2‘dir. Ortaöğretim içerisinde cinsiyete göre dağılımda genel ortaöğretimde kadın oranının; mesleki ve teknik ortaöğretimde ise erkek oranının yüksek olduğu görülmektedir.

İşgücü piyasası temel değişkenleri bakımından Zonguldak ilinde dikkati çeken husus % 7,3 ile işsizlik oranıdır. İşgücüne katılım oranı % 48,7’dir. İstihdam oranı % 46,6 ile % 43 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İşsizlik oranı Türkiye ortalama işsizlik oranının % 0,6 puan altında, istihdam ve işgücü katılım oranları ise Türkiye ortalamalarının üzerindedir. Yıllar itibariyle Zonguldak ilinde işsizlik oranının düştüğü, istihdam oranının ise arttığı görülmektedir.

Bölgede işgücüne katılım oranın % 58,1 olduğu görülmektedir. Erkeklerin işgücüne katılım oranı % 71,2 olurken, kadınlarda bu oran % 45,6‘dır. TR81 bölgesinin eğitim durumuna göre işgücüne katılımını % 62,1 ile lise altı eğitimliler oluşturmaktadır.

Bölgenin istihdam oranı 2012 yılında % 53,9 olmuştur. Her 100 erkekten 67’si, her 100 kadından 42’si çalışmaktadır.

Çalışanların sektörel dağılımı incelendiğinde % 41,1‘inin tarım sektöründe, % 36,2‘sinin hizmet sektöründe % 22,7 sanayi sektöründe çalıştığı görünmektedir. Erkeklerin ağırlıklı olarak en çok hizmet sektöründe çalıştığı, kadınların ise en çok tarım sektöründe çalıştığı görülmektedir.

Bölgede istihdamın % 51,7 ‘si kayıt dışındadır. Kayıt dışı istihdamın kadınlarda erkeklerden daha çok olduğu görülmektedir. Bölgedeki sektörler içerisinde kayıt dışılık incelendiğinde en yüksek oranın % 38,6 ile tarım sektöründe, en düşük kayıt dışılığın ise % 4,4 ile sanayi sektöründe gerçekleştiği söylenebilir.

Zonguldak’ta 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 20.649 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 61,9’u erkek, % 38,1’i kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin % 60,4’ü erkek, % 39,6’sı kadındır.

Zonguldak ‘ta İl Müdürlüğümüze ve Hizmet Merkezimize yapılan başvuru 2012 yılında 20.453 kişidir. 2012 yılında İŞKUR ‘a başvuru yapan kişilerin % 70‘ini erkekler, % 30‘unu kadınlar oluşturmaktadır.

Zonguldak ‘ta Kuruma başvuran kişilerin eğitim durumlarına bakıldığında, eğitim düzeyinde en fazla başvuru % 45 oran ile ilköğretim grubuna aittir. İlköğretim mezunlarını % 38,3 oran ile ortaöğretim mezunları, % 9,6 oran ile önlisans mezunları oluşturmaktadır.

İŞKUR İl Müdürlüğü yıl içerisinde, % 4,3‘ü kamu sektöründen ve % 95,7‘si özel sektörden olmak üzere toplam 7.896 açık iş almıştır. Alınan açık işler incelendiğinde en fazla talep beden işçisi (genel) mesleğinde olup, bu mesleğin Zonguldak‘taki toplam açık işler içerisindeki oranı % 16,9 olurken, Türkiye ortalaması için bu oran % 37‘dir.

Zonguldak İlinde en fazla işe yerleştirme yapılan meslek temizlik görevlisi mesleğidir. Bu mesleğin işe yerleştirme yapılan meslekler içerisindeki ağırlığı % 17,8 ‘dir. Bu mesleği % 17,4 ile beden işçisi (genel) ve % 6,7 ile makineci (dikiş) mesleği takip etmektedir.

İlimizde yıl içerisinde işsizlik ödeneği başvurusu yapan 2.148 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Hak eden kişilerin % 51,9 ‘unun lise altı öğrenim seviyesine sahip olduğu, bunların % 87,7‘sini erkeklerin, % 12,3‘ünü kadınlar oluşturduğu görülmüştür.

Zonguldak ‘da İl Müdürlüğü tarafından 2012 yılında toplam 140 mesleki eğitim kursu düzenlenmiş ve bu kurslardan 2.505 kursiyer yararlanmıştır. Kurslardan yararlanan kursiyerlerin % 60,2‘sini erkekler, % 39,8‘ini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre il genelindeki işyerleri ağırlıklı olarak toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedirler. İşyerlerinin % 29,2‘ si toptan ve perakende ticaret sektöründe, % 19,1’ i imalat sektöründe ve % 14,1’i de inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. İl genelinde araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 62,4’ü söz konusu üç sektörden birinde faaliyet göstermektedir.

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde toplam 41.967 çalışan bulunmaktadır. Bunların % 86,2‘sini erkekler, % 13,8‘sini ise kadınlar meydana getirmektedir. Çalışanların % 32,4 ‘ü imalat sektöründe, % 29,7 ile madencilik ve taşocakçılığı sektöründe ve % 12,5‘i toptan ve perakende ticaret sektöründe çalışmaktadır.

Kadın çalışanların fazla olduğu sektörler çalışan sayısına göre eğitim ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Kadınlar eğitim sektörünün % 50,2‘sini, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörünün ise % 56,5‘ini oluşturmaktadırlar.

İşyerlerinin meslek gruplarına göre en fazla çalışanın olduğu sektör % 29,9 oran ile tesis makine ve montajcılar grubudur. Bu grupta çalışanları % 92 oran ile erkekler, % 8 oranla kadınlar oluşturmaktadır. Kadınların meslek grupları içerisinde daha çok büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ile profesyonel meslek mensupları gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir.

İşyerlerinde en fazla çalışanı olan meslek % 11 oran ile madenci (genel) mesleğidir. Erkekler içerisinde en fazla çalışanı olan mesleğin % 12,8 ile madenci (genel) ve kadınlar içerisinde en fazla çalışanı olan mesleğin % 7,1 ile temizlik görevlisi olduğu görülmektedir.

Sektörlere göre açık işlerin dağılımı incelendiğinde ilk üç sırayı; % 32,4 oran ile imalat, % 19 ile toptan ve perakende ticaret ve % 17 oranla madencilik ve taşocakçılığı almaktadır. Sektörlere göre açık iş oranı incelendiğinde ise ilk üç sırayı; % 66,7 oran ile gayrimenkul faaliyetleri , % 11,8 oran ile su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve % 5,6 oran ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler almaktadır. Bu üç sektördeki açık iş oranı toplam açık iş oranının % 84,1‘ini oluşturmaktadır.

Meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımı incelendiğinde ilk üç sırayı; % 37,2 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, % 21,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve % 13,6 oranla profesyonel meslek mensupları grubu almaktadır. Meslek gruplarına göre açık iş oranı incelendiğinde ise ilk üç sırayı; % 4,1 oran ile profesyonel meslek mensupları, % 2,7 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve % 2,6 oranla hizmet ve satış elemanları ve sanatkarlar ve ilgili işlerde

çalışanlar almaktadır. Bu meslek gruplarındaki açık iş oranı toplam açık iş oranının % 9,4'ünü oluşturmaktadır.

Meslekler içerisindeki açık iş oranı incelendiğinde; İlk sırada Zonguldak 'da % 17,7 oran ile madenci (genel) mesleği yer alırken, Türkiye de ise % 7,9 ile makineci (dikiş) mesleği yer almaktadır.

Araştırma kapsamındaki 860 işyerinden % 43,1 'i eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Bu işyerlerinden % 100 oran ile gayrimenkul faaliyetleri sektörü ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü % 76,9 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü izlemektedir. Sektörlere göre temininde güçlük çekilen kişi sayısı dağılımının en fazla % 38 oran ile imalat sektöründe olduğu göze çarpmaktadır. İmalat sektörünü % 22,9 oran ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve % 11,9 oran ile inşaat sektörü izlemektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; ilk sırada % 34,3 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunun olduğu görülmektedir. Bu ana meslek grubundaki açık işlerin oranı toplam açık işlerin % 37,3 'ünü oluşturmaktadır. Hem Zonguldak 'da hem de Türkiye 'de en fazla temininde güçlük çekilen mesleğin makineci (dikiş) olduğu görülmektedir. İlde bu oran % 11,1 iken Türkiye de % 6,9 'dur.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. İşverenlerin % 63,5'i ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye ve/veya niteliğe sahip eleman bulunmamasından, % 57,2'si ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından, % 52,6'sı ilgili meslekte iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, % 11,3'ü çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve % 9,1'i de işveren tarafından önerilen ücretin düşük bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya cevap veren işyerlerinin 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranının % 2,5 olacağı, en fazla net istihdam değişiminin pozitif yönlü olarak % 75 ile gayrimenkul faaliyetleri, negatif yönlü olarak da % -1,2 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektörün yaşanacağı öngörülmektedir. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranının % 3,2 olacağı, en fazla net istihdam değişiminin pozitif yönlü olarak % 250 ile gayrimenkul faaliyetleri, negatif yönlü olarak da % -0,6 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yaşanacağı öngörülmektedir.

Net istihdam değişim Oranının (NİDO) ana meslek gruplarındaki değişimini incelediğimizde 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle % 2,5'lik bir artış yaşanacağı tespit edilmiştir. Ana meslek grupları içerisinde en fazla artışın pozitif yönlü olarak% 5,4 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, negatif yönlü olarak da % -0,7 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar grubudur. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ana meslek grupları içerisinde en fazla artışın pozitif yönlü olarak % 10,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubunda olduğu tespit edilmiştir. Aynı dönem için negatif yönlü en fazla net istihdam değişiminin yaşanacağı ana meslek grubu bulunmamaktadır. Bununla beraber en az net istihdam değişiminin yaşanacağı ana meslek grubu % 0,2 ile yöneticilerdir.

GİRİŞ

Zonguldak ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığının karşılanmasında zorluklar yaşanabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA)sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler bazında idari kayıt olarak mevcut olmakla birlikte bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Zonguldak İli için 15 Mayıs-30Haziran 2013 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, İlin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, İl işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak İlin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Zonguldak işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm, Zonguldak işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte İlin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Türkiye İş Kurumu tarafından tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS2 bölgeleri)[4] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Zonguldak ilinin yer aldığı TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Zonguldak ve Karabük benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Bartın ili daha alt sıradadır.[5] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en gelişmiş il, 28.sırada olan Karabük'tür. Zonguldak ve Bartın ise sırasıyla 29. ve 48. sıralarda yer almaktadır.

EKONOMİK GÖSTERGELER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Zonguldak ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer[6] itibariyle hâkim sektör % 56,3 pay ile hizmet sektörüdür. İkinci sırada % 38,2 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 5,5 ile en az paya sahip sektör olup bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasının 3 puan altındadır.

---

[4] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[5] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

[6] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

Grafik 1: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, TR81-Türkiye, %, 2004-2008

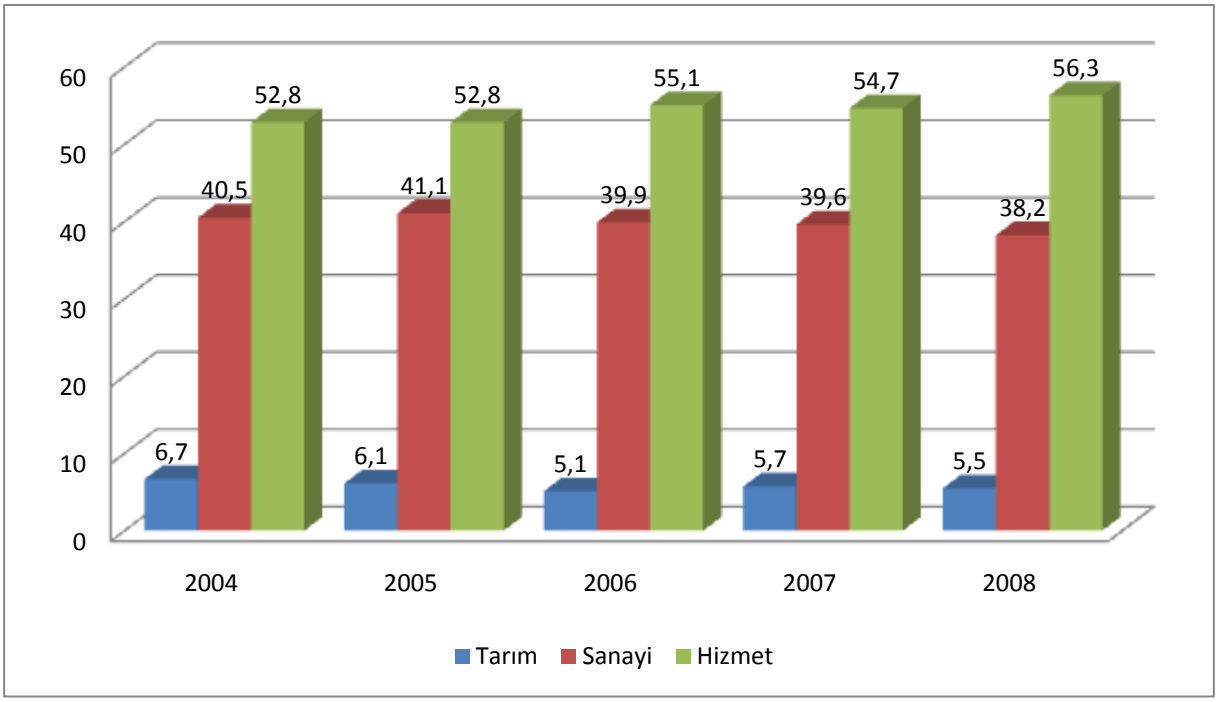

Kaynak: TÜİK,ADNKS

Bölgenin 2004-2008 yılları arasındaki sektörel gayri safi katma değerine bakıldığında en fazla gelişme gösteren sektörün hizmet sektörü olduğu görülmektedir. Bu dönemde hizmet sektörünün payı % 52,8 den % 56,3'e yükselmiştir. Bölgede 2004 yılında % 6,7 olan tarımın payı % 5,5'e, % 40,5 olan sanayi sektörünün payı % 38,2'ye gerilemiştir.

Tablo 1: Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer,TR81-Türkiye,2004-2008, TL/USD $

TR81					
	2004	2005	2006	2007	2008
TL	7.459	8.864	10.240	10.523	11.187
USD $	5.209	6.577	7.108	8.097	8.734
TÜRKİYE					
	2004	2005	2006	2007	2008
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020
USD $	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384

Kaynak: TUİK, ADNKS

2008 yılında bölgede kişi başına gayri safi katma değer 11.187 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de meydana getirilen katma değere (12.020 TL) yakın bir miktara sahiptir. 2004-2008 yıllarına bakıldığından hem Türkiye hem de TR81 bölgesinde kişi başı meydana getirilen katma değerin yükselişte olduğu görülmektedir. Yıllar itibariyle bölgede Kişi Başına GSKD bir önceki yıla göre artış oranları incelendiğinde 2005 yılı % 18,8 ile en fazla artışın yaşandığı yıl olurken; 2007 yılı küresel krizin etkisiyle % 2,8'lik artış oranı ile en düşük artışın yaşandığı yıl olmuştur.

Tablo 2: Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Göre En Yüksekten İl Sıralı Dağılımı, 2012

S.No.	Yatırımın Yeri	Sabit Yatırım (Milyon TL)	S.No.	Yatırımın Yeri	Sabit Yatırım (Milyon TL)
1	İzmir	8.910	42	Van	301
2	İstanbul	5.010	43	Erzincan	292
3	Adana	2.837	44	Giresun	251
4	Kocaeli	2.783	45	Kars	235
5	Bursa	2.565	46	Karaman	233
6	Hatay	2.278	47	Çanakkale	217
7	Gaziantep	1.864	48	Niğde	213
8	Antalya	1.813	49	Batman	172
9	Ankara	1.713	50	Kırıkkale	163
10	Manisa	1.479	51	Sivas	162
11	Kahramanmaraş	1.428	52	Erzurum	156
12	Mardin	1.193	53	Elazığ	125
13	Tekirdağ	1.176	54	Zonguldak	124
14	Eskişehir	1.117	55	Siirt	123
15	Mersin	1.111	56	Tokat	119
16	Muş	1.042	57	Burdur	115
17	Balıkesir	952	58	Bitlis	115
18	Aydın	912	59	Rize	106
19	Konya	860	60	Yozgat	105
20	Yalova	734	61	Çorum	102
21	Aksaray	697	62	Ordu	100
22	Afyonkarahisar	670	63	Isparta	96
23	Bilecik	641	64	Sinop	84
24	Adıyaman	622	65	Nevşehir	78
25	Şanlıurfa	601	66	Ağrı	78
26	Muğla	597	67	Edirne	78
27	Sakarya	568	68	Bingöl	78
28	Bolu	539	69	Amasya	73
29	Kayseri	521	70	Bartın	57
30	Kırşehir	501	71	Kilis	48
31	Düzce	499	72	Karabük	46
32	Malatya	487	73	Artvin	45
33	Kırklareli	450	74	Şırnak	33
34	Denizli	408	75	Bayburt	33
35	Samsun	396	76	Çankırı	30
36	Diyarbakır	352	77	Iğdır	28
37	Uşak	350	78	Hakkari	23
38	Kütahya	342	79	Tunceli	17
39	Osmaniye	326	80	Gümüşhane	14
40	Trabzon	318	81	Ardahan	8
41	Kastamonu	313	Genel Toplam		57.688[7]

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

[7] Genel toplama muhtelif iller ve Gökçeada için ayrılan pay dahil iken tabloda bu veriler belirtilmemiştir.

İlimiz için 2011 yılında yatırım teşviklerinden belirlenen pay % 0,83 'dür. 2012 yılında belirlenen pay ise 0,62 puan azalma ile % 0,21 olup 81 il içinde 54. sırada yer almıştır. Bir kişilik istihdam yaratmanın maliyeti İlimizde 203.612 TL iken Türkiye olarak bu rakam 392.737 TL'dir.

Grafik 2: Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Göre Sektörel Dağılımı, Zonguldak, %, 2012

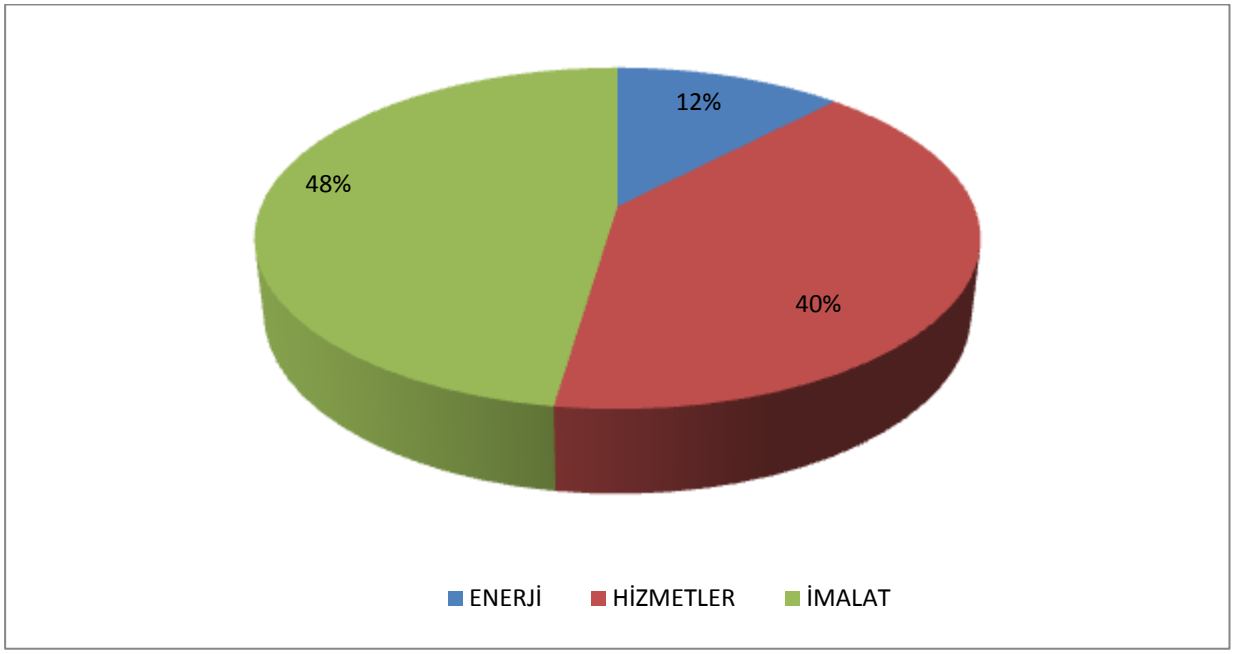

Kaynak:T.C. Ekonomi Bakanlığı

2012 yılında İlimize yapılan sabit yatırımların sektörel dağılımına bakıldığında sırasıyla % 48 imalat, % 40 hizmetler ve % 12 ile enerji sektörüne gerçekleştiği görülmüştür. Sabit yatırımların sektörel dağılımında Türkiye rakamlarına bakıldığında imalat, hizmetler ve enerji sektörlerinde İlimizle benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Tablo 3: Kamu Yatırımlarının İllere Göre Sıralı Dağılımı, Bin TL, 2012

Sıra	İller	Toplam	Sıra	İller	Toplam
	TÜRKİYE	**44.434.287**	41	ORDU	165.005
1	ANKARA	3.553.371	42	ZONGULDAK	161.085
2	İSTANBUL	2.559.243	43	EDİRNE	156.444
3	ARTVİN	849.704	44	ELAZIĞ	149.298
4	DİYARBAKIR	798.074	45	KARS	143.877
5	MARDİN	721.380	46	ŞIRNAK	142.916
6	İZMİR	704.596	47	DENİZLİ	142.697
7	ŞANLIURFA	647.736	48	GİRESUN	131.168
8	KONYA	490.647	49	KARAMAN	130.059
9	İÇEL	460.100	50	KIRKLARELİ	123.329
10	KAHRAMANMARAŞ	458.777	51	HAKKARİ	120.629
11	BURSA	452.297	52	TEKİRDAĞ	120.266
12	ANTALYA	420.393	53	KASTAMONU	118.268
13	GAZİANTEP	360.239	54	TOKAT	117.926
14	HATAY	314.474	55	AMASYA	116.556
15	BALIKESİR	303.386	56	MUŞ	115.543
16	SAKARYA	293.606	57	RİZE	112.406
17	ADIYAMAN	293.123	58	ÇORUM	109.836
18	MUĞLA	272.652	59	KIRŞEHİR	100.556
19	AĞRI	268.942	60	YOZGAT	99.266
20	ESKİŞEHİR	268.816	61	BOLU	96.735
21	SİVAS	267.693	62	KARABÜK	88.592
22	KÜTAHYA	266.085	63	UŞAK	85.554
23	ADANA	265.061	64	BURDUR	85.255
24	SAMSUN	260.496	65	BARTIN	84.973
25	MANİSA	260.034	66	ISPARTA	83.773
26	ERZURUM	248.984	67	SİİRT	81.028
27	VAN	246.980	68	ÇANKIRI	76.642
28	BATMAN	241.415	69	DÜZCE	76.352
29	AFYONKARAHİSAR	229.366	70	BİTLİS	73.424
30	KAYSERİ	221.099	71	NİĞDE	65.449
31	ÇANAKKALE	220.887	72	GÜMÜŞHANE	62.188
32	KOCAELİ	217.842	73	OSMANİYE	60.115
33	TRABZON	196.057	74	IĞDIR	58.445
34	AKSARAY	187.970	75	KİLİS	56.030
35	AYDIN	184.076	76	TUNCELİ	52.911
36	KIRIKKALE	183.619	77	NEVŞEHİR	51.679
37	ERZİNCAN	175.727	78	ARDAHAN	47.275
38	BİNGÖL	169.863	79	BİLECİK	43.897
39	SİNOP	165.884	80	YALOVA	37.078
40	MALATYA	165.238	81	BAYBURT	33.790

Kaynak: T.C. Kalkınma Bakanlığı

2011 yılında İlin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay % 0,49 iken, 2012 yılı itibariyle İlin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay 0,13 puan azalma ile % 0,36 olmuştur.

Tablo 4: Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, Bin TL, 2012

Sektör	Zonguldak	Türkiye	Oran (%)
Tarım	12.740	5.852.392	0,22
Madencilik	54.104	1.208.400	4,48
İmalat	0	538.050	0,00
Enerji	6.259	3.732.935	0,17
Ulaştırma-Haberleşme	8.557	13.877.595	0,06
Turizm	0	294.439	0,00
Konut	2.878	479.845	0,60
Eğitim	28.627	6.491.136	0,44
Sağlık	10.050	2.161.600	0,46
Diğer Kamu Hizmetleri	37.870	9.797.895	0,39
Toplam	161.085	44.434.287	0,36

Kaynak: T.C. Kalkınma Bakanlığı

2012 yılı itibariyle İlimize yapılan kamu yatırımları sektör bazında incelendiğinde en yüksek kamu yatırım payının % 33,6 ile madencilik sektörüne gerçekleştiği görülmüştür. Aynı sektöre yapılan kamu yatırımlarının Türkiye içindeki payı ise % 4,48'dir. 2012 yılında İlimize imalat ve turizm sektörlerinde kamu yatırımı ayrılmamıştır. Ekim ayı itibariyle 2013 kamu yatırımlarına bakıldığında İlde en yüksek payı % 30,4 ile eğitim sektörünün aldığı görülmektedir. 2013 yılında ise madencilik sektörünün aldığı pay % 1,9 'dur.

Tablo 5: Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları, Zonguldak-Türkiye, 2011-2012

İL ADI	2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)						2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)					
	Açılan			Kapanan			Açılan			Kapanan		
	Şirket	Koop.	Ger. Kişi tic. işl.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi tic. işl.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi tic. işl.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi tic. işl.
ZONGULDAK	196	2	406	37	19	438	81	4	455	41	12	322
TÜRKİYE	53.409	1.033	60.430	13.095	1.896	41.130	38.887	877	67.455	14.168	1.895	31.915

Kaynak: TOBB

İllerin ekonomik gelişmelerini kendi kaynakları ile birlikte yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar da etkilemektedir. 2012 yılında Zonguldak İlinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Açılan şirketlerin sayılarına bakıldığında Zonguldak İlinde 2012 yılında açılan şirket sayısının 2011 yılına göre azaldığı görülmektedir. İlde şirket ve gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranları Türkiye ile benzerlik göstermektedir.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Nüfusun büyüklüğü ve yapısının incelenmesi, sosyo-ekonomik yapının geliştirilmesi için gerekli planlama çalışmaları açısından büyük önem taşımaktadır. İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı, nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

Grafik 3: Zonguldak İline İlişkin Nüfus Piramidi, %, 2012

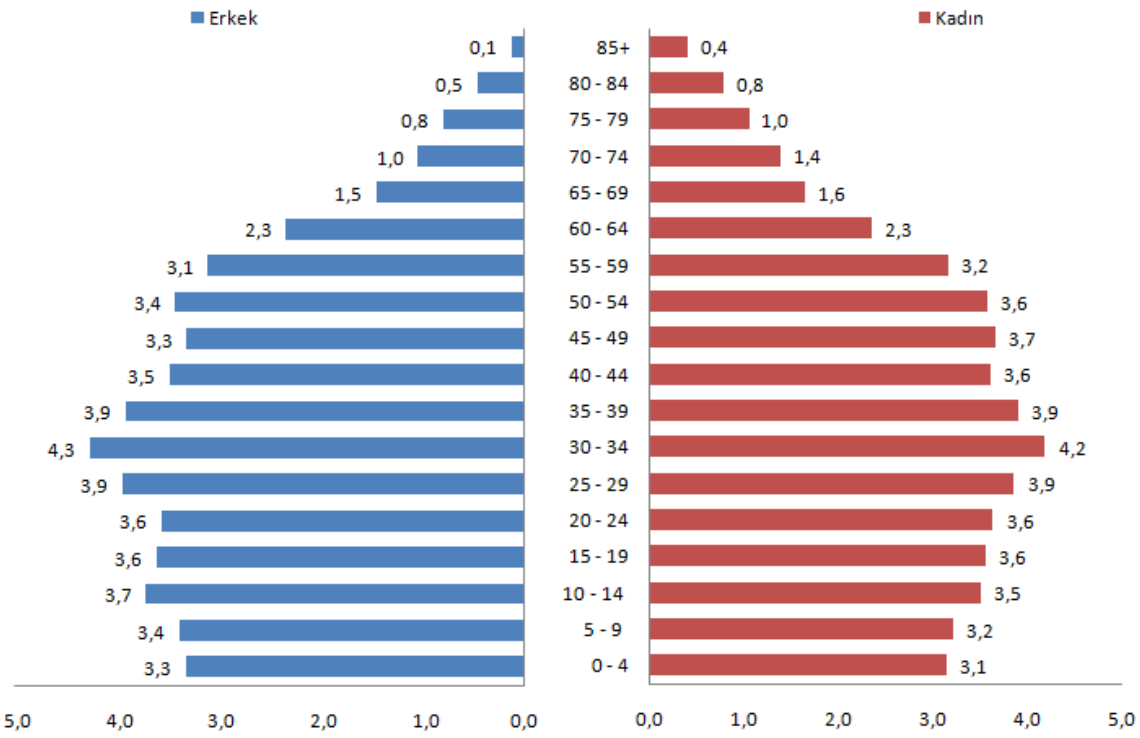

Kaynak: TÜİK

2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçlarına göre İlimizde toplam nüfus 606.527'dir. Nüfusun % 49,3'ünü Erkek, % 50,7'sini kadın oluşturmaktadır. Çalışma yaşındaki (15-64) nüfusun toplam içerisindeki oranı % 70,5'dir.

Tablo 6: Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus, Zonguldak, 2009-2012

Yıl	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2009	280.316	139.198	141.118	339.496	166.877	172.619	619.812	306.075	313.737
2010	287.321	144.288	143.033	332.382	163.262	169.120	619.703	307.550	312.153
2011	286.032	141.810	144.222	326.374	160.560	165.814	612.406	302.370	310.036
2012	287.305	141.937	145.368	319.222	157.364	161.858	606.527	299.301	307.226

Kaynak: TÜİK, ADNKS

2012 yılı sonuçlarına göre Zonguldak ilinin nüfusu 606.527 olup, ilde % 49,3 oranında erkek ve % 50,7 oranında kadın yaşamaktadır. Yerleşim yerlerinin dağılımına göre demografik özelikler incelendiğinde Zonguldak İlindeki yapının Türkiye ortalamasından farklı olduğu görülmektedir. 2012 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun % 77,3'ü il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Zonguldak'ta bu oran % 47,4 seviyesindedir. Diğer bir ifade ile Zonguldak ilinde kırsal alanda yaşayan kişi sayısı Türkiye ortalamasına göre daha yüksektir. 2009-2012 yılları arası incelendiğinde toplam nüfus giderek azaldığı görülmektedir. Yıllar itibariyle kırsal alandaki nüfus % 6 azalış gösterirken il/ilçe merkezi nüfusu % 2,5 artış göstermiştir.

Tablo 7: Yaş Gruplarına Göre Nüfus, Zonguldak, 2012

Yaş grubu	ZONGULDAK		
	Toplam	Erkek	Kadın
0-14'	123.081	63.235	59.846
'15-19'	43.511	21.939	21.572
'20-24'	43.702	21.625	22.077
'25-29'	47.376	23.926	23.450
'30-34'	51.338	25.909	25.429
'35-39'	47.460	23.770	23.690
'40-44'	43.077	21.153	21.924
'45-49'	42.365	20.107	22.258
'50-54'	42.546	20.808	21.738
'55-59'	38.101	18.869	19.232
'60-64'	28.442	14.201	14.241
65+'	55.528	23.759	31.769
Toplam	**606.527**	**299.301**	**307.226**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

2012 yılı verilerine göre; 15-64 yaş grubundaki nüfus 427.918 kişidir. Çalışma çağındaki erkek nüfusun oranı % 35 iken, kadın nüfus oranı ise % 35,5'tir. 2012 yılı nüfusunun geniş yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; nüfusun % 70,5 'ini 15-64 yaş grubunu yani çalışma çağındaki nüfusu, % 20,3'ünün 0-14 yaş grubunu ve % 9,2'sinin ise 65 yaş ve üstü grubu oluşturduğu görülmektedir.

Grafik 4: Yaş Bağımlılık Oranları, Zonguldak, %, 2012

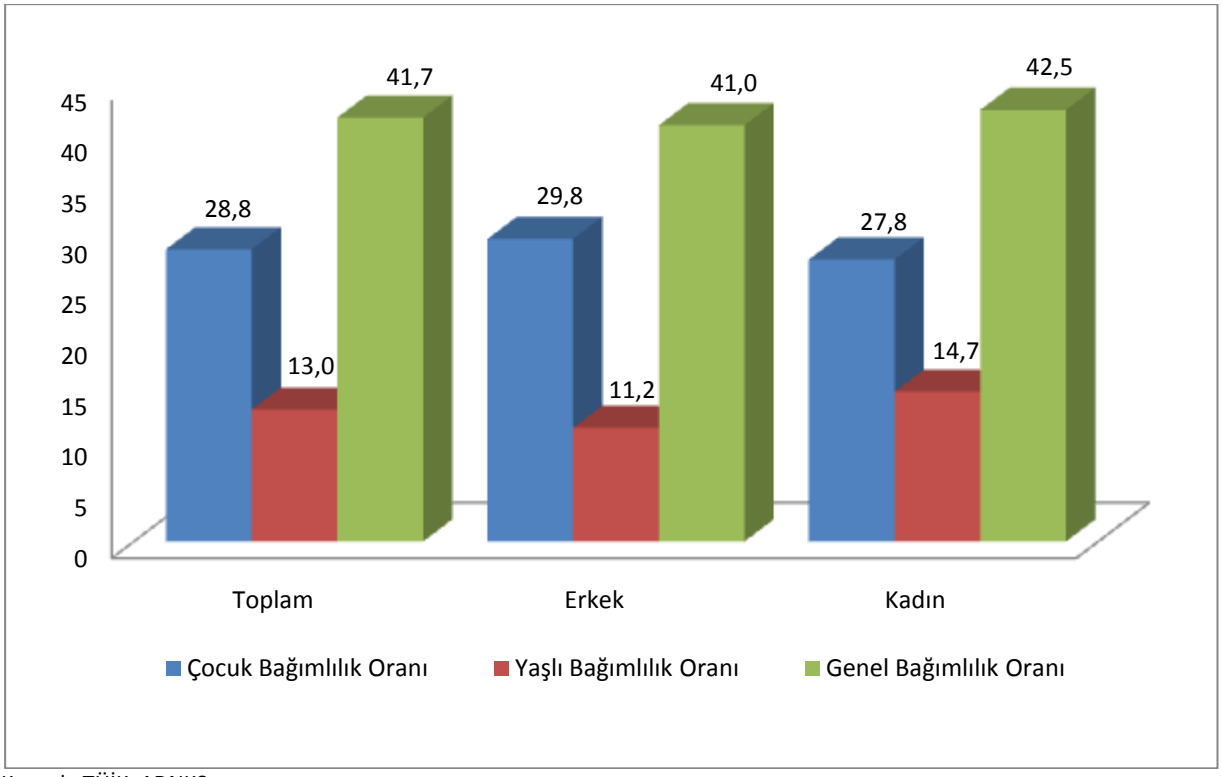

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Zonguldak İlinin yaş bağımlılık oranları incelendiğinde; 0-14 yaş grubunun toplam çalışma çağındaki nüfusa düşen oranı % 28,8'dir. Verilere göre İlde yaşlı bağımlılık oranı ise % 13 dür. Erkek nüfus içerisindeki çocuk bağımlılık oranı toplam nüfus içerisindeki çocuk bağımlık oranının 1,0 puan üstündedir. Kadın nüfus içerisindeki yaşlı bağımlık oranı ise toplam nüfus içerisindeki yaşlı bağımlılık oranından 1,7 puan yüksektir.

Tablo 8: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, Zonguldak, 2012

Bitirilen Eğitim Düzeyi	Zonguldak		
	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	35.898	4.976	30.922
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	91.826	41.401	50.425
İlkokul mezunu	147.446	61.074	86.372
İlköğretim mezunu	104.031	60.934	43.097
Ortaokul veya dengi okul mezunu	23.379	14.749	8.630
Lise veya dengi okul mezunu	102.716	61.970	40.746
Yüksekokul veya fakülte mezunu	40.913	23.296	17.617
Yüksek lisans mezunu	2.003	1.188	815
Doktora mezunu	573	346	227
Bilinmeyen	9.668	4.791	4.877
Toplam	558.453	274.725	283.728

Kaynak: TÜİK, ADNKS

15+ yaş nüfusunun % 6,4'ü okuryazar değildir. Nüfusun % 16,4'ü sadece okuryazar olup, ilkokul diploması yoktur. Nüfusun ağırlıklı kısmını (% 49,2) lise altı[8] eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirmeyenler ve lise altı eğitimliler[6]birlikte değerlendirildiğinde, İl Türkiye ortalamasından (% 64,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun % 86,1'i, diploması olmayanların da % 54,9'u kadın nüfustur. Nüfusun, % 18,4'ü lise ve dengi okul mezunu olup Türkiye ortalamasına yakın bir oran iken, % 7,8'i yüksek eğitimlidir ve Türkiye ortalamasının altındadır.

Grafik 5: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, Zonguldak-Türkiye, %, 2012

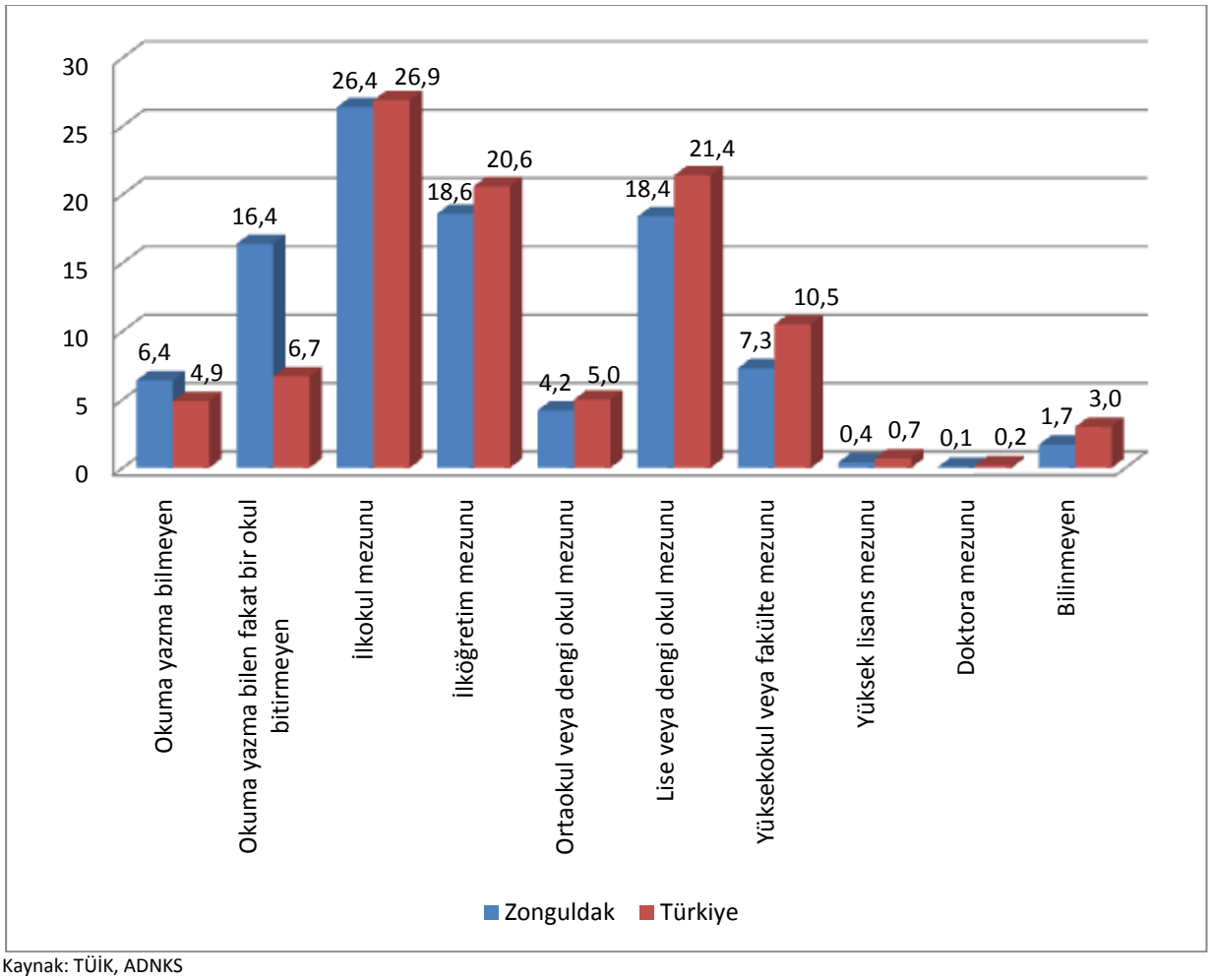

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İlimizin eğitim düzeyi dağılımı, okuryazar olmayan ile okuryazar olup bir okul bitirmeyenlerin haricinde Türkiye ile benzerlik göstermektedir. İlimizde okuryazar olmayan nüfus Türkiye ortalamasından 1,5 puan yüksektir. Okuryazar olup bir okul bitirmeyenlerin oran farkı ise 9,7 puan olduğu görülmektedir.

[8] Lise altı eğitimliler ilkokul, ortaokul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Tablo 9: Net Göç ve Göç Hızı, Zonguldak, 2012

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (‰)
2009	16	21	-4	-7,1
2010	16	23	-8	-12,1
2011	16	24	-8	-12,7
2012	14	23	-8	-13,8

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Zonguldak göç veren bir İl'dir. 2012 yılı itibariyle net göç hızı binde -13,8'dir. 2009-2012 yılları incelendiğinde net göç hızında artış olduğu görülmektedir.Göç verdiği nüfusun en önemli bölümünü 15-39 yaş grubu oluşturmaktadır. Toplam göç eden nüfusun yaklaşık % 66,5'i bu yaş kategorisinde bulunmaktadır. İlin göç aldığı nüfus miktarları değerlendirildiğinde ise toplam göç aldığı nüfusun % 62,2'sini 15-34 yaş grubundan olduğu görülmektedir. 35+ yaş grubundan itibaren ise alınan göç miktarında düşüş başlamaktadır. [9]

Tablo 10: Zonguldak İlişkin Göç Verileri, 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
Bartın	İstanbul
Kocaeli	Ankara
Bursa	Kocaeli
Karabük	Bursa
Düzce	Karabük
Bolu	Bartın
Sakarya	Bolu
İzmir	Tekirdağ
Tekirdağ	Sakarya
Antalya	İzmir

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Zonguldak ilişkin göç verileri incelendiğinde, en fazla göç verdiği ilk üç il sırasıyla İstanbul, Ankara ve Kocaeli'dir. En fazla göç aldığı ilk üç il ise; Bartın, Kocaeli ve Bursa'dır.

[9] TÜİK göç verileri

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaöğretime ve ortaöğretimden yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayanlar olarak öncelikle potansiyel işsiz durumları ile işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim ise istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 11: Eğitim Seviyelerine Göre Okullaşma Oranı, Zonguldak, %, 2012

Okullaşma Oranı	İlköğretim			Ortaöğretim			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	107,63	108,14	107,09	99,31	103,57	94,97	49,60	44,27	55,04	49,71	59,30	39,93
Net	99,90	99,93	99,87	77,18	80,67	73,62	35,69	30,76	40,71	41,49	49,91	32,91

Kaynak: MEB

2012 yılı verileri incelendiğinde, İlimizde ilköğretimdeki okullaşma oranının bir hayli yüksek olduğu görülmektedir. Ortaöğretimdeki okullaşma oranın % 53,8 'ni mesleki ve teknik ortaöğretim oluşturmaktadır. İlimizde ilköğretimdeki kadın okullaşma oranı ortaöğretimdeki kadın okullaşma oranından 26,3 puan daha yüksek olduğu görülmektedir. Ortaöğretim içerisinde cinsiyete göre dağılımda genel ortaöğretimde kadın oranının; mesleki ve teknik ortaöğretimde ise erkek oranının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Ortaöğretimde Kayıtlı Öğrenci Sayısı, Zonguldak, 2012

Cinsiyet	Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	18.114	15.404	2.710	18.387	15.638	2.749
Erkek	8.168	7.051	1.117	10.971	9.326	1.645
Kadın	9.946	8.353	1.593	7.416	6.312	1.104

Kaynak: MEB

2012 yılı içerisinde İlimizde ortaöğretimdeki kayıtlı öğrenci sayıları incelendiğinde, mesleki ve teknik ortaöğretim ile genel ortaöğretim sayılarının benzerlik gösterdiği görülmektedir. Toplam öğrenci sayısı içerisinde yerleşim yerine göre dağılıma bakıldığında % 85'ini şehirdeki öğrenciler oluşturmaktadır. Aynı şekilde cinsiyet dağılımına bakıldığında % 47,6'sının kadın öğrencilerden meydana geldiği görülmektedir. İlimizde kadınların genel liselerde, erkeklerin ise mesleki ve teknik eğitim veren liselerde daha fazla yoğunlukta olduğunu söyleyebiliriz.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında bireylerin işgücü piyasasına sundukları işgücü arzı üç temel gruba ayrılmaktadır. Bunlar; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dahil olmayanlardır. İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hane Halkı İşgücü Anketleridir.

Grafik 6: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, Zonguldak-Türkiye, %, 2011

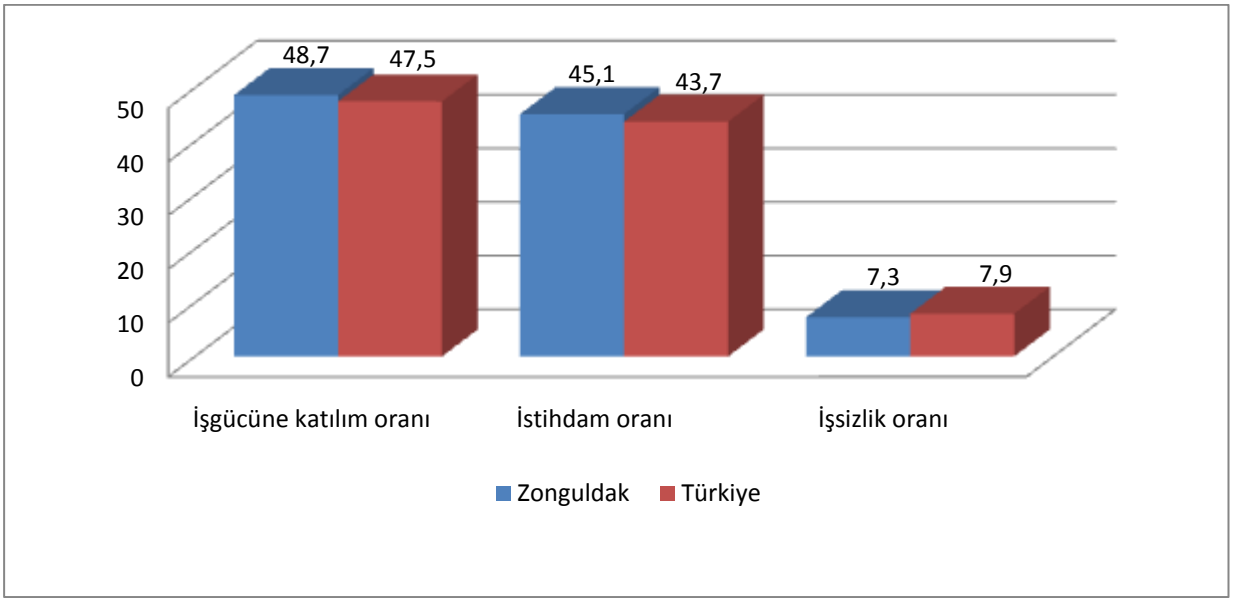

Kaynak:TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması

TÜİK tarafından Haziran 2012'de açıklanan 2011 yılına ait işgücü piyasası temel değişkenleri bakımından Zonguldak ilinde dikkati çeken husus % 7,3 ile işsizlik oranıdır. Bu oran ile en yüksek işsizlik oranına sahip 40. il'dir. TR81 bölgesinde Karabük ili % 8,6 ile 23. ve Bartın % 6,9 ile 51. sırada yer almıştır. İşgücüne katılım oranı % 48,7'dir. İstihdam oranı % 45,1 ile % 43,7 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İşsizlik oranı Türkiye ortalama işsizlik oranının % 0,6 puan altında, istihdam ve işgücü katılım oranların ise Türkiye ortalamalarının üzerindedir. 2010 yılı sonuçlarına göre istihdam oranı % 46,6, işsizlik oranı % 10,7'dir. Zonguldak ilinde işsizlik oranının bir önceki yıla göre % 3,4 puan düşerken, istihdam oranının ise yalnızca % 1,5 puan düştüğü görülmektedir.

Hane halkı İşgücü İstatistiklerinde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Zonguldak iline ilişkin olmayıp İBBS 2-TR81 bölümlenmesi çerçevesinde Bartın ve Karabük illerini de kapsamaktadır. TÜİK Hane Halkı İşgücü Anketlerinin doğrudan Zonguldak iline ilişkin bilgi vermemesi ve Zonguldak ile birlikte Bartın ve Karabük illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması, analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır.

Grafik 7: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, TR81, %, 2010-2012

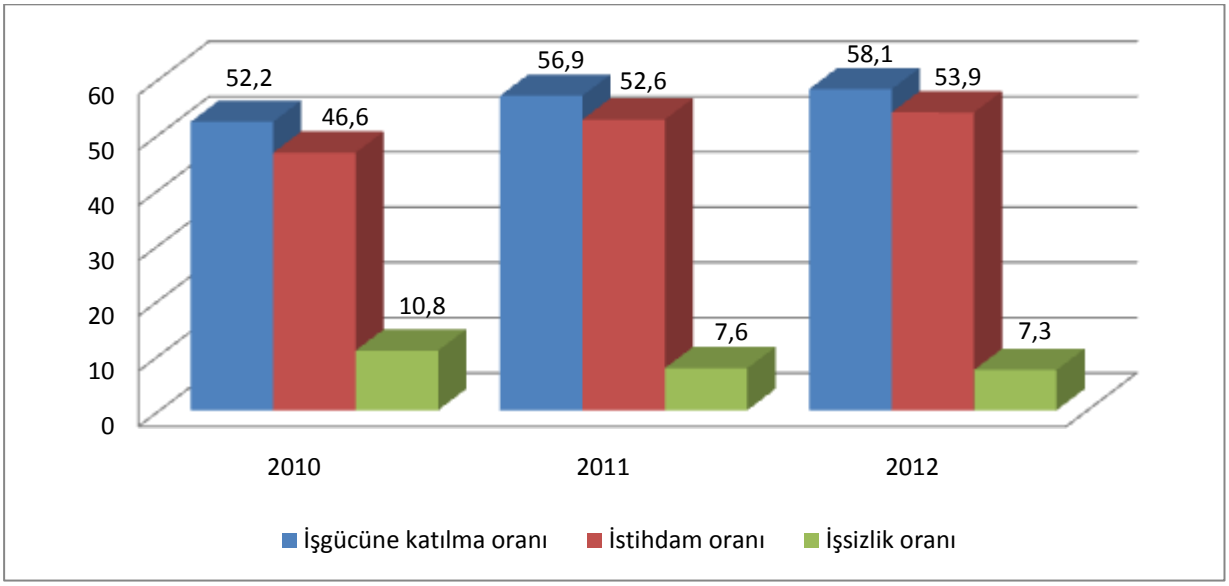

Kaynak: TÜİK, HİA

Kurumsal olmayan nüfusun TR81 (Bartın-Karabük-Zonguldak)'de işgücü piyasası verilerini yıllar itibariye incelediğimizde, 2010-2012 yılları arası işgücüne katılma ve istihdam oranlarında sürekli bir artışın olduğunu buna karşılık olaraktan işsizlik oranında azalış olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Kurumsal Olmayan Nüfusun Yıllar ve Cinsiyete Göre İşgücü Durumu, TR81, %, 2010-2012

Yıllar	TR81								
	Toplam			Erkek			Kadın		
	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı
2010	52,2	10,8	46,6	68,4	11,7	60,4	36,8	9,4	33,4
2011	56,9	7,6	52,6	71,1	7,7	65,6	43,6	7,4	40,4
2012	58,1	7,3	53,9	71,2	6,5	66,6	45,6	8,6	41,7

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede kurumsal olmayan nüfus[10]'un işgücü ve cinsiyet kırılımı incelendiğinde, toplamdaki işgücüne katılma oranı ve istihdam oranında yıllar itibariyle artış olduğu gözlenmektedir. Aynı şekilde toplamdaki işsizlik oranı da yıllar itibariyle düşüş göstermiştir. Toplamdaki yıllar arasında karşılaştırma yapıldığından en yüksek oranların 2012 yılında yakalandığı görülmektedir. Tablodaki erkek kadın dağılımının durum incelendiğinde işgücüne katılma ve istihdam oranın erkeklerde kadınlardan daha yüksek olduğu göze çarpmaktadır. Kadın istihdamının yıllar itibariyle artış gösterdiği görülmektedir.

Bölgede 2012 yılı verilerini incelediğimizde, işgücüne katılma ve istihdam oranının Türkiye ortalamasından yüksek, işsizlik oranın ise daha düşük olduğu görülmektedir. Bölgemizdeki kadın istihdamı oranının Türkiye ortalamasından bir hayli yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

[10] Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane) huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Grafik 8: Kurumsal Olmayan Nüfusun Yaş Dağılımı, TR81, %, 2012

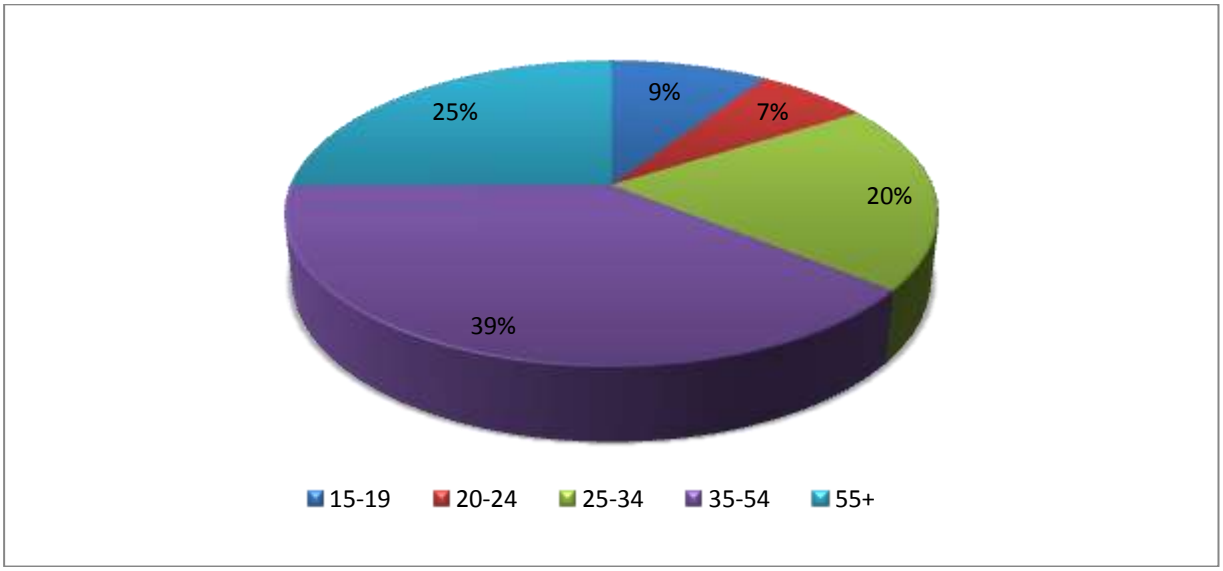

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede 15+ kurumsal olmayan nüfusun geniş yaş grubu dağılımı incelendiğinde, nüfusun % 39'unu 35-54 yaş grubunun oluşturduğu görülmektedir. Bunu % 25 ile 55 yaş ve üstü, % 20 ile de 25-34 yaş grubu izlemektedir. Yaş gruplarında en düşük payı % 7 ile 20-24 yaş grubu almaktadır.

Grafik 9: Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumu, TR81, %, 2012

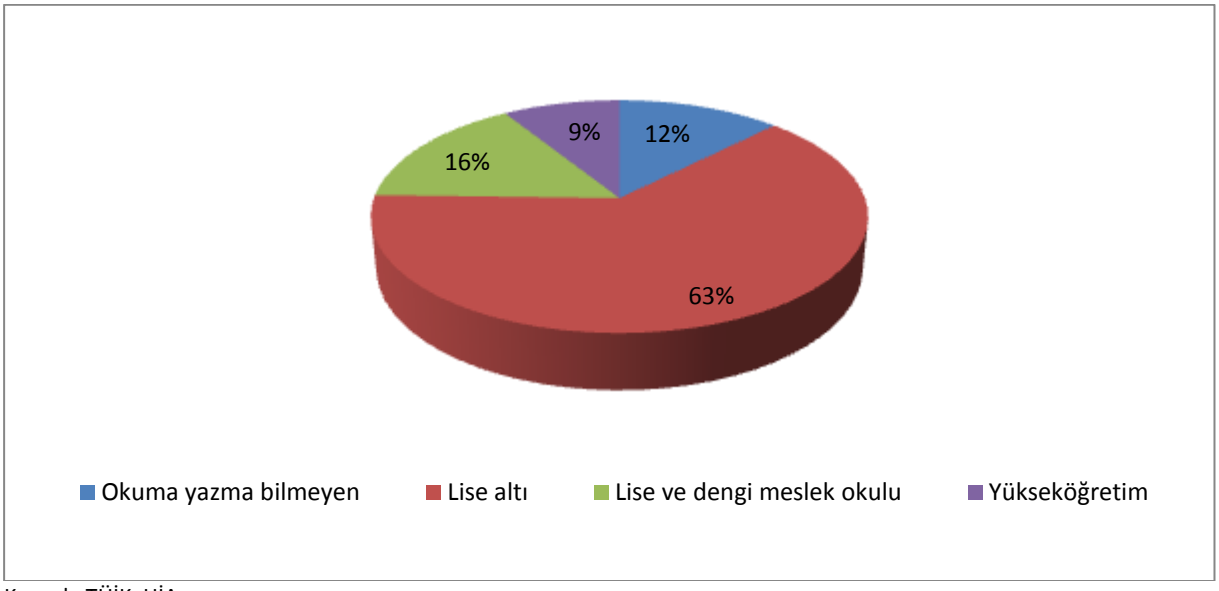

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede 15+yaş kurumsal olmayan nüfus[11]808.000 kişidir ve bu nüfusun % 12'si okuryazar değildir. Bölge nüfusunun % 63'ü lise altı eğitimli, % 16'sı lise ve dengi okul, % 9,3'ü yükseköğretim mezunudur. TR81(Bartın-Karabük-Zonguldak)'de çalışan 435 bin, işsiz 34 bin ve işgücüne dahil olmayan nüfus 339 bin kişidir.

[11] TÜİK kurumsal olmayan nüfusu okul, yurt, otel, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfus olarak tanımlamaktadır.

İşgücü

Bölgede işgücüne katılım oranın % 58,1 olduğu görülmektedir. Erkeklerin işgücüne katılım oranı % 71,2 olurken, kadınlarda bu oran % 45,6'dır. TR81 bölgesinin eğitim durumuna göre işgücüne katılımını % 62,1 ile lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Lise altı eğitim seviyesini % 17,7 ile lise ve dengi meslek okulu takip etmektedir. Yükseköğretimlilerin ise işgücüne katılım oranı yalnızca % 13,2'dir. Bölgemizde işgücüne katılım oranının en düşük olduğu eğitim seviyesini % 7,1 ile okuryazar olmayan grup oluşturmaktadır. 15-19 yaş grubunda okuma yazma bilmeyenlere rastlanmamaktadır.

Grafik 10: Yıllar İtibariyle İşgücüne Katılım Oranı, TR81, %, 2004-2012

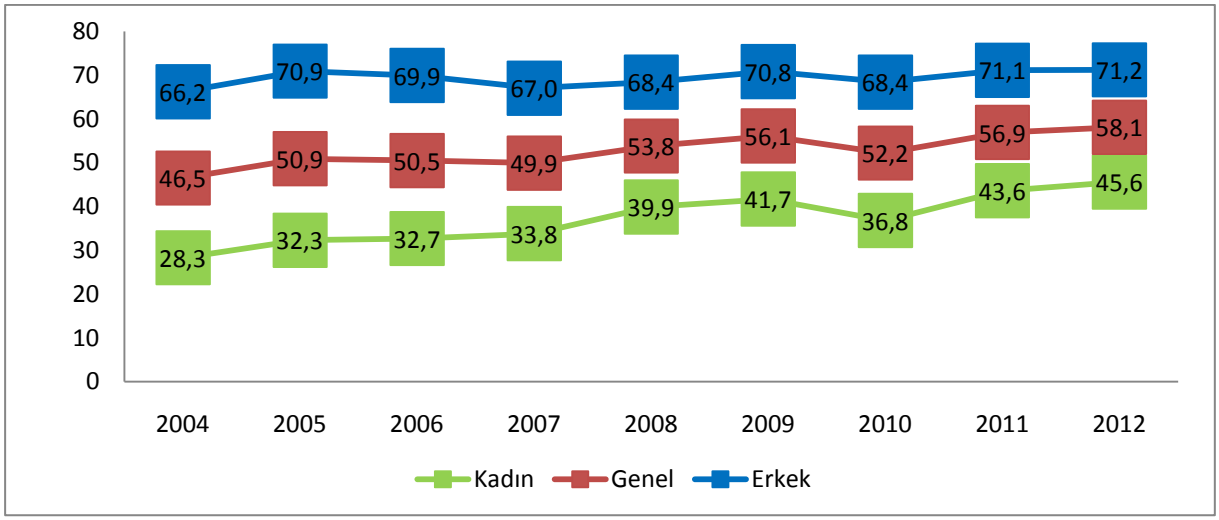

Kaynak: TÜİK

Bölgede 2004-2012 yılları arası işgücüne katılım oranı incelendiğinde dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Erkeklerin kadınlara oranla işgücüne katılımının fazla olduğunu söyleyebiliriz. Kadınların işgücüne katılım oranının genel olarak arttığını görülmektedir. İşgücüne katılım oranının en yüksek olduğu yıl 2012 olurken, en düşük olduğu yıl 2004'tür. 2012 yılında erkek işgücüne katılım oranı % 71,2, kadın işgücüne katılım oranı ise % 45,6 'dır.

Tablo 14: Eğitim ve Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılım Oranı, TR81, Bin Kişi, 2012

Eğitim Durumu	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	0	1	12	20	**33**
Lise altı	19	16	61	153	43	**292**
Lise ve dengi meslek okulu	4	13	34	30	2	**83**
Yükseköğretim	0	9	27	22	4	**62**
Toplam	**24**	**38**	**122**	**217**	**70**	**470**

Kaynak: TÜİK, HİA

İlimizin de içerisinde yer aldığı TR81 bölgesinde işgücüne katılanların eğitim durumlarına bakıldığında % 62,1 ile lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Lise altı eğitimlilerin içerisinde % 52,4 oran ile 35-54 yaş grubu öne çıkmaktadır. Lise altı eğitim seviyesini % 17,7 ile lise ve dengi meslek okulu takip etmektedir. Yükseköğretimlilerin ise işgücüne katılım oranı yalnızca % 13,2'dir. Bölgemizde işgücüne katılım oranının en düşük olduğu eğitim seviyesini % 7,1 ile okuryazar olmayan grup oluşturmaktadır. 15-19 yaş grubunda okuma yazma bilmeyenlere rastlanmamaktadır.

Grafik 11: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı, TR81, %, 2012

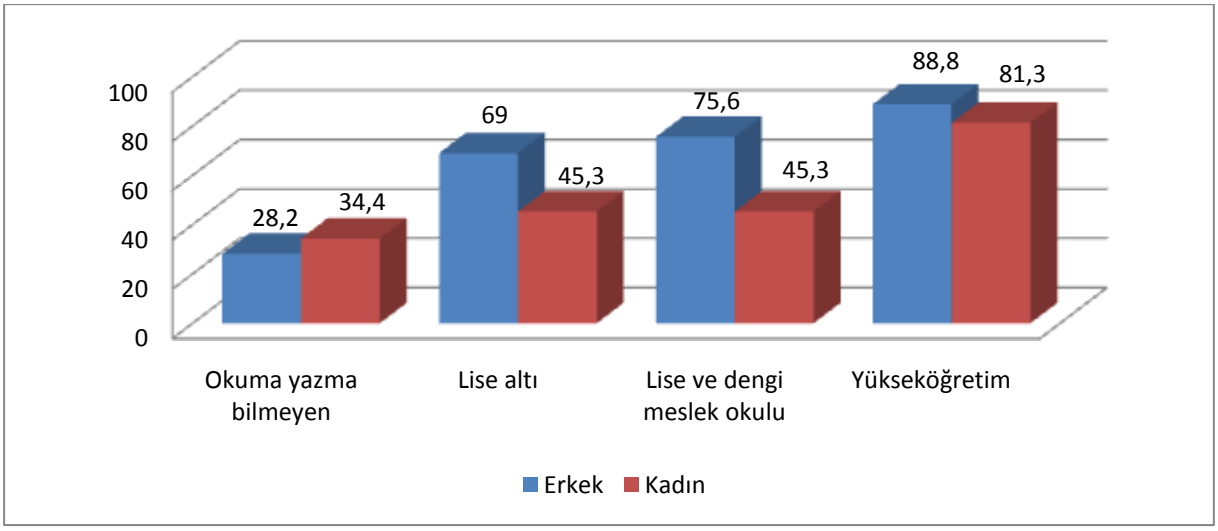

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede eğitim durumu ve cinsiyete göre işgücüne katılım oranlarına bakıldığında; eğitim durumu yükseldikçe işgücüne katılım oranının da paralel olarak yükseldiği görülmektedir. Yani kurumsal olmayan nüfus içerisindeki kişilerin eğitim durumları arttıkça işgücüne katılımları da artmaktadır. Örneğin okuma yazma bilmeyen erkek ve kadınların işgücüne katılım oranları sırasıyla % 28,2 ve % 34,4'tür. Yükseköğretim mezunu erkek ve kadınların katılım oranları sırasıyla % 88,8 ve % 81,3'tür.

Grafik 12: Geniş Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı, TR81, %, 2012

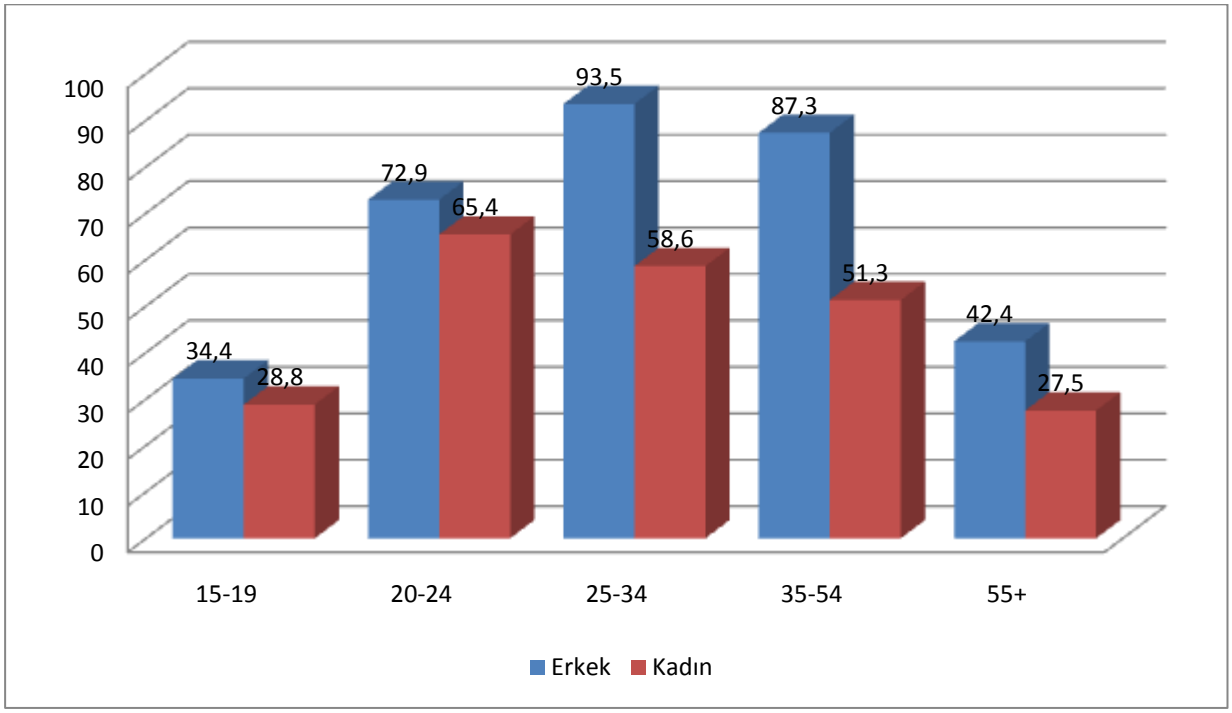

Kaynak:TÜİK, HİA

TR81 bölgesinde işgücüne katılım oranı en yüksek olan yaş grubu % 27,1 ile 25-34 yaş grubu, bu grubun içerisindeki işgücüne katılımı oranını % 61,5 ile erkek nüfus, % 38,5 ile kadın nüfus oluşturmaktadır. İşgücüne katılımın en az olduğu grubu % 11,2 ile 15-19 yaş grubudur. Bölgenin yaş grupları içerisinde cinsiyet dağılımına bakıldığında erkek işgücü katılım oranının kadın işgücü katılım oranından fazla olduğu görülmektedir.

İşsiz

Bölge toplam işsizlik oranı % 7,3, erkek işsizlik oranı % 6,5, kadınlarda % 8,6'dır. Bölgede lise altı eğitim düzeyinde işsizlik oranı % 5,2, lise ve dengi okul mezunlarında % 14,5, yükseköğretim mezunları arasında ise % 11,7'dir. Lise ve dengi meslek okulu ve yüksek eğitim gruplarında işsizlik oranını yükselten kadınlardır. Lise ve dengi meslek okulu mezunu erkeklerde % 9,6 olan işsizlik oranı, kadınlarda % 30,1'e, yükseköğretim mezunu erkeklerde % 8 olan işsizlik oranı kadınlarda % 17,4'e yükselmektedir. Bölgede en yüksek işsizlik oranı lise ve dengi okul mezunu kadınlardadır. Okuma yazma bilmeyenler arasında işsizlik oranının sıfır olarak görünmesi bu eğitim düzeyindekilerin iş arama kanallarını kullanmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 13: Yıllar İtibariyle İşsizlik Oranı, TR81, %, 2004-2012

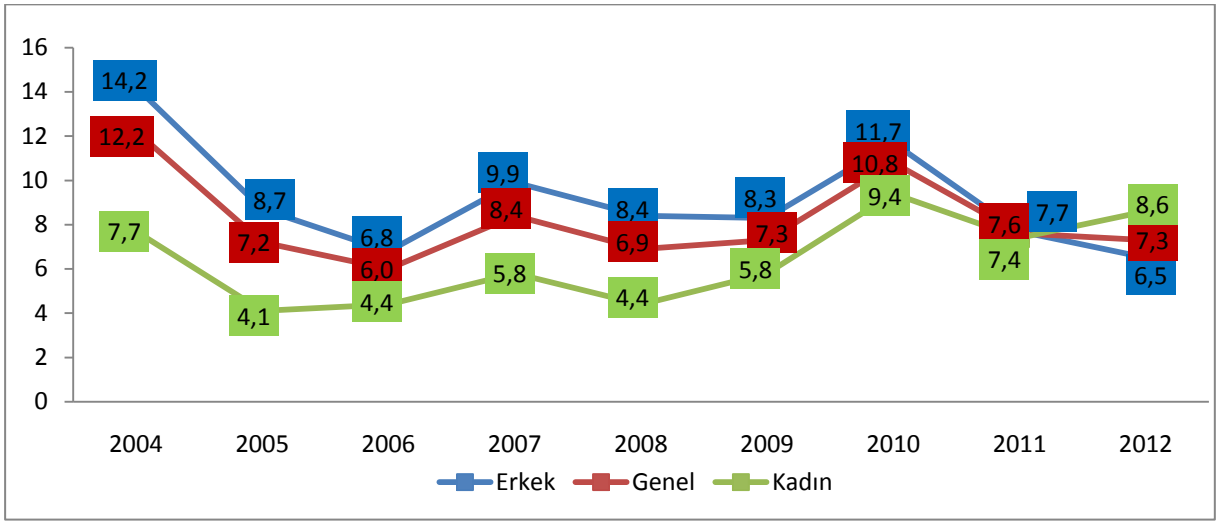

Kaynak: TÜİK, HİA

İlimizin de içerisinde bulunduğu TR81 bölgesinde 2004-2012 yılları işsizlik verilerini incelediğimizde; yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2012 yılının işsizlik oranı % 7,3 ile göze çarpmaktadır. Aynı yılda erkeklerde % 6,5 olan işsizlik oranı, kadınlarda ise % 8,6 olduğu görülmektedir. Yıllar içerisindeki en düşük işsizlik oranı % 6 ile 2006 yılındadır. Kadınların yıllar arasındaki değişiminde en fazla olan işsizlik oranı % 9,4 ile 2010 yılında görülmektedir. İşsizlik oranında bir önceki yıla göre en fazla düşüşün % 5 puan azalarak 2005 yılında gerçekleştiği görülürken, en fazla yükselişin % 3,5 puan ile 2010 yılında gerçekleştiği görülmektedir.

Grafik 14: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TR81, %, 2012

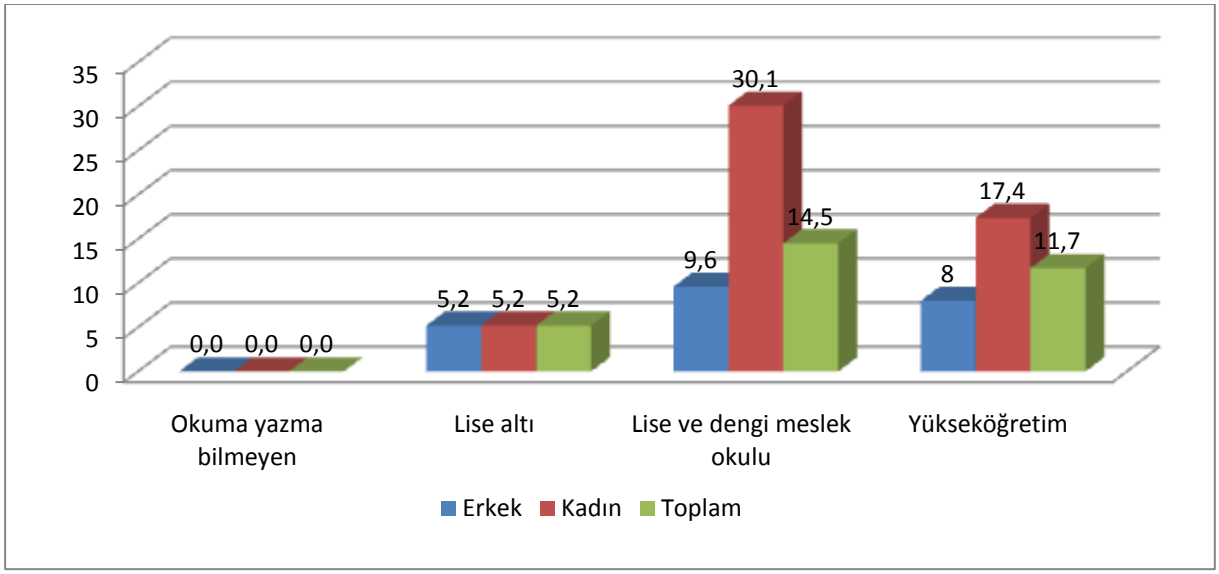

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede işsizlik oranlarını eğitim durumu ve cinsiyete göre incelediğimizde en büyük işsizlik oranını % 14,5 ile lise ve dengi meslek okulu mezunlarından oluştuğu, bu grup içerisindeki erkeklerin % 9,6'sı, kadınların ise % 30,1'inin işsizlik oranına sahip olduğu görülmektedir.

Lise altı öğrenim seviyesindeki erkek ve kadınların işsizlik oranları % 5,2 ile eşit bulunmaktadır. Okuma yazma bilmeyen grubun değer üretmemesi ise bölge istihdamında vasıf gerektirmeyen mesleklerin ön plana çıktığını ya da bu grubun aktif olarak işgücüne katılmadıklarını söyleyebiliriz.

Grafik 15: Geniş Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre İşsizlik Oranı, TR81, %, 2012

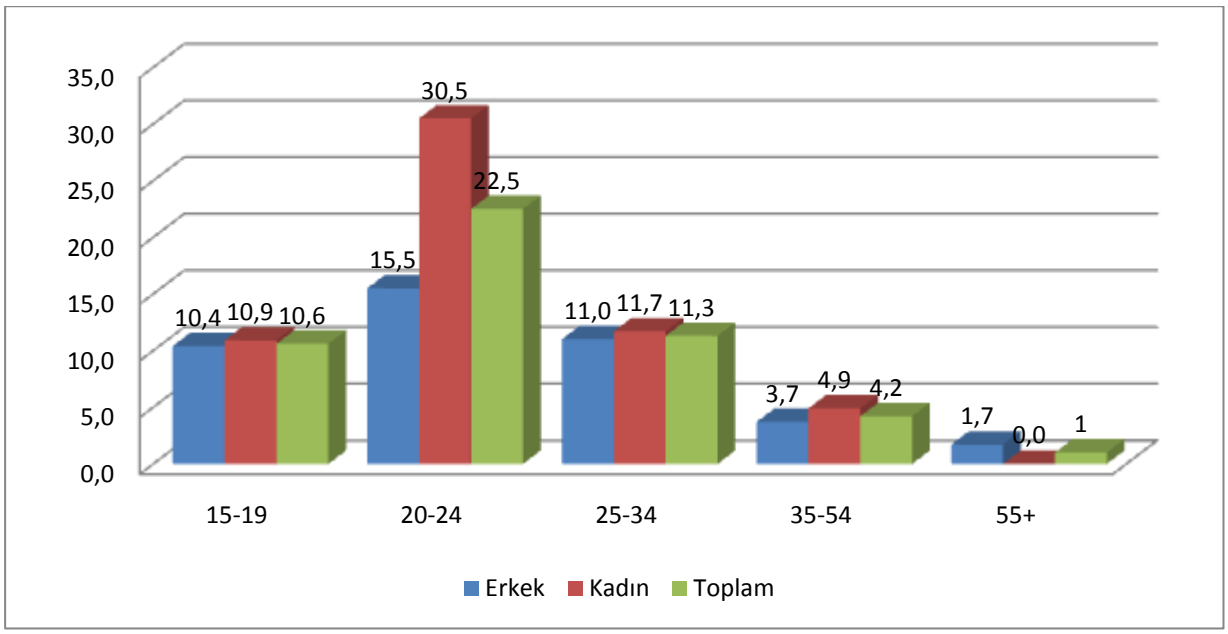

Kaynak: TÜİK,HİA

En yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda toplam işsizlik oranı % 22,5 olup, erkeklerde % 15,5, kadınlarda ise % 30,5'tir. Bölgedeki en yüksek işsizlik oranı da 20-24 yaş grubu kadınlardaki işsizlik oranıdır. 20-24 yaş grubunu % 11,3 ile 25-34 yaş grubu takip etmektedir. Bölgede genç işsizlik oranının yüksek olduğu görülmektedir. 15-19 yaş grubu ile 25-34 yaş grubunda kadın işsizlik oranı, erkek işsizlik oranından yüksektir.

İstihdam

İşgücü piyasasının en büyük etkenlerinden birisi istihdamdır. İstihdamın artması işsizliğinde azalması anlamına gelmektedir. Ancak istihdam göstergesi işsizlik için tek başına bir etken olarak değerlendirilmemesi gerekir. Bölgenin istihdam oranı geçen yıl % 52,6 iken 2012 yılında 1,3 puan artarak % 53,9 olmuştur. Her 100 erkekten 67'si (% 66,6) her 100 kadından 42'si (% 41,7) çalışmaktadır. Erkek istihdamı oranı % 65 olan Türkiye ortalamasından 1,6 puan yüksek iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (% 26,3) 15,4 puan yüksektir. Diğer bir ifade ile bölge istihdam oranını Türkiye ortalamasının çok üzerine çıkartan kadınlardır.

Grafik 16: Yıllar İtibariyle İstihdam Oranı, TR81, %, 2012

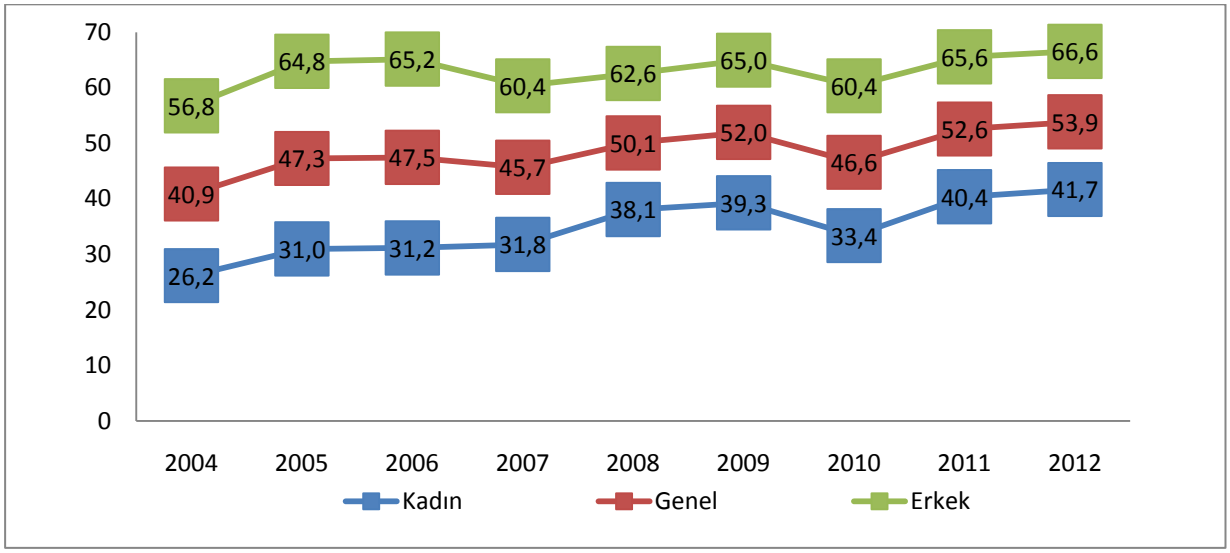

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölge istihdam oranı 2012 yılında % 52,6'dır. Erkek istihdam oranı % 66,6 iken, kadın istihdam oranı % 41,7 'dir. Yıllar itibariyle istihdam oranları değerlendirildiğinde; en yüksek istihdam % 53,9 ile 2012 yılında olurken, en düşük istihdam ise % 40,9 ile 2004 yılında olmuştur. Yıllar itibariyle bir önceki yıla göre artış oranları incelendiğinde ise; en yüksek oranın 6,4 puan artışın olduğu 2005 yılı olurken, en düşük artışın ise 0,2 puan ile 2006 yılında olduğu görülmektedir.

Grafik 17: İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre Sektörel Dağılımı, TR81, %, 2004-2012

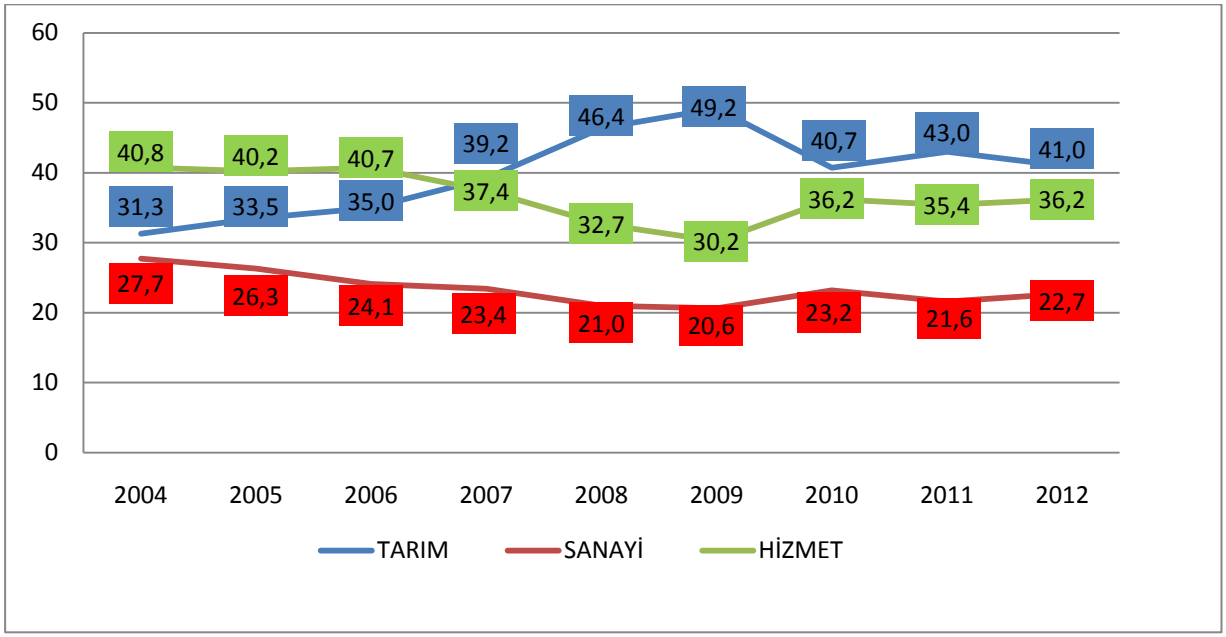

Kaynak: TÜİK, HİA

İlimizin içerisinde yer aldığı TR81 bölgesinde çalışanların sektörel dağılımı incelendiğinde; 2012 yılına bakıldığında her 100 kişiden 41'inin (% 41,0) tarım sektöründe, her 100 kişiden 36'sının (% 36,2) hizmet sektöründe ve her 100 kişiden 23'ünün (% 22,7) sanayi sektöründe çalıştığı görünmektedir. Yıllar itibariyle çalışanların sektörlerdeki dağılımlarına bakıldığında genel olarak dalgalı seyir söylenebilir. Sanayi sektöründeki çalışanların yıllardaki değişimi yakın kırılımlı iken, tarım ve hizmet sektöründeki kırılımların daha derin olduğu göze çarpmaktadır. Bu kırılımlar da çalışanların sektör değişimleri net olarak görülebilmektedir. Sektörlerde hangi yıl en fazla çalışan olduğu incelendiğinde; Tarım sektöründe % 49,2 oran ile 2009 yılında, sanayi ile hizmet sektöründe sırasıyla % 40,8 ve % 27,7 ile 2006 yılında gerçekleştiği söylenebilir. Sektörlerdeki cinsiyet dağılımı yıllar itibariyle incelendiğinde; erkeklerin ağırlıklı olarak en çok hizmet sektöründe çalıştığı, bunu sanayi sektörünün izlediği, kadınlarda ise en çok tarım sektöründe çalışıldığı, bunu hizmet sektörü izlediği görülmektedir. Kadınların toplam çalışan sayılarında genel itibariyle artış olduğunu söyleyebiliriz.

Grafik 18: İstihdam Edilenlerin Yıllar ve Cinsiyete Göre İşteki Durumu, TR81, %, 2012

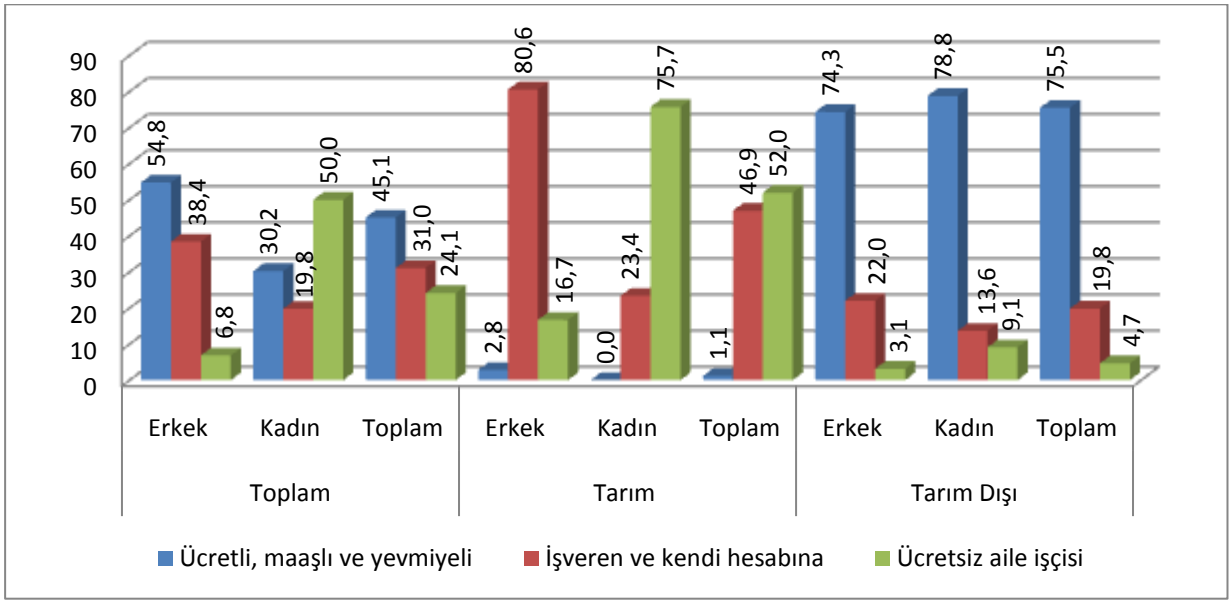

Kaynak: TÜİK, HİA

İlimizin içerisinde yer aldığı TR81 bölgesinde çalışanların işteki durumlar incelendiğinde; çalışanların % 45,1 oran ile ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grupta yer aldığı, % 31 ile işveren ve kendi hesabına çalışan grupta yer aldığı ve % 24,1 ile ücretsiz aile işçisi olarak çalıştıkları görülmektedir. Tarım sektöründe çalışanların ilgili sektördeki toplam içerisindeki dağılımına bakıldığında; % 52 oran ile ücretsiz aile işçisi grubu, % 46,9 oran ile işveren ve kendi hesabına çalışanlar grubu olurken bu sektördeki en küçük payı % 1,1 ile ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grubun aldığı görülmektedir. Erkeklerin % 80,6 'sının işveren ve kendi hesabına çalışırlarken, kadınların % 75,7'si ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadırlar.
Tarım dışı sektörde çalışanların ilgili sektördeki toplam içerisindeki dağılımına bakıldığında; % 75,5 oran ile ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grup, % 19,8 oran ile işveren ve kendi hesabına çalışanlar grubu olurken bu sektördeki en küçük payı % 4,7 ile ücretsiz aile işçisi grubu olduğu görülmektedir.

Tarım dışı sektörler içerisindeki tüm kırılımlarda ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grup öne çıkarak dikkatleri üzerine çekerken, tarım sektörü içerisinde erkeklerde işveren ve kendi hesabına çalışanlar, kadınlarda ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlar dikkat çekmektedir.

Grafik 19: Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR81, %, 2012

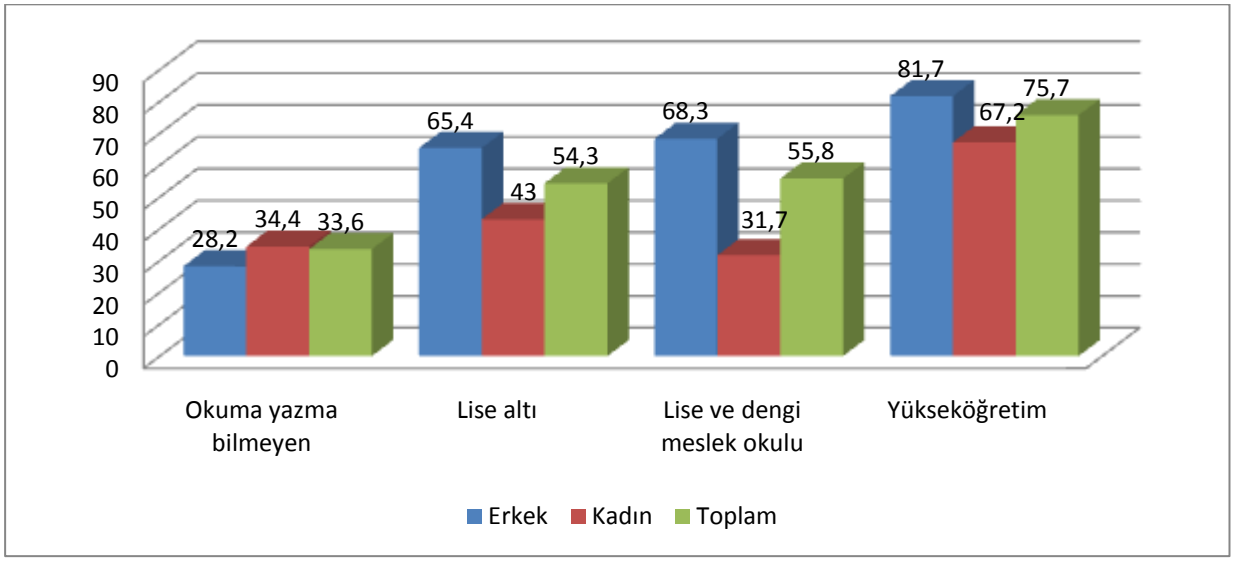

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Eğitim düzeyi ve istihdam arasındaki pozitif ilişki özellikle erkeklerde daha belirgindir. Bölgede okuryazar olmayanlarda % 33,6 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde % 54,3'e, lise ve dengi okul mezunlarında % 68,3'e, yüksekokul mezunlarında % 81,7'ye yükselmektedir. Erkeklerde lise altı eğitimlilerde % 65,4 olan istihdam oranı, yüksek eğitimlilerde 16,3 puan artarak % 81,7'ye yükselmektedir. Kadınlarda ise lise ve altı eğitim düzeyinde % 43 olan istihdam oranı yüksekokul mezunlarında 24,2 puan yükselerek % 67,2 olarak gerçekleşmiştir.

Kayıt Dışı İstihdam

Bölgede istihdamın % 51,7'si kayıt dışındadır. Bu oranın geçen yıla göre 1,3 puan azaldığı söylenebilir. Kayıt dışı istihdamın kadınlarda erkeklerden daha çok olduğu görülmektedir. Bölgedeki sektörler içerisinde kayıt dışılık incelendiğinde en yüksek oranın % 38,6 ile tarım sektöründe, en düşük kayıt dışılığın ise % 4,4 ile sanayi sektöründe gerçekleştiği söylenebilir.

Grafik 20: İstihdam Edilenlerin Cinsiyet, Eğitim ve Kayıt/Kayıt Dışı Dağılımı, TR81, %, 2012

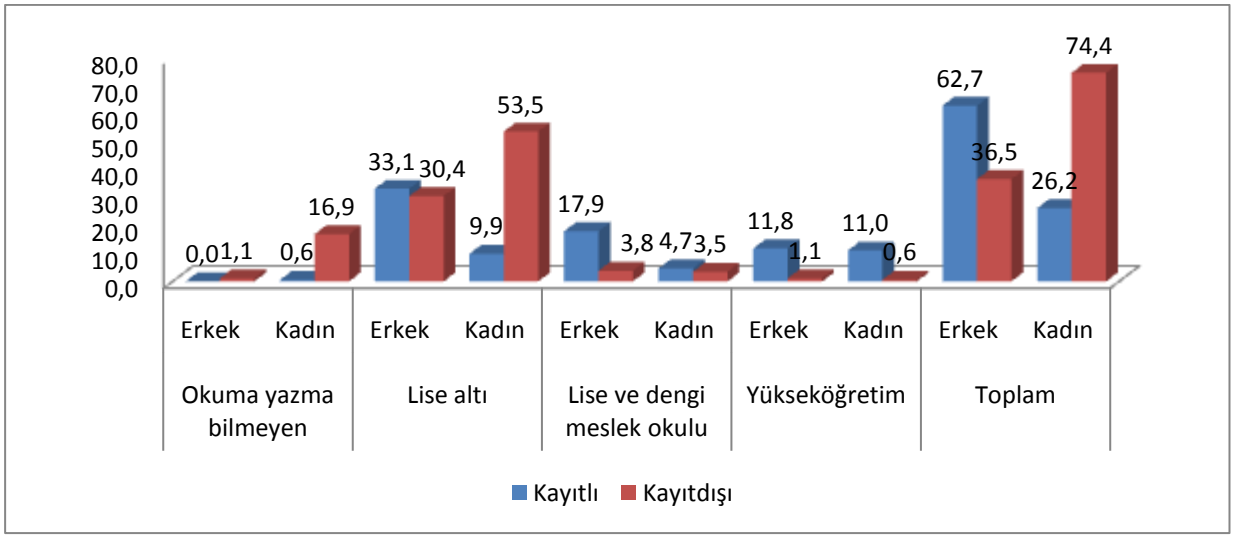

Kaynak: TÜİK, HİA

TR81 bölgesinde eğitim ve cinsiyet dağılımında sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumları incelendiğinde, toplam içerisinde erkeklerde kayıtlılık oranının % 62,7 ile yüksek olduğu görülürken, kadınlarda ise % 74,4 ile kayıt dışılık oranının yüksek olduğu görülmektedir. Eğitim durumları içerisindeki durumlarına bakıldığında en yüksek kayıt dışı çalışmanın lise altı öğrenim seviyesinde olduğu göze çarpmaktadır. Lise altı öğrenim seviyesinde ise kadınların kayıt dışılık oranı % 53,5'tir. Kayıtlılık durumu erkeklerde % 33,1 ile lise altı öğrenim seviyesinde, kadınlarda ise % 11 ile yükseköğretim seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

İşgücü Dışındaki Nüfus

İl bazında mevcut olan işgücü piyasası göstergeleri Zonguldak'ta işgücüne katılım oranının azaldığını, işgücü dışı nüfusun arttığını göstermektedir. 2008 yılında Zonguldak ilinde çalışabilir yaştaki nüfusun % 57,1'i işgücüne ya çalışarak ya da iş arayarak katılmaktadır. 2011 yılında ise bu oran % 48,7'e gerilemiştir. Yani işgücü dışı nüfus dört yılda 8,4 puan azalış göstermiştir.

Aynı durum bölgede de kendisini göstermektedir. 2008 yılında bölgede çalışabilir yaştaki nüfusun % 53,8'i işgücüne katılırken, 2011 yılında bu oran % 56,9'a yükselmiştir. 2012 yılında bölgede çalışabilir yaştaki nüfusun % 42 'si işgücü dışındadır. İşgücü dışında olanların % 12,7'si çalışmak istediği halde çeşitli nedenlerle iş aramadıklarını beyan eden kişilerden oluşmaktadır. % 13,9'u eğitim ve öğrenimine devam ederken, % 13,9 'u da emeklidir. Çalışabilir yaştaki nüfusun % 36,3'ü de ev işleri ile meşgul olduğundan işgücü dışındadır.

Cinsiyet ve eğitim düzeyine göre işgücü dışında bulunma oranı ve nedeni farklılaşmaktadır. Çalışabilir yaştaki erkek nüfusun % 33,6 'sı işgücü dışında iken, kadınlarda bu oran % 66,4'e çıkmaktadır.

Grafik 21: İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TR81, %, 2012

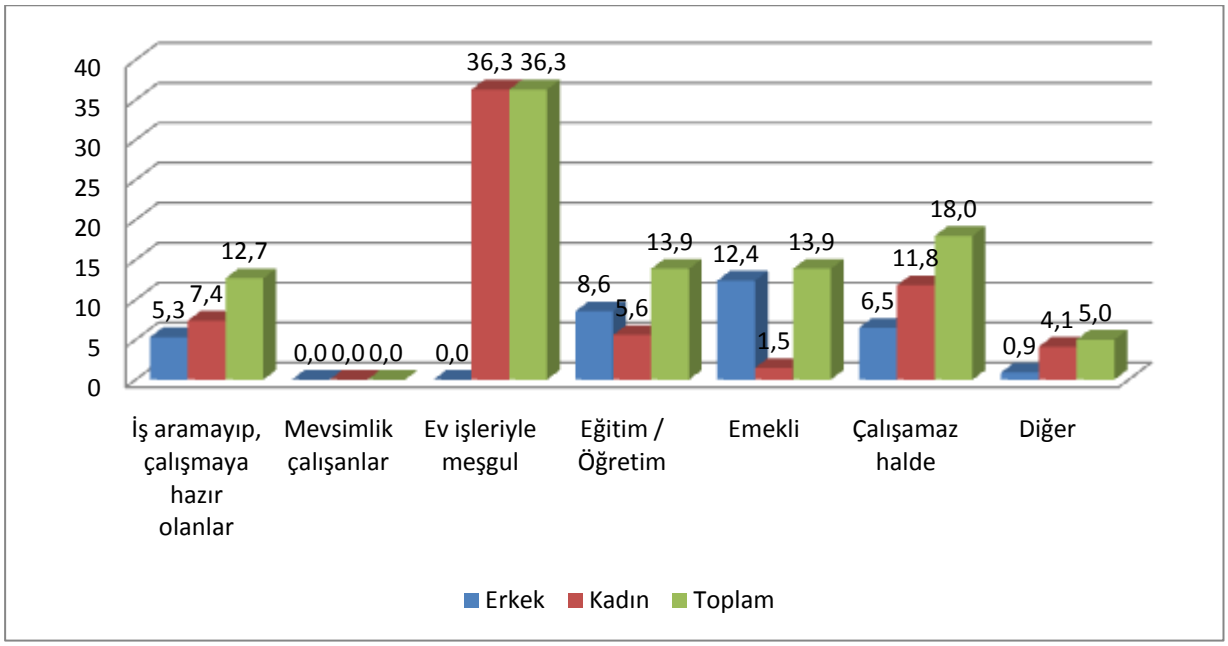

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede işgücüne dahil olmama nedenleri incelendiğinde; işgücüne hiç dahil olmayan grubun mevsimlik işlerde çalışanlar olduğu göze çarpmaktadır. En fazla işgücüne dahil olmayanların ise % 36,3 oran ile ev işleriyle meşgul olan grup olduğu görülmektedir. Emeklilik ve eğitim/öğretim nedeniyle işgücüne dahil olmayanların oranı ise % 13,9 'dur. Bölgede işgücü dışında kalan bir diğer grup ise kendine göre iş bulamadığı ve çalışmak istediği halde çeşitli nedenlerle iş aramadıklarını beyan eden kişileri oluşturduğu oran ise % 12,7'dir.

Tablo 15: Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR81, %, 2012

İşgücü Dışında Bulunma Nedeni	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
İş bulma ümidi yok	0,0	1,2	0,3	0,0	1,8
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	0,3	6,5	3,5	0,6	10,9
Ev işleri ile meşgul	8,0	25,7	2,4	0,3	36,3
Öğrenci(eğitim-öğretim)	0,0	9,7	3,8	0,3	13,9
Emekli	1,2	9,7	2,1	1,2	13,9
Özürlü yaşlı veya hasta	10,0	8,0	0,3	0,0	18,0
Ailevi ve kişisel nedenler	0,3	3,2	0,6	0,3	4,7
Diğer *	0,0	0,3	0,3	0,0	0,6
Toplam	19,5	64,3	13,0	2,9	100,0

Kaynak : TÜİK, HİA

TR81 bölgesinde eğitim durumuna göre işgücü dışında kalma nedenlerine bakıldığında; işgücüne dahil olmayan grupların içerisinde en dikkat çekici verinin yükseköğretim mezunlarının oluşturduğu gruptur. Bu grup toplam işgücüne dahil olmayanların sadece % 2,94' ünü oluşturmaktadır. Bu veriye istinaden yükseköğretim mezunlarının işgücüne dahil olmasının diğer eğitim seviyesindekilere göre daha kolay olduğu rahatlıkla söylenebilir. Öğrenim seviyesine göre işgücüne dahil olmayan nüfusun % 64,3 'ünü lise altı eğitim seviyesine sahip grup oluşturmaktadır. Lise altı eğitim seviyesinde işgücü dışında bulunma nedenleri arasında yer alan ev işleri ile meşgul olanların oranı lise altı içerisinde % 39,9 olurken, toplam içerisindeki oranı ise % 36,3'tür. İşgücüne dahil olmama nedenleri sıralandığında çoğunluğun belirli bir nedene bağlı olduğunu bunun dışında herhangi bir neden açıklamayanların ise sadece % 0,6'lık bir kesimi oluşturduğunu söyleyebiliriz.

Temel İşgücü Göstergeleri

TÜİK, İPA raporlarını hazırlama dönemimiz itibariyle 2012 yılına ait İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri'ni yayınlamamıştır. Bundan ötürü il düzeyindeki en güncel temel işgücü göstergeleri 2010 ve 2011 yıllarına aittir. Genel işgücü göstergelerinin içerisinde yer alan il bazında işgücü göstergelerini inceleyeceğiz. Daha önce TR81 bölgesinde incelenen işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik verilerini İl için inceleme imkanı bulacağız bunu yaparken TÜİK tarafından yayınlanan hane halkı işgücü istatistikleri ve nüfus ve konut araştırması verilerinden faydalanacağız.

Grafik 22: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, Zonguldak, %, 2010-2011

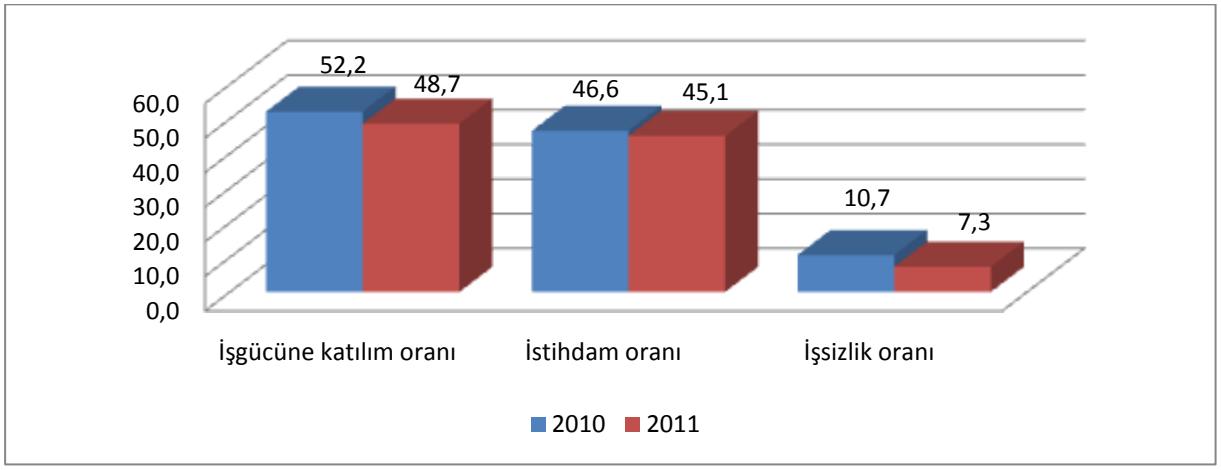

Kaynak: TÜİK, HİA ve Nüfus ve Konut Araştırması

İlin işgücü piyasası verileri incelendiğinde; 2010 yılında işsizlik oranı % 10,7 iken, 2011 yılında % 7,3'tür. İstihdam oranı 2010 yılında % 46,6 olurken, 2011 yılında ise % 45,1 olduğu görülmektedir. İşgücüne katılım oranları incelendiğinde ise; 2010 yılında % 52,2 olan oran, 2011 yılında % 48,7'dir. Verileri değerlendirirken unutulmaması gereken önemli bir durumda 2010 yılında hane halkı işgücü istatistiklerinden yararlanılırken, 2011 yılında farklı metodolojiye sahip nüfus ve konut araştırmasından faydalanılmıştır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Zonguldak' da 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 20.649 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 61,9'u erkek, % 38,1'i kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin % 60,4'ü erkek, % 39,6'sı kadındır.

Grafik 23: Yıllara ve Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı, Zonguldak, 2008-2012

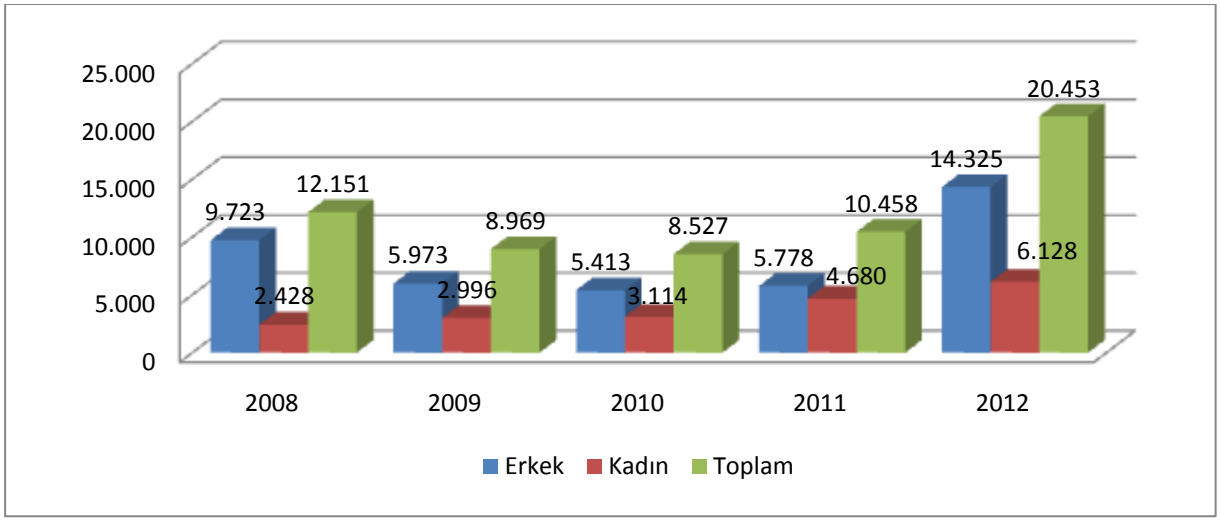

Kaynak: İŞKUR

Zonguldak'ta İl Müdürlüğümüze yapılan başvuru 2012 yılında 20.453 kişidir. 2012 yılında İŞKUR'a başvuru yapan kişilerin % 70 'ini erkekler, % 30 'unu kadınlar oluşturmaktadır. Başvuru sayılarında bir önceki yıla göre artışın en fazla % 95,6 oran ile 2012 yılında gerçekleştiği görülmüştür. 2008-2012 yılları arasında erkek başvuru sayısında bir önceki yıla göre artış en fazla 2012 yılında olmuştur. Kadın başvuru sayıları incelendiğinde ise yıllar itibariyle sürekli bir artış sergilemiştir. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde İl Müdürlüğümüze 15.394 kişi başvuru yapmıştır. Başvuru yapan kişilerin % 67,9 'unu erkekler oluştururken, % 32,1 'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 16: Eğitim ve Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı, Zonguldak, 2012

Zonguldak		
Eğitim Durumu	**Erkek**	**Kadın**
Okuma-Yazma Bilmeyenler	37	66
Okur-Yazar Olanlar	81	49
İlköğretim	6.677	2.499
Ortaöğretim	5.694	2.141
Önlisans	1.128	734
Lisans	693	618
Yüksek Lisans	15	20
Doktora	0	1

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içerisinde Zonguldak'ta Kuruma başvuran kişilerin eğitim ve cinsiyet durumlarına bakıldığında, eğitim düzeyinde en fazla başvurunun % 45 oran ile ilköğretim grubuna aittir. İlköğretim grubunu oluşturanların % 72,8'ini erkekler oluştururken, % 27,2'sini kadınlar oluşturmaktadır. İlköğretim mezunlarını % 38,3 oran ile ortaöğretim mezunları, % 9,6 oran ile önlisans mezunları oluşturmaktadır. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde başvuran 15.394 kişinin; 6.222'sini (% 40,4) ilköğretim mezunları oluşturmaktadır. İlk dokuz aylık dönem içinde doktora mezunlarından Kurumumuza başvuru yapan olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 17: Başvuranların Mesleklere Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012

ZONGULDAK		TÜRKİYE	
Meslekler	**Başvuru Sayısı**	**Meslekler**	**Başvuru Sayısı**
Beden İşçisi (Genel)	2.180	Beden İşçisi (Genel)	572.862
Büro Memuru (Genel)	933	Büro Memuru (Genel)	100.687
Temizlik Görevlisi	927	Beden İşçisi (Temizlik)	86.976
Madenci (Genel)	697	Temizlik Görevlisi	53.649
Beden İşçisi (Temizlik)	671	Satış Elemanı (Tanıtım)	47.515
Satış Elemanı (Tanıtım)	450	Sekreter	36.929
Yangın İlk Müdahale İşçisi	438	Şoför-Yük Taşıma	33.993
Elektrik Teknisyeni	358	Ön Muhasebeci	30.406
Şoför-Yük Taşıma	349	Garson (Servis Elemanı)	27.132

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde Zonguldak ve Türkiye genelinde başvuru yapan kişilerin meslekleri değerlendirildiğinde en fazla başvurunun beden işçisi (genel) mesleğinde olduğunu söyleyebiliriz. Beden işçisi (genel) mesleğinin toplam içerisindeki ağırlığına Zonguldak 'da % 11, Türkiye genelinde ise % 25 orana sahiptir.

Bu durum Kurumumuza başvuruda bulunan kişilerin herhangi bir mesleki bilgi ve beceriye sahip olmadığının açık bir göstergesidir.

Grafik 24: Yıllar ve Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz, Zonguldak, Bin Kişi, 2008-2012

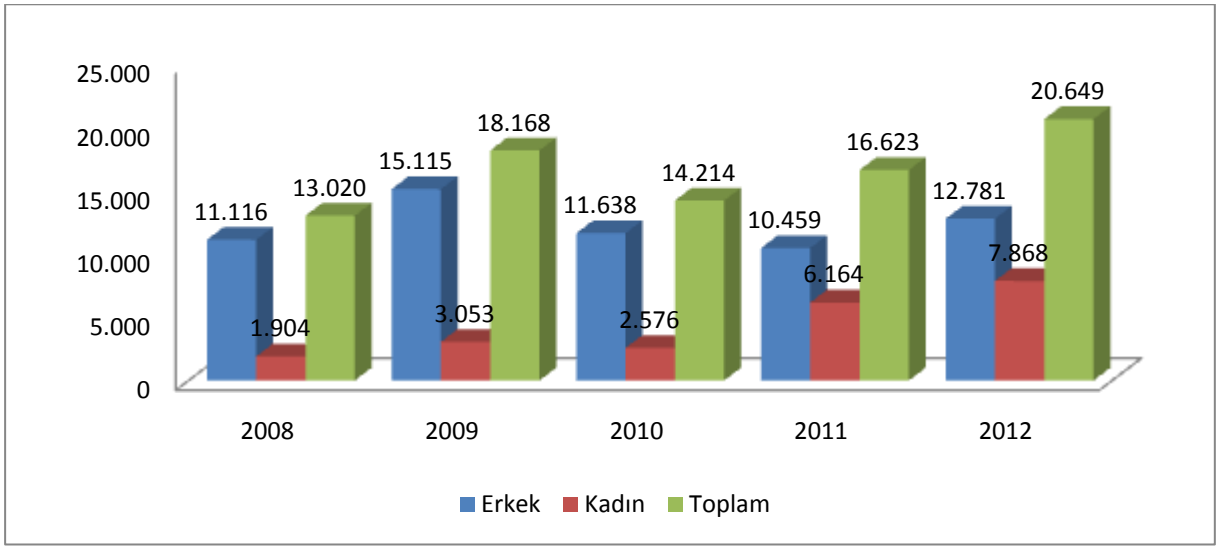

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İl Müdürlüğümüze kayıtlı işsiz sayısı 20.649 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 61,9'unu erkekler oluştururken, % 38,1'ini kadınlar oluşturmaktadır. 2008-2012 yılları arasında Kurumumuza kayıtlı işsiz sayısının dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Kayıtlı işsizlerin bir önceki yıla göre artışı en fazla % 39,5 oran ile 2009 yılında olurken, en fazla azalış % 27,9 ile 2010 yılında olmuştur. 2013 yılının ilk dokuz aylık verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 20.211 kişidir. Dokuz aylık veriler ışığında kayıtlı işsizlerin % 59,6'sını erkekler, % 40,4'ünü kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 18: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Sıralanışı, Zonguldak, 2012

ZONGULDAK		TÜRKİYE	
Meslekler	**Başvuru Sayısı**	**Meslekler**	**Başvuru Sayısı**
Beden İşçisi (Genel)	2.042	Beden İşçisi (Genel)	580.621
Büro Memuru (Genel)	1.413	Büro Memuru (Genel)	142.007
Beden İşçisi (Temizlik)	1.013	Beden İşçisi (Temizlik)	92.007
Temizlik Görevlisi	799	Satış Elemanı (Tanıtım)	47.614
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	564	Sekreter	46.050
Satış Elemanı (Tanıtım)	537	Temizlik Görevlisi	45.512
Bilgisayar İşletmeni	440	Ön Muhasebeci	38.206
Madenci (Genel)	413	Şoför-Yük Taşıma	35.912
Yangın İlk Müdahale İşçisi	361	Muhasebeci	32.002
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	344	Bilgisayar İşletmeni	26.951

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Kurumumuza kayıtlı işsizlerin mesleklerine göre dağılımı incelendiğinde Zonguldak ve Türkiye 'de beden işçisi (genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Zonguldak 'da beden işçisi (genel) mesleğinin toplam içerisindeki oranı % 9,9 'dur. Bunu % 6,8 oran ile büro memuru (genel) mesleği, bunu da % 4,9 oran ile beden işçisi (temizlik) mesleği izlemektedir. İldeki kayıtlı işsizlerin meslek

sıralaması Türkiye ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde İlimizde beden işçisi (genel) ve madenci (genel) mesleklerinin öne çıktığı görülmektedir.

Grafik 25: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Süreleri, Zonguldak, 2012

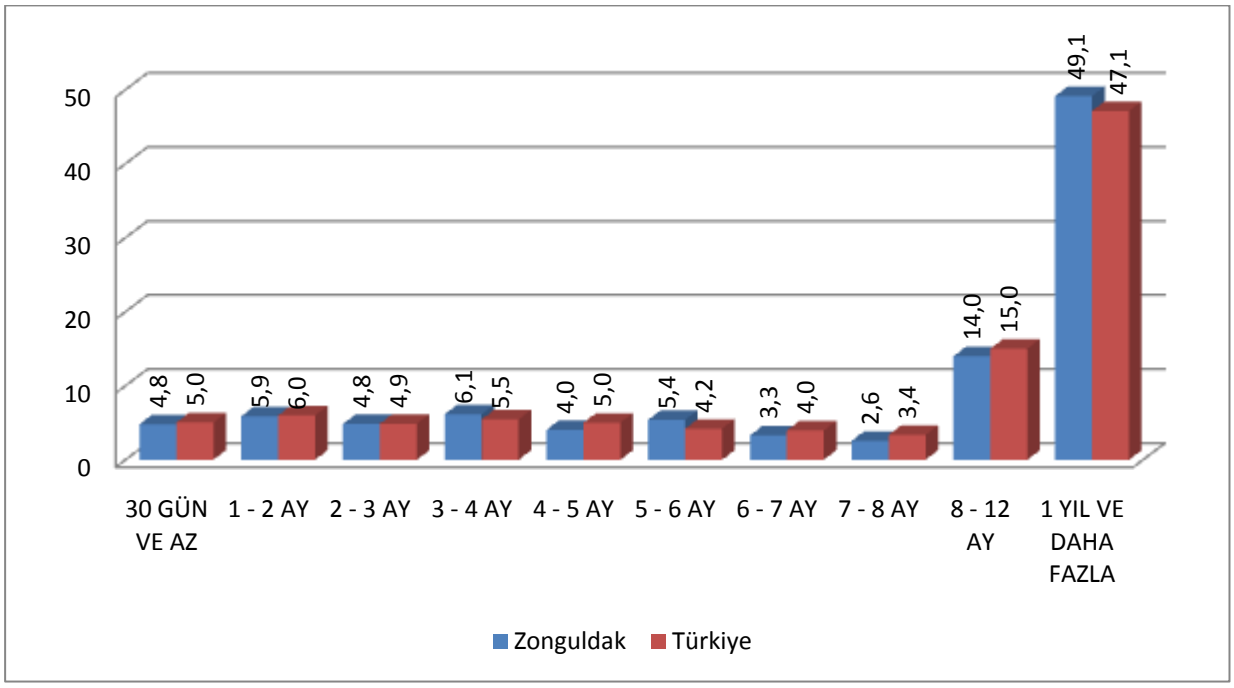

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine bakıldığında 1 yıldan daha fazla bekleyenlerin oranı % 49,1'dir. Bu oran Türkiye 'de ise 2 puan düşüş ile % 47,1'dir. Zonguldak için 30 gün ve daha az bekleyenlerin oranı % 4,8 iken, Türkiye ortalaması için bu oran % 5'tir. Kayıtlı işsizlerin bekleme süresi içerisinde en düşük dağılımı 7-8 aylık dönem oluştururken; Zonguldak için bu oran % 2,6 iken, Türkiye için % 3,4'tür. 2013 yılının ilk dokuz aylık verilerinde Zonguldak'ta kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerinin en düşük % 2,29 oran ile 1-2 aylık dönemde olduğu görülmektedir.

Tablo 19: Kayıtlı İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012

Yaş Grubu	ZONGULDAK			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15 - 19	319	220	**539**	50.288	32.115	**82.403**
20 -24	3.235	1.757	**4.992**	274.705	199.468	**474.173**
25 -29	3.181	1.845	**5.026**	313.831	211.007	**524.838**
30 - 34	2.199	1.549	**3.748**	258.215	170.357	**428.572**
35-39	1.544	1.163	**2.707**	191.732	130.177	**321.909**
40 - 44	1.093	765	**1.858**	149.106	96.750	**245.856**
45-49	796	367	**1.163**	114.150	55.503	**169.653**
50-54	298	137	**435**	46.710	26.124	**72.834**
55-59	83	43	**126**	22.494	10.309	**32.803**
60-64	22	20	**42**	8.248	4.391	**12.639**
65+	11	2	**13**	4.142	2.440	**6.582**
Toplam	**12.781**	**7.868**	**20.649**	**1.433.621**	**938.641**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

Kurumumuzun 2012 verileri doğrultusunda; İlimizde kayıtlı işsizlerin en fazla 25-29 yaş grubunun oluşturduğu görülmektedir. Bu grup ildeki kayıtlı işsizlerin % 24,3'ünü oluşturmaktadır. 25-29 yaş grubunu % 63,3 oran ile erkekler oluştururken, % 36,7 oran ile kadınlar oluşturmaktadır. Bu grubu % 24,2 oran ile 20-24 yaş grubu, % 18,2 ile 30-34 yaş grubu izlemektedir. 20-34 yaş grubu toplamın % 66,7'sini oluşturmaktadır. Zonguldak'taki kayıtlı işsizlerin yaş grubu ve cinsiyet dağılımı Türkiye ile benzerlik göstermektedir. Kurumumuzun 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde 20.211 olan kayıtlı işsizin % 25,3'ünü 20-24 yaş grubu oluşturmaktadır.

Tablo 20: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012

Eğitim Durumu	ZONGULDAK			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur-yazar olmayan	69	101	**170**	21.759	23.216	**44.975**
Lise altı	6.295	3.108	**9.403**	775.745	393.230	**1.168.975**
Ortaöğretim	4.551	2.759	**7.310**	417.795	294.049	**711.844**
Yükseköğretim	1866	1900	**3.766**	218.322	228.146	**446.468**
Toplam	**12.781**	**7.868**	**20.649**	**1.433.621**	**938.641**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

Kurumumuza kayıtlı işsizlerin eğitim durumu incelendiğinde; en fazla kayıtlı işsizin lise altı öğrenim seviyesinde olduğu görülmektedir. Zonguldak için bu oran % 45,5 iken, Türkiye için % 49,3'tür. Zonguldak'taki lise altı mezunlarının % 66,9'unu erkekler oluştururken, % 33'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Yükseköğretim mezunlarının ildeki toplam içerisindeki oranı % 18,2 iken, Türkiye ortalaması % 18,8'dir. İldeki kayıtlı işsizlerin okuma yazma bilmeyen oranı çok düşüktür. İldeki kayıtlı işsizlerin yaş gruplarında olduğu gibi eğitim gruplarında da Türkiye ile benzerlik göstermektedir. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde Kurumumuza kayıtlı 20.211 işsizin % 43,5'ini lise altı eğitim seviyesine sahip mezun grup oluşturmaktadır.

Grafik 26: Açık İşlerin Yıllara Göre Dağılımı, Zonguldak, 2008-2012

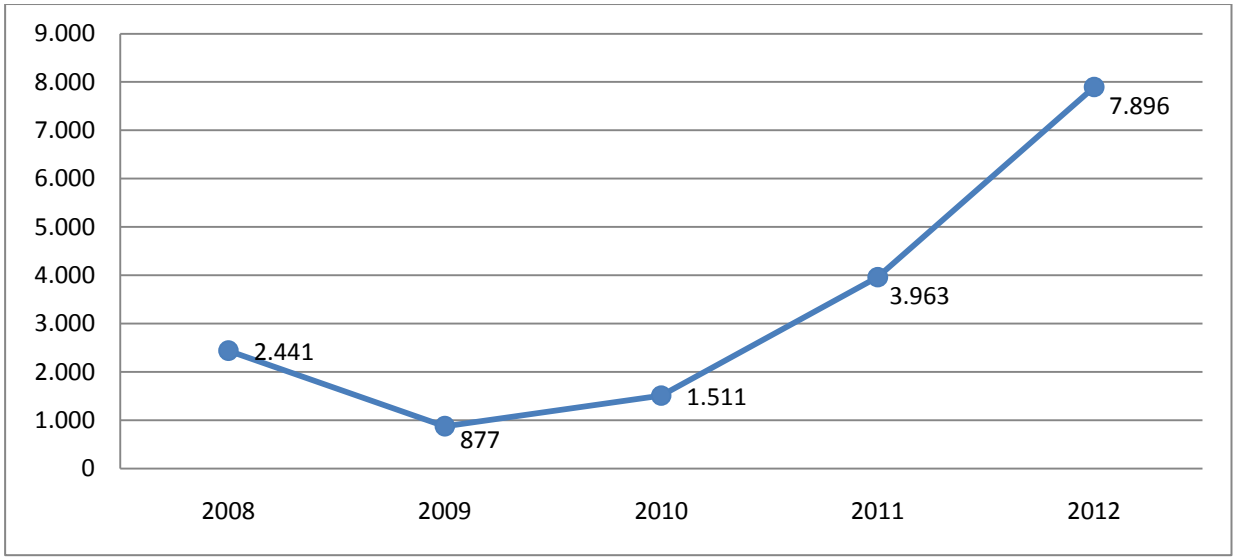

Kaynak: İŞKUR

Açık işlerin yıllar itibariyle durumları incelendiğinde; yıllar içerisinde en fazla açık işin 7.896 ile 2012 yılında olduğu görülmektedir. 2008- 2012 yılları arası bir önceki yıla göre en fazla artışın % 162 ile 2011 yılında olduğudur. İlde kamunun istihdam yaratma gücü çok azdır. 2012 yılı içerisinde açık işlerin kamu-özel sektör dağılımına bakıldığında 7.896 açık işin % 4,3'ü kamu sektöründen, % 95,7'si özel sektör alınmıştır. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde toplam 7.101 açık iş alınmış olup, bu açık işlerin % 5,9'u kamu sektöründen, % 94,1'i özel sektörden alınmıştır.

Tablo 21: En Fazla Açık İş Sayılarına Göre Mesleklerin Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2012

ZONGULDAK		TÜRKİYE	
Meslekler	**Açık İş Sayısı**	**Meslekler**	**Açık İş Sayısı**
Beden İşçisi (Genel)	1.335	Beden İşçisi (Genel)	366.718
Temizlik Görevlisi	942	Beden İşçisi (Temizlik)	48.132
Madenci (Genel)	940	Temizlik Görevlisi	43.931
Makineci (Dikiş)	516	Satış Elemanı (Tanıtım)	22.153
Diğer Teknisyen Ve Teknikerler	308	Büro Memuru (Genel)	20.913
Güvenlik Görevlisi	261	Güvenlik Görevlisi	20.446
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	227	Makineci (Dikiş)	18.058
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	141	Garson (Servis Elemanı)	15.768
Konfeksiyon İşçisi	141	Çağrı Merkezi Görevlisi	13.197
Satış Elemanı (Tanıtım)	139	Reyon Görevlisi	11.054

Kaynak: İŞKUR

2012 yılının verileri doğrultusunda alınan açık işlerin ilk 10 meslek içerisindeki sıralamasına bakıldığında en fazla talep beden işçisi (genel) mesleğinde olup, bu mesleğin Zonguldak'taki toplam içerisindeki oranı % 16,9 olurken, Türkiye ortalaması için bu oran % 37'dir. Madenci (genel) mesleğinin de toplam içerisindeki % 11,9 olduğu ortaya çıkmaktadır. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde Zonguldak'ta 7.101 açık iş alınmış olup, alınan açık işlerin içerisinde beden işçisi (genel) mesleği ilk sırayı alırken, İlin toplam açık iş içerisindeki ağırlığı % 16'dır.

Grafik 27: Açık İşlerin Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2012

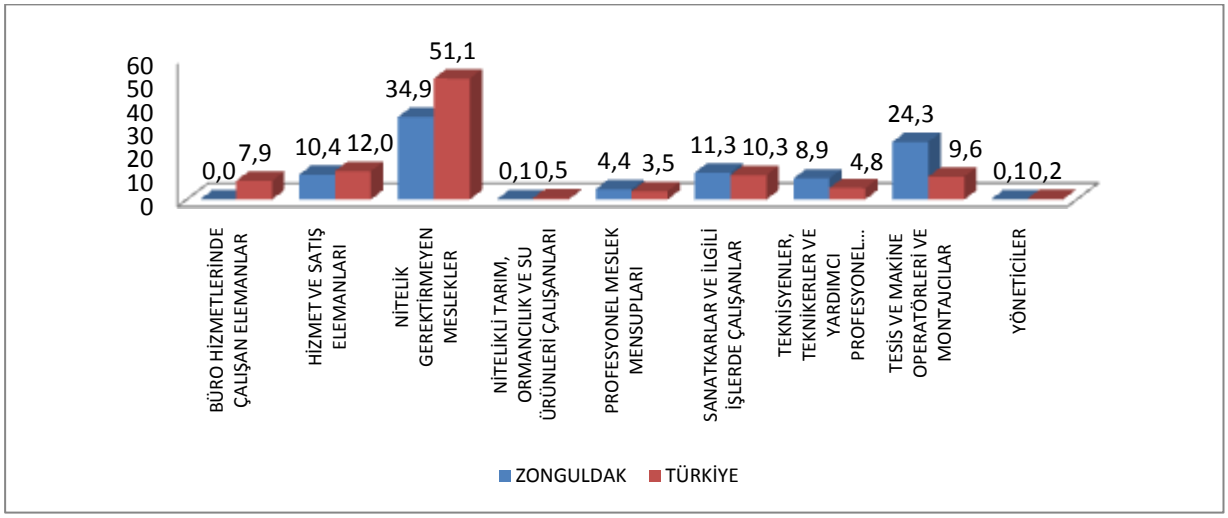

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı verileri ışığında açık işlerin ana meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında; nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun hem Zonguldak için % 34,9 bir orana, hem de Türkiye için % 51,1 gibi hayli yüksek bir orana sahip olduğu göze çarpmaktadır. Ana meslek gruplarına göre açık işlerin

dağılımında yöneticiler grubu; Zonguldak için % 0,1'lik oran, Türkiye için % 0,2'lik oran ile 2012 yılı için en düşük paya sahip ana meslek grubudur. 2013 yılının ilk dokuz aylık verilerinde 7.101 açık iş sayısı içerisinde nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun % 30,8'lik bir paya sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2012

Sektörler	Zonguldak	Türkiye
Bilgi ve iletişim	0,4	4,4
Diğer hizmet faaliyetleri	18,3	9,1
Eğitim	2,5	3,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1,1	0,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,1	1,1
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0	0,1
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri	0,0	0,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12,8	8,6
İmalat	29,4	33,9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,2	1,4
İnşaat	2,7	5,4
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,1	1,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2,6	5,4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1,1	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	14,8	0,8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,2	6,7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,5	1,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0,4	1,6
Toptan ve perakende ticaret	5,5	9,5
Ulaştırma ve depolama	4,2	4,2
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0	0,0

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı verileri doğrultusunda açık işlerin sektör dağılımına bakıldığında imalat sektörünün % 29,4 oran ile sektörlerdeki dağılımın yaklaşık üçte birini üzerinde toplamaktadır. İmalat sektörünün Türkiye için oranı ise % 33,9'dur. Zonguldak 'da bu sektörü % 18,3 oran ile diğer hizmet faaliyetleri sektörü, % 14,8 oran ile madencilik ve taşocakçılığı sektörü izlemektedir. Açık işlerin Türkiye sektör sıralamasında ise % 9,5 oran ile toptan ve perakende sektörü imalat sektöründen sonra ikinci sıra gelmektedir. Bu sektörü % 9,1 oran ile diğer hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir.2013 yılının ilk dokuz aylık verileri doğrultusunda Zonguldak ilinde 7.101 açık işin % 29,9 oran ile imalat sektöründe olduğu, bunu ilde % 15,6 oran ile diğer hizmet faaliyetleri, % 9,8 oran ile madencilik ve taşocakçılığı izlediği, Türkiye 'deki dağılımın ise; % 35,7 oran ile imalat sektörü, % 11,1 oran ile toptan ve perakende ticaret, % 9,5 oran ile diğer hizmet faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Grafik 28: İşe Yerleştirmelerin Yıllara Göre Dağılımı, Zonguldak, 2012

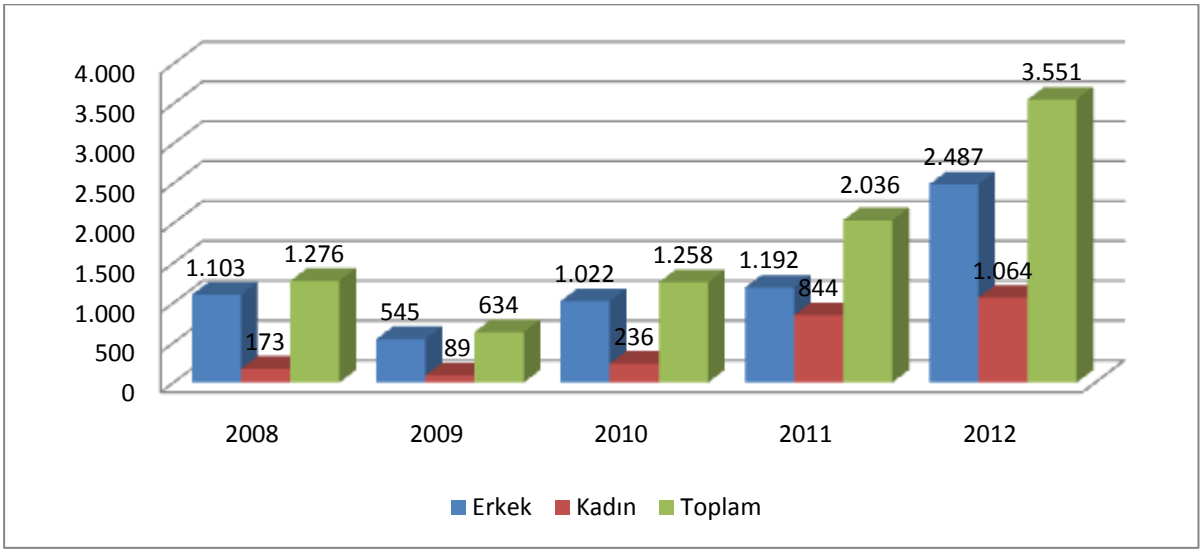

Kaynak: İŞKUR

2008-2012 yılları arası arsı Kurumumuz verileri doğrultusunda; yıllar içerisinde en fazla işe yerleştirmenin toplamda 3.551 kişi ile 2012 yılında olduğu göze çarpmaktadır. İşe yerleşenlerin kişilerin % 70'ini erkekler oluştururken, % 30'unu ise kadınlar oluşturmaktadır. 2012 yılındaki toplam işe yerleştirmenin 2008 yılındaki işe yerleştirmeye göre yaklaşık olarak üç kat arttığı söylenebilir. İşe yerleştirme sayılarında bir önceki yıla göre artışın en fazla % 98,4 oran ile 2010 yılında olduğu, bir önceki yıla göre en fazla azalışın % 101,2 ile 2009 yılında olduğu görülmektedir.

Tablo 23: İşe Yerleştirmelerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, Zonguldak, 2012

EĞİTİM DURUMU	ZONGULDAK			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma yazma bilmeyenler	1	2	3	1.739	863	2.602
Okur-yazar olanlar	25	4	29	15.200	5.765	20.965
İlköğretim	1.367	560	1.927	229.017	89.619	318.636
Ortaöğretim	921	338	1.259	113.021	46.740	159.761
Ön lisans	115	87	202	19.487	13.060	32.547
Lisans	57	71	128	12.229	9.196	21.425
Yüksek lisans	1	2	3	280	364	644
Doktora	0	0	0	6	1	7
Toplam	2.487	1.064	3.551	390.979	165.608	556.587

Kaynak: İŞKUR

Zonguldak ilinde eğitim durumlarına göre işe yerleşenler incelendiğinde; en fazla işe yerleşenlerin % 54,3 oran ile ilköğretim mezunları olduğu göze çarpmaktadır. İlköğretim mezunları içerisinde işe yerleşenlerin % 70,9 'u erkeklerden oluşurken, % 29,1 'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. İlköğretim mezunlarının Türkiye ortalaması içinde işe yerleşme oranı % 57,2'dir. Zonguldak 'da işe yerleşenler içerisinde ilköğretim mezunu kadınlar % 52,6'lık bir pay sahipken, Türkiye 'de bu oran % 54,1'lik bir paya sahiptir. Ortaöğretim mezunlarının Zonguldak'ta işe yerleşme oranı % 35,5 iken, Türkiye için bu oran 6, 8 puan düşüşle % 28,7 olmuştur. Zonguldak'ta doktora mezunlarından işe yerleşen olmazken, Türkiye ortalamasında ise bu oranın çok düşük olduğu görülebilmektedir. 2013 yılının ilk dokuz aylık verilerine göre işe yerleşen 4.986 kişiden % 53,9'unun ilköğretim mezunu olduğu, % 34,6'sının ise ortaöğretim mezunu olduğu tespit edilirken, doktora mezunu işe yerleşen kişinin olmadığı tespit edilmiştir. İlk dokuz ay içerisinde toplam işe yerleşen kadınların % 51,2'si ilköğretim mezunudur.

Tablo 24: En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan Mesleklerin Dağılımı, Zonguldak, 2012

Zonguldak		Türkiye	
Meslekler	**İşe Yerleştirme Sayısı**	**Meslekler**	**İşe Yerleştirme Sayısı**
Temizlik Görevlisi	624	Beden İşçisi (Genel)	229.943
Beden İşçisi (Genel)	619	Beden İşçisi (Temizlik)	37.294
Makineci (Dikiş)	239	Temizlik Görevlisi	29.650
Madenci (Genel)	236	Güvenlik Görevlisi	13.308
Diğer Teknisyen Ve Teknikerler	143	Satış Elemanı (Tanıtım)	11.867
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	139	Büro Memuru (Genel)	8.597
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	116	Reyon Görevlisi	8.267
Büro Memuru (Genel)	53	Çağrı Merkezi Görevlisi	8.152
Ortacı	49	Makineci (Dikiş)	8.115
Satış Elemanı (Tanıtım)	46	Kasiyer	6.740

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı Kurumumuz verileri doğrultusunda işe yerleştirilenlerin meslekleri incelendiğinde; 2012 yılında Zonguldak ilinde en fazla işe yerleştirme yapılan mesleğin temizlik görevlisi olduğu, bu mesleğin ise işe yerleştirme yapılan meslekler içerisindeki ağırlığı % 17,8'dir. Bu mesleği % 17,4 ile beden işçisi (genel) ve % 6,7 oran ile makineci (dikiş) mesleği takip etmektedir. Türkiye için işe yerleşenlerin meslek sıralama ise % 41,3 oran ile beden işçisi (genel) mesleği, bu mesleği % 6,7 oran ile beden işçisi (temizlik) ve % 5,3 oran ile temizlik görevlisi takip etmektedir. Zonguldak ilinde en fazla işe yerleştirme yapılan ilk on mesleğin toplam içerisindeki ağırlığı % 63,8 olurken, Türkiye için bu oranın % 65 olduğu görülmektedir.

Grafik 29: İşe Yerleştirmelerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2012

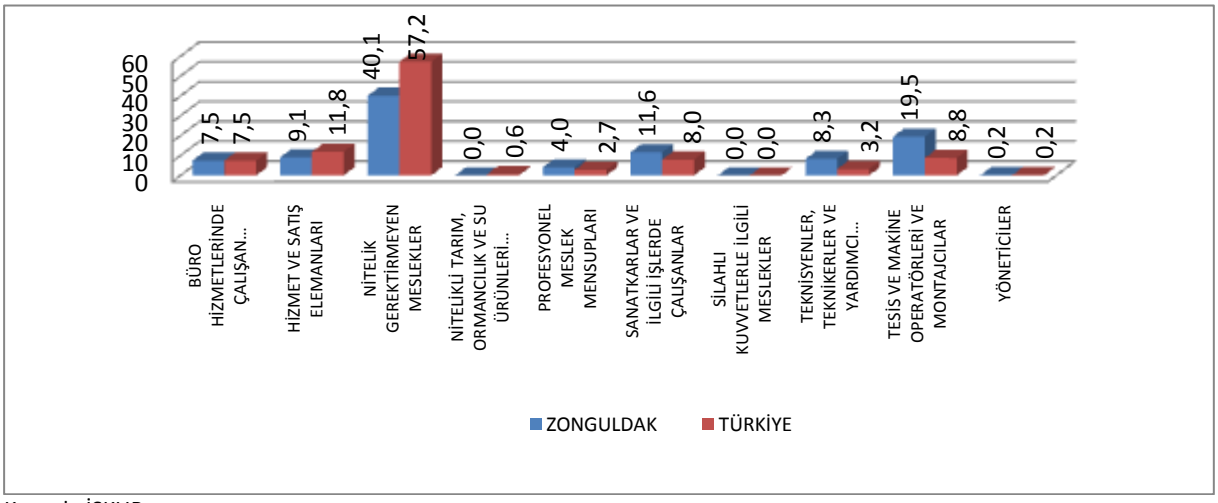

Kaynak: İŞKUR

Kurumumuz verileri ışığında 2012 yılının meslek grupları içerisinde işe yerleştirme dağılımında en fazla payı nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun aldığıdır. Zonguldak'ta bu oran % 40,1 olurken, Türkiye 'de ise bu oran % 57,2'dir. İkinci meslek grubunun % 19,5 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olduğu, Türkiye 'de ise ikinci meslek grubunu % 11,8 ile hizmet ve satış elemanları olduğudur. 2013 yılının ilk dokuz aylık verileri doğrultusunda meslek gruplarına göre ilk iki sırayı; nitelik gerektirmeyen meslekler ve hizmet ve satış elemanları almıştır.

Tablo 25: İşe Yerleştirmelerin Sektörlere Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2012

Sektörler	Zonguldak	Türkiye
Bilgi ve iletişim	6,1	6,1
Diğer hizmet faaliyetleri	22,7	9,8
Eğitim	4,3	6,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1,4	0,8
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,1	1,2
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0	0,0
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetler	0,0	0,0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,9	10,7
İmalat	31,6	28,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,5	1,5
İnşaat	2,3	5,6
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	1,2	1,8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,9	3,3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,5	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	10,2	0,7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,5	7,3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,3	2,4
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0,4	2,3
Toptan ve perakende ticaret	6,5	8,0
Ulaştırma ve depolama	6,1	4,0
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0	0,0

Kaynak: İŞKUR

Kurumumuz verileri doğrultusunda 2012 yılında en fazla işe yerleştirme yapılan sektörün hem Zonguldak hem de Türkiye de imalat sektörü olduğu görülmektedir. İmalat sektörünün tüm sektörler içerisindeki ağırlığı Zonguldak ili için % 31,6 iken, Türkiye içinse % 28'dir. Zonguldak ilinde ikinci sektör % 22,7 oran ile diğer hizmet faaliyetleri olurken, Türkiye 'de % 10,7 oran ile idari ve destek hizmet faaliyetleri olmaktadır. İldeki üçüncü sektör % 10,2 oran ile madencilik ve taşocakçılığı olurken, Türkiye 'de % 9,8 oran ile diğer hizmet faaliyetleri almaktadır. 2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleştirilenlerin 2012 yılında olduğu gibi en fazla imalat sektöründe işe yerleştiği; bu sektörde Zonguldak'ta işe yerleştirilenler % 22,6'lık paya, Türkiye içinse % 33'lük bir paya sahiptir.

Tablo 26: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, Zonguldak, 2012

Eğitim Durumu	Zonguldak			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma Yazma Bilmeyen	2	4	6	1.417	1.026	2.443
Lise altı	977	137	1.114	146.450	39.446	185.896
Lise ve Dengi Meslek Okulu	533	210	743	75.717	39.121	114.838
Yükseköğretim	144	141	285	32.039	30.503	62.542
Genel Toplam	1.656	492	2.148	255.623	110.096	365.719

Kaynak: İŞKUR

Kurumumuzun 2012 yılı verileri doğrultusunda işsizlik ödeneği hak edenlerin eğitim durumları incelendiğinde; Zonguldak İlinde 2.148 kişinin işsizlik ödeneği hak ettiği görülmektedir. Hak eden kişilerin % 51,9'unun lise altı öğrenim seviyesine sahip olduğu, Türkiye de bu oranın % 50,8 olduğu görülmektedir. İlde işsizlik ödeneği alan lise altı mezunlarının % 87,7'sini erkekler, % 12,3'ünü kadınlar

oluşturmaktadır. Zonguldak ilinde işsizlik ödeneği hak edenler içerisinde yükseköğretim mezunlarının payı % 13,3 iken, Türkiye ‘de ise bu oran % 17,1‘dir. Okuma yazma bilmeyenlerin oranı İlde % 0,3 iken, Türkiye ‘de ise % 0,6‘lık bir paya sahiptir.

Tablo 27: Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayıları, Zonguldak, 2012

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Katılımcı Sayısı		Toplam
		Erkek	Kadın	
Girişimcilik	4	100	110	210
İş.Yet.Kurs/ İstihdam Garantili	24	413	340	753
İş.Yet.Kurs/Genel	13	172	164	336
İş.Yet.Kurs/TYP	10	364	316	680
İşbaşı Eğitim Programı (İEP)	18	43	8	51
Engelli Kursları	16	139	56	195
UMEM Projesi	15	233	2	235
UMEM Projesi/ İEP	40	45	0	45
Genel Toplam	140	1.509	996	2.505

Kaynak: İŞKUR

Kurumumuzun 2012 yılı verileri doğrultusunda düzenlenen kurs ve katılımcı sayıları incelendiğinde; Zonguldak‘ta 2012 yılında toplam 140 kurs düzenlendiği ve bu kurslardan 2.505 kursiyerin yararlandığı görülmektedir. Kurslardan yararlanan kursiyerlerin % 60,2‘sini erkekler, % 39,8‘ini ise kadınların oluşturduğu görülmektedir. En fazla projenin, % 17,1 oran ile istihdam garantili işgücü yetiştirme kursu olduğu görülürken, bu kurslara toplam 753 kişinin katıldığı; bu katılımcıların % 54,8‘ini erkekler, % 45,2‘sini kadınlar oluşturmaktadır. Kursiyer sayısı bakımından ikinci sırada % 27,1 oran ile toplum yararına çalışma programının yer aldığı görülmektedir. Bu programdan 364‘ü erkek, 316‘sı kadın olmak üzere toplam 680 kişinin faydalandığı görülmektedir. Engelli kursları için toplam 16 kurs düzenlenmiş ve bu kurslara 139‘u erkek, 56‘sı kadın olmak üzere toplam 195 kursiyer katılmıştır. 2013 yılının ilk dokuz ayı içerisinde toplam 191 kurs düzenlenmiş olup; bu kurslara 1021‘i erkek, 729 kadın olmak üzere toplam 1.750 kişi katılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamamaktadır. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında karşılanamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 28: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2013)

İŞKUR'un Uyguladığı İşgücü Piyasası Araştırması Yöntem Verileri						
Dönem	**Kapsamı**	**Periyod**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**Görüşme Yapılan İşyeri Sayısı**[12]	
2007	50+ Tüm İşyerleri	15 Ekim 30 Kasım	İSCO 88 NACE REV.1.1	Yüz yüze	Toplam	12.712
2008	Tüm İşyerleri	15 Ekim 5 Aralık	İSCO 88 NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	71.001
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	17 Nisan 30 Mayıs	İSCO 88 NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	275.099
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	4 Kasım 13 Aralık	İSCO 88 NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	255.938
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	26 Nisan 1 Haziran	İSCO 88 NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	218.068
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	26 Nisan 1 Haziran	İSCO 88 NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	198.479
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	26 Nisan 1 Haziran	İSCO 88 NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	159.862
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + Girişimler (TÜİK)	19 Aralık 19 Ocak	İSCO 88 NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	5.941
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + Girişimler (TÜİK)	2 Mayıs 15 Haziran	İSCO 88 NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	5.225
2012/II	10 + İşyerleri (TÜİK)	10 Eylül 31 Ekim	İSCO 88 NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	53.164
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	87.719

Kaynak:İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15Mayıs – 30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslararası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

[12] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu"[13] kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkümesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2' de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Zonguldak ili genelinde, 15 Mayıs – 30 Haziran 2013 tarihleri arasında 860 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. İl genelinde araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörel görünümü ve bu işyerlerinde çalışanların mesleklere ve cinsiyetlere göre dağılımına değinilecektir.

Tablo 29: İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, Zonguldak, 2013

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı (50+)	TOPLAM
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4	17	18	39
İmalat	34	93	37	164
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. Ve Dağ.	0	1	1	2
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	1	0	1	2
İnşaat	44	69	8	121
Toptan ve Perakende Ticaret	62	168	21	251
Ulaştırma ve Depolama	17	35	7	59
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22	30	5	57
Bilgi ve İletişim	4	1	1	6
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4	16	0	20
Gayrimenkul Faaliyetleri	1	0	0	1
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9	9	0	18
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4	8	9	21
Eğitim	5	42	5	52
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3	21	3	27
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	1	2	0	3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4	11	2	17
Genel Toplam:	219	522	119	860

Kaynak: İPTA

[13] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre İl genelindeki işyerleri ağırlıklı olarak toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedirler. İl genelindeki her 100 işyerinden 29'u toptan ve perakende ticaret sektöründe, 19'u imalat sektöründe, 11'i de İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan sayılarına göre işyeri dağılımına bakıldığında % 60,7'sini 10 ila 49 çalışanlı işyerleri, % 25,5'ini 1ila 9 çalışanlı işyerleri ve % 13,8'ini 50 ve daha fazla çalışanlı işyerlerinin oluşturduğu görülmektedir. İl genelinde araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 62,3'ü söz konusu üç sektörden birinde faaliyet göstermektedir. Diğer taraftan, ildeki işyerlerinin nispi olarak daha az faaliyette bulundukları sektörler; gayrimenkul faaliyetleri, su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımıdır. Araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinden sadece % 0,5'i söz konusu üç sektörde faaliyette bulunmaktadır.

Çalışma sonuçlarına göre Türkiye genelinde işyerleri ağırlıklı olarak imalat, toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Türkiye genelinde her 100 işletmenin 26'sı imalat, 25'i toptan ve perakende ticaret, 16'sı da inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin yarısından fazlası söz konusu üç sektörde faaliyet göstermektedir.

Zonguldak'taki işyerleri Türkiye toplam işyerlerinden sadece % 0,4 pay almaktadır. Zonguldak'ta Türkiye içinde en fazla pay alan sektör % 0,1 pay ile toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Grafik 30: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

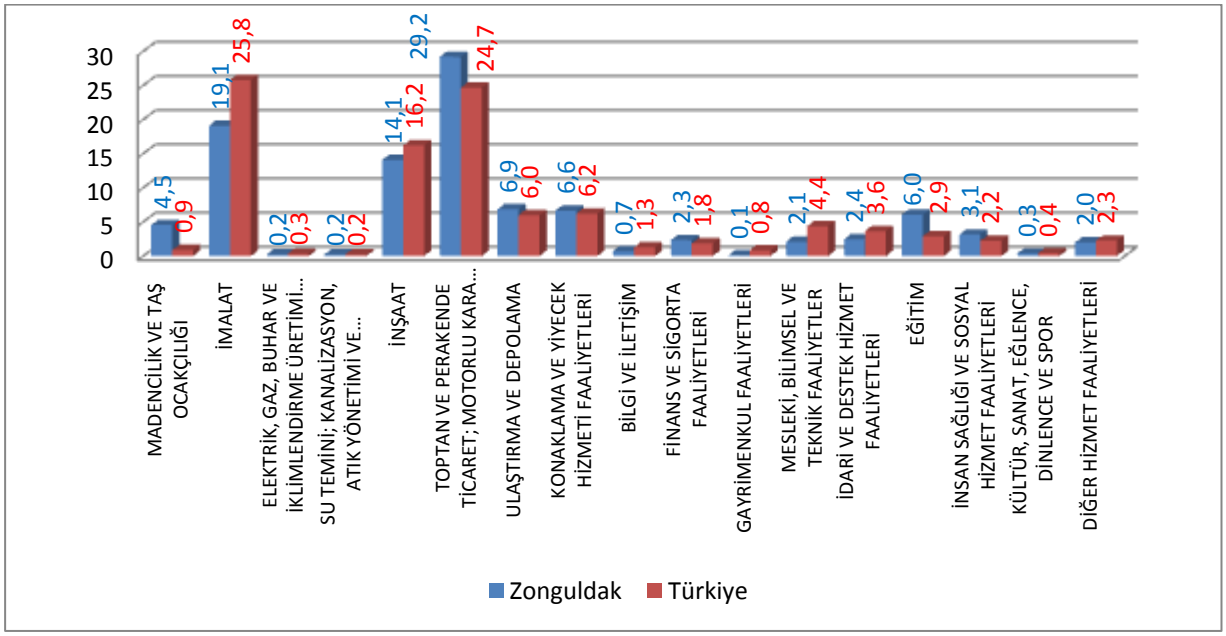

Kaynak: İPTA

Araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörel büyüklüklerine bakıldığında, hem İlde hem de Türkiye 'de işyerleri ağırlıklı olarak toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedirler. İl genelinde madencilik ve taşocakçılığının sektör içerisindeki ağırlığı % 4,5 iken, Türkiye genelinde bu oran yalnızca % 0,9'dur. Üç sektördeki işyerlerinin toplam içerisindeki payı İlde % 62,3 iken, Türkiye bu oran % 66,7 olmaktadır.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, Zonguldak, 2013

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	12.361	111	12.472
İmalat	11.506	2.101	13.607
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. ve Dağ.	342	11	353
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	27	3	30
İnşaat	2.082	144	2.227
Toptan ve Perakende Ticaret	4.224	1.037	5.261
Ulaştırma ve Depolama	1.376	243	1.619
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.095	382	1.478
Bilgi ve İletişim	181	32	213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	207	130	337
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	0	4
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	162	59	221
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.170	281	1.451
Eğitim	634	640	1.274
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	363	542	906
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	48	3	51
Diğer Hizmet Faaliyetleri	394	69	463
Genel Toplam:	36.179	5.788	41.967

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre; Zonguldak ilinde toplam 41.967 çalışan bulunmaktadır. Bunların % 86,2'sini erkekler, % 13,8'sini ise kadınlar meydana getirmektedir. İlde çalışanların % 32,4'ünün imalat sektöründe çalıştığı görülmektedir. İmalat sektöründe çalışanların % 84,6'sını erkekler oluştururken, % 15,4'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Çalışan sayısının en fazla olduğu ikinci sektör ise % 29,7 ile madencilik ve taşocakçılığı sektörüdür. Kadın çalışanların fazla olduğu sektörler çalışan sayısına göre eğitim ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Zonguldak ilinde kadınlar eğitim sektörünün % 50,2'sini, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörünün ise % 56,5'ini oluşturmaktadırlar.

Grafik 31: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

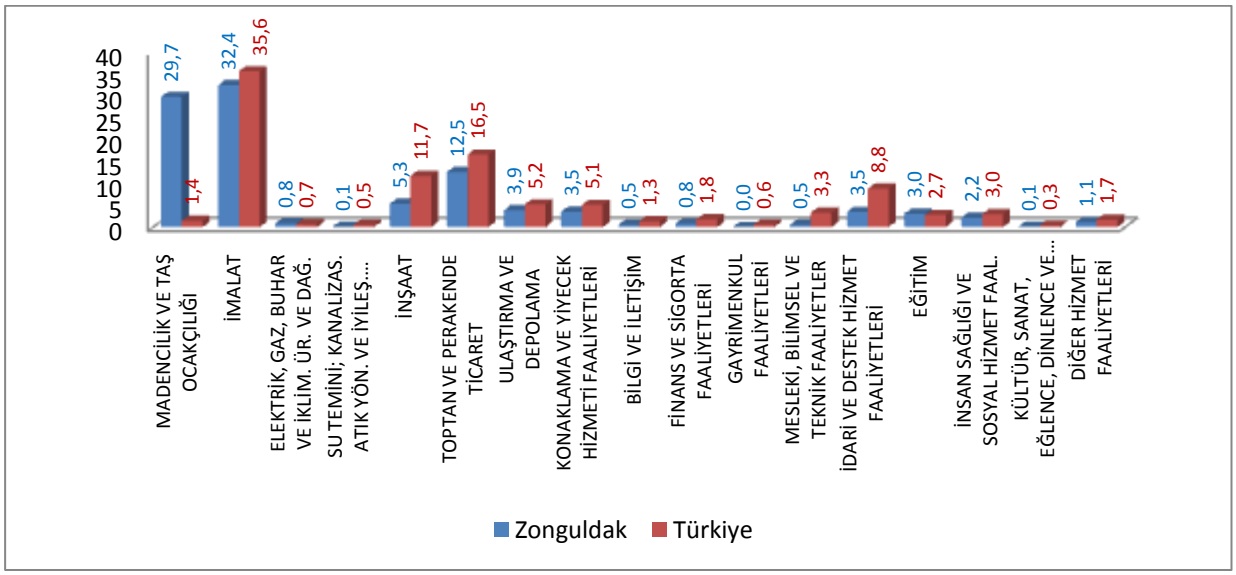

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçları incelendiğinde sektörler içerisinde en fazla çalışanın Zonguldak İlinde % 32,4 ile Türkiye genelinde ise % 35,6 ile imalat sektörünün olduğu görülmektedir. İlde imalat sektörünü % 29,7 oran ile madencilik ve taşocakçılığı izlerken, Türkiye de ise % 16,5 pay ile toptan ve perakende ticaret sektörü izlemektedir. Zonguldak 'da üçüncü sırayı % 12,5 oran ile toptan ve perakende ticaret sektör alırken, Türkiye 'de ise üçüncü sırayı % 11,7 ile inşaat sektörü almaktadır.

Tablo 31: Sektörlere Göre Çalışanın Cinsiyet Ağırlıkları, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

Sektör	Zonguldak		Türkiye	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	99,1	0,9	95,6	4,4
İmalat	84,6	15,4	78,0	22,0
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. ve Dağ.	96,9	3,1	84,3	15,7
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	90,0	10,0	92,8	7,2
İnşaat	93,5	6,5	92,8	7,2
Toptan ve Perakende Ticaret	80,3	19,7	76,4	23,6
Ulaştırma ve Depolama	85,0	15,0	87,9	12,1
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	74,1	25,9	75,4	24,6
Bilgi ve İletişim	85,0	15,0	66,9	33,1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	61,4	38,6	64,0	36,0
Gayrimenkul Faaliyetleri	100,0	0,0	82,2	17,8
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	73,3	26,7	67,3	32,7
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	80,6	19,4	72,1	27,9
Kamu Yönetimi ve Savunma Zorunlu Sos. Güv.	0,0	0,0	100,0	0,0
Eğitim	49,8	50,2	50,7	49,3
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	40,1	59,9	40,1	59,9
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	94,1	5,9	78,1	21,9
Diğer Hizmet Faaliyetleri	85,1	14,9	65,9	34,1
Genel Toplam:	86,2	13,8	76,9	23,1

Kaynak: İPTA

Araştırmanın sonuçlarına göre Zonguldak ilinde çalışanların % 86, 2'sini erkekler, % 13,8'ini ise kadınlar oluştururken, Türkiye 'de ise % 76,9'unu erkekler, % 23,1'ini kadınlar oluşturmaktadır. İldeki sektör dağılımı itibariyle çarpıcı rakamlar çıkmaktadır. Gayrimenkul faaliyetlerinde çalışanların tamamının erkek çalışan olduğu buna istinaden kadın çalışanın sektörde bulunmayışı göze çarpmaktadır. Aynı sektörün Türkiye rakamlarında ise % 82,2 erkek çalışan, % 17,8 ile kadın çalışan olduğu görülmektedir. Kadın çalışan oranın hem Zonguldak'ta hem de Türkiye'de fazla olduğu sektör % 59,9 oran ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir.

Tablo 32: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Zonguldak, 2013

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	837	162	998
Profesyonel Meslek Mensupları	1.804	1.113	2.917
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3.834	281	4.115
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.501	1.081	2.582
Hizmet ve Satış Elemanları	2.738	935	3.673
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	80	0	80
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	6.889	301	7.190
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	11.551	998	12.550
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6.945	917	7.861
Genel Toplam:	36.179	5.788	41.967

Kaynak: İPTA

2013 İPTA kapsamındaki işyerlerinin meslek gruplarına göre hem çalışan hem de cinsiyet dağılımı incelendiğinde; öncelikle İlde toplam 41.967 kişinin çalıştığı, bu çalışanların % 86,2'sini erkekler, % 13,8'ini kadınlar oluşturmaktadır. Meslek grupları içerisinde en fazla çalışanın olduğu sektör % 29,9 oran ile tesis makine ve montajcılar grubudur. Bu grupta çalışanları % 92 oran ile erkekler, % 8 oranla kadınlar oluşturmaktadır. Bu grubu % 17,1 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanları % 95,8 ile erkekler, % 4,2 ile kadınlar meydana getirmektedir. Meslek grupları içerisinde en az çalışana sahip olan grubu % 0,2 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları oluşturmaktadır. Bu grupta kadın çalışana rastlanılmamaktadır.

Grafik 32: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

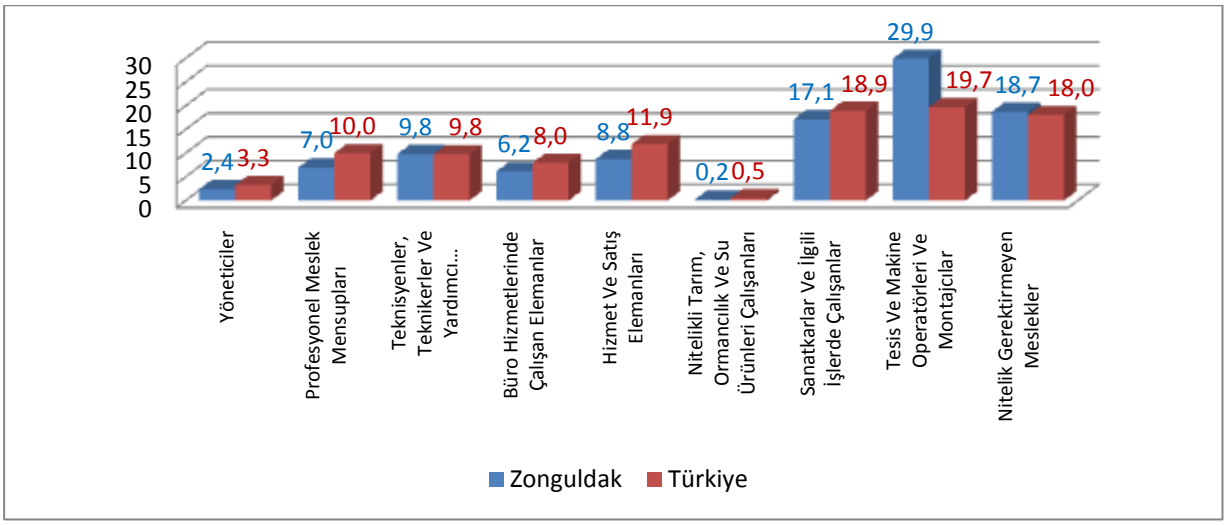

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların meslek grupları içerisindeki dağılımı incelendiğinde; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunun Zonguldak'ta % 29,9 oran ile Türkiye 'de ise % 19,7 ile en fazla çalışanın olduğu meslek grubudur. Bunu ilde % 18,7 oranla nitelik gerektirmeyen meslekler grubu oluştururken, Türkiye 'de ise % 18,9 oranla sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubu oluşturmaktadır. Zonguldak'ta üçüncü sırayı % 17,1 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar alırken, Türkiye'de % 18 oran ile nitelik gerektirmeyen meslekler aldığı görülmektedir. Durum itibariyle bakıldığında Zonguldak ve Türkiye'de ilk üç sırayı aynı meslek gruplarının paylaştığı görülmektedir.

Grafik 33: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, Zonguldak, %, 2013

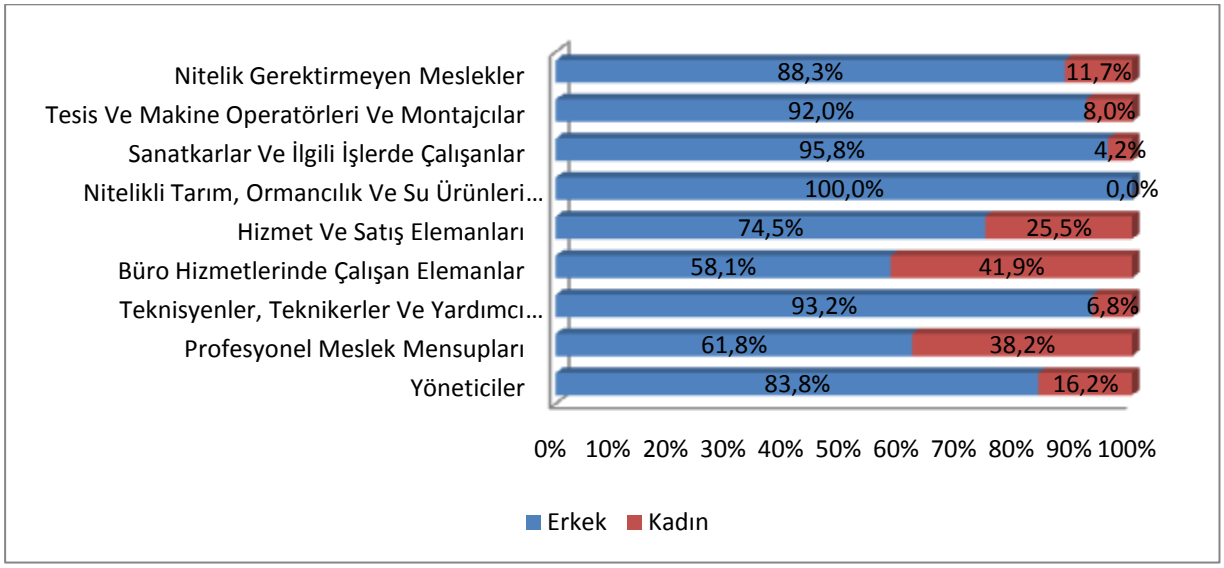

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına göre; araştırma kapsamına giren işyerlerinin meslek grupları içerisinde en çok çalışan sayısı olan ilk üç meslek grupları sırasıyla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar yer almaktaydı. Bu meslek gruplarının cinsiyet dağılımlarına bakıldığında ise; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunda çalışanların % 92'sini erkekler, % 8'ini ise kadınlar, nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda çalışanları % 88,3'ünü erkeler, % 11,7'sini kadınlar ve son olaraktan sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubunu ise % 95,8 erkekler, % 4,2 ile kadınlar oluşturmaktadır. Kadınların meslek grupları içerisinde daha çok büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ile profesyonel meslek mensupları gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 33: En Fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

Zonguldak					
Toplam		**Erkek**		**Kadın**	
Madenci (Genel)	11,0	Madenci (Genel)	12,8	Temizlik Görevlisi	7,1
Beden İşçisi (Genel)	5,3	Beden İşçisi (Genel)	5,9	Makineci (Dikiş)	6,2
Sevkiyat Görevlisi	3,8	Sevkiyat Görevlisi	4,5	Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	5,0
Temizlik Görevlisi	3,0	Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	2,4	Satış Danışmanı	4,2
Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	2,0	Temizlik Görevlisi	2,4	Büro Memuru (Genel)	4,2
Şoför-Yük Taşıma	1,8	Şoför-Yük Taşıma	2,1	Sekreter	2,8
Satış Danışmanı	1,7	Kalıpçı-Pres	2,0	Muhasebeci	2,4
Kalıpçı-Pres	1,7	Beden İşçisi (İnşaat)	2,0	Kasiyer	2,4
Beden İşçisi (İnşaat)	1,7	Elektrik Pano Montajcısı	1,9	Ön Muhasebeci	2,3
Elektrik Pano Montajcısı	1,6	Diğer Ustabaşı/postabaşı/ formenler	1,7	Ortacı	2,0

Türkiye					
Toplam		Erkek		Kadın	
Temizlik Görevlisi	4,1	Beden İşçisi (Genel)	3,7	Temizlik Görevlisi	7,4
Beden İşçisi (Genel)	3,3	Beden İşçisi (İnşaat)	3,4	Makineci (Dikiş)	4,7
Beden İşçisi (İnşaat)	2,6	Temizlik Görevlisi	3,1	Muhasebeci	3,9
Güvenlik Görevlisi	2,4	Güvenlik Görevlisi	2,8	Sekreter	3,5
Makineci (Dikiş)	2,1	Şoför-Yük Taşıma	2,7	Büro Memuru (Genel)	2,7
Şoför-Yük Taşıma	2,0	Makineci (Dikiş)	1,3	Satış Danışmanı	2,0
Muhasebeci	1,8	Garson (Servis Elemanı)	1,3	Beden İşçisi (Genel)	1,9
Satış Danışmanı	1,4	Satış Danışmanı	1,2	Beden İşçisi (Temizlik)	1,7
Büro Memuru (Genel)	1,4	Muhasebeci	1,2	Aşçı	1,5
Garson (Servis Elemanı)	1,2	Pazarlamacı	1,1	Ön Muhasebeci	1,3

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçları kapsamında en fazla çalışanı olan mesleklerin cinsiyet kırılımları incelendiğinde Zonguldak ilinde en fazla çalışanı olan mesleğin toplam içerisindeki ağırlığı % 11 oran ile madenci (genel) mesleğinde olduğu görülürken, Türkiye ise % 4,1 ile temizlik görevlisi olduğu görülmektedir. Erkekler içerisinde İlde en fazla çalışılan mesleğin % 12,8 ile toplam çalışana sahip meslek ile aynı olduğu, Türkiye 'de ise % 3,7 ile beden işçisi (genel) olduğudur. Kadınlar içerisinde en fazla çalışanı olan mesleğin % 7,1 ile temizlik görevlisi olduğu görülürken, Türkiye 'de ise % 7,4 oranla kadınların İlde çalışılan meslek ile aynı meslekte çalıştığıdır.

AÇIK İŞLER

Zonguldak ilinde 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında uygulan İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında (İPTA) işyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu (açık işlere) meslekler mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkan sunan önemli bir göstergedir. Bu mesleklerin hangi sektörlerden talep edildiği, bu meslekler için hangi eğitim düzeyi ve becerilerin talep edildiği ve genellikle açık işlerin nasıl karşılandığına değinilecektir.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık[14] iş imalat sektöründedir. Zonguldak ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde işyeri sayısı bakımından toptan ve perakende ticaret, çalışan sayısı bakımından ise imalat madencilik ve taş ocakçılığı sektörü lokomotif sektörlerdir. Açık işlerde ise gayrimenkul faaliyetleri sektörü % 66,7'lik oran ile ilk sırada yer almaktadır. Sırasıyla açık işlerin % 11,8 'i su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve imalat , % 4,1'i inşaat sektöründedir. Araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinden; elektrik gaz buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır.

[14]Açık işyeri yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır; ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda Zonguldak genelinde açık iş oranı % 2,1[15] olarak hesaplanmıştır. Açık iş oranı itibariyle önde gelen sektör gayrimenkul faaliyetleri sektörüdür. Sektörde açık iş oranı % 11,9'dur.

Tablo 34: Açık İş Veren İşyerleri Dağılımı, Zonguldak- Türkiye, %, 2013

Sektör	Toplam Açık İş	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Oranı(%)	Türkiye (%)
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	156	11	6,8	19,9
İmalat	297	54	18,1	40,6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. Ve Dağ.	0	0	0,0	13
Su Temini; Kanalizas. Atık Yönetimi ve İyileş. Faal.	4	1	25,0	23,4
İnşaat	87	21	24,4	17,3
Toptan ve Perakende Ticaret	175	49	27,9	27,8
Ulaştırma ve Depolama	33	11	33,3	18,1
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	36	10	28,6	35,8
Bilgi ve İletişim	7	2	28,6	29,1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	1	100,0	17,2
Gayrimenkul Faaliyetleri	8	1	12,5	21,6
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13	6	46,2	24,1
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0	0,0	24,8
Eğitim	41	12	30,8	21,8
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	38	11	29,7	36,9
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0	0,0	19,9
Diğer Hizmet Faaliyetleri	21	3	14,3	27,4
Genel Toplam:	918	194	21,1	28,7

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına göre sektörlerde açık iş veren işyeri sayısı sektörler tamamı itibariyle 194 olup, sektörlerdeki işyerlerinden toplam 918 açık iş talebi alınmıştır. Bu doğrultuda açık iş veren işyeri oranı Zonguldak İlinde % 21,1 olurken, Türkiye 'de ise bu oran % 28,7'dir. Sektörler içerisindeki İlde en yüksek oranın % 100 ile finans ve sigorta faaliyetlerinde olduğu görülürken, Türkiye 'de ise % 40,6 ile imalat sektörünün olduğu görülmektedir. Açık iş veren işyeri oranında ikinci sektör olarak İlde % 46,2 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler olurken, Türkiye 'de ise % 36,9 ile İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü gelmektedir. İldeki işgücü piyasasının önemli sektörlerinde biri olan madencilik ve taşocakçılığının oranı % 6,8 iken, Türkiye 'de % 19,9 'dur.

[15]Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir:
AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

Tablo 35: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, Zonguldak, 2013

Sektör	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı (%)	Açık İş Oranı (%)
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	156	17,0	1,2
İmalat	297	32,4	2,1
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. Ve Dağ.	0	0,0	0,0
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	4	0,4	11,8
İnşaat	87	9,5	3,8
Toptan ve Perakende Ticaret	175	19,0	3,2
Ulaştırma ve Depolama	33	3,6	2,0
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	36	4,0	2,4
Bilgi ve İletişim	7	0,8	3,2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	0,1	0,3
Gayrimenkul Faaliyetleri	8	0,9	66,7
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13	1,4	5,6
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0,0	0,0
Eğitim	41	4,4	3,1
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	38	4,2	4,1
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0,0	0,0
Diğer Hizmet Faaliyetleri	21	2,3	4,3
Genel Toplam:	918	100,0	2,1

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre İlde sektörlere göre açık işlerin dağılımı incelendiğinde ilk üç sırayı % 32,4 oran ile imalat, % 19 ile toptan ve perakende ticaret ile % 17 oranla madencilik ve taşocakçılığı almaktadır. Sektörlere göre açık iş oranı incelendiğinde ise ilk üç sırayı; % 66,7 oran ile gayrimenkul faaliyetleri , % 11,8 oran ile su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve % 5,6 oran ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler almaktadır. Bu üç sektördeki açık iş oranı toplam açık iş oranının % 84,1'ini oluşturmaktadır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Açık İş Oranı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

Sektör	Zonguldak	Türkiye
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1,2	3,0
İmalat	2,1	5,4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. Ve Dağ.	0,0	1,3
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	11,8	1,8
İnşaat	3,8	3,4
Toptan ve Perakende Ticaret	3,2	4,6
Ulaştırma ve Depolama	2,0	2,9
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,4	5,6
Bilgi ve İletişim	3,2	3,8
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,3	2,1
Gayrimenkul Faaliyetleri	66,7	4,0
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5,6	3,8
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0	3,5
Eğitim	3,1	2,5
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	4,1	4,1
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0	3,1
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,3	5,6
Genel Toplam:	2,1	**4,4**

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına bakıldığında sektörlere göre açık iş oranı; Zonguldak ilinde % 66,7 ile gayrimenkul faaliyetleri içerisinde yer alırken, Türkiye 'de bu sektörün oranı İldeki orana göre 62,7 puan düşüşle % 4'tür. İldeki bir diğer sektör olan su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetlerinin açık iş oranı % 11,8 iken, Türkiye 'de bu oran yalnızca % 1,8'dir. İldeki her iki sektördeki açık iş oranlarının Türkiye oranlarına göre bir hayli yüksek olduğu göze çarpmaktadır. İldeki madencilik ve taşocakçılığı sektöründeki açık iş oranın (% 1,2) düşük olması ayrıca dikkat çeken bir durumdur.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Verileri, Zonguldak, 2013

Meslek Grup	Toplam Açık İş	Açık İş Dağılımı (%)	Açık İş Oranı (%)
Yöneticiler	2	0,2	0,2
Profesyonel Meslek Mensupları	125	13,6	4,1
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	86	9,4	2,1
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	21	2,3	0,8
Hizmet Ve Satış Elemanları	99	10,8	2,6
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0	0,0
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	194	21,2	2,6
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	342	37,3	2,7
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	47	5,1	0,6
Genel Toplam:	918	100,0	2,1

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre İlde meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımı incelendiğinde ilk üç sırayı % 37,2 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, % 21,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile % 13,6 oranla profesyonel meslek mensupları grubu almaktadır. Meslek gruplarına göre açık iş oranı incelendiğinde ise ilk üç sırayı; % 4,1 oran ile profesyonel meslek mensupları, % 2,7 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile % 2,6 oranlık paylara sahip hizmet ve satış elemanları ve sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar almaktadır. Bu meslek gruplarındaki açık iş oranı toplam açık iş oranının % 12'sini oluşturmaktadır.

Grafik 34: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

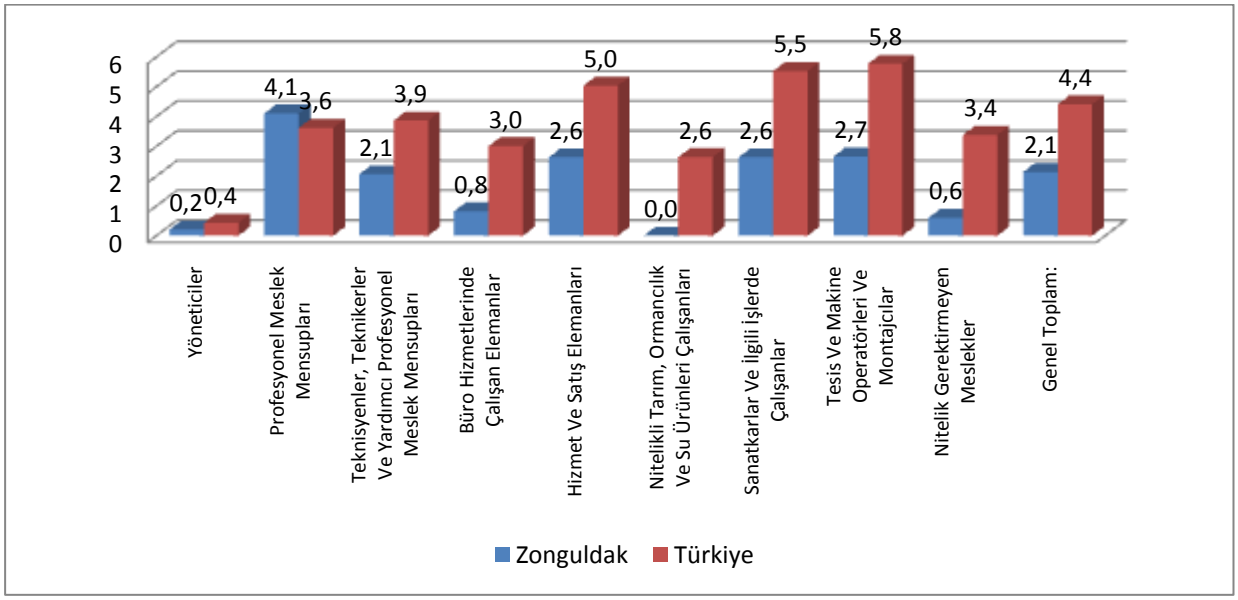

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçları incelendiğinde; meslek gruplarına göre Zonguldak ve Türkiye açık iş oranı incelendiğinde; İlde % 4,1 oran ile profesyonel meslek mensupları ilk sırayı alırken, Türkiye 'de ise durum % 5,8 oranla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ilk sırayı almaktadır. İlde profesyonel meslek mensuplarını % 2,7 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar takip ederken, Türkiye 'de ise tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunu % 5,5 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. İlde nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları grubunda açık iş oranı % 0 iken, Türkiye de bu oran % 2,6'lık bir paya sahiptir.

Tablo 38: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, Zonguldak- Türkiye, %, 2013

Zonguldak	Açık İş Dağılımı (%)	Türkiye	Açık İş Dağılımı (%)
Madenci (Genel)	17,7	Makineci (Dikiş)	7,9
Makineci (Dikiş)	8,8	Beden İşçisi (Genel)	3,3
Pazarlamacı	4,5	Güvenlik Görevlisi	3,2
Ütücü	3,7	Garson (Servis Elemanı)	2,4
Garson (Servis Elemanı)	2,8	Temizlik Görevlisi	2,2
Hemşire	2,5	Ortacı	1,7
Reyon Görevlisi	2,1	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7
Kalite Kontrolcü-Tekstil	1,7	Satış Danışmanı	1,6
Satış Danışmanı	1,5	Pazarlamacı	1,4
Tuğla İmal İşçisi	1,5	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına göre meslekler içerisindeki açık iş oranı incelendiğinde; Zonguldak'ta % 17,7 oran ile madenci (genel) mesleği yer alırken, Türkiye de ise % 7,9 ile makineci (dikiş) mesleği yer almaktadır. İkinci sırayı; İlde % 8,8 ile makineci (dikiş) mesleği izlerken, Türkiye 'de % 3,3 oranla beden işçisi (genel) mesleği izlemektedir. İlde üçüncü sırayı % 4,5 ile pazarlamacı mesleği alırken, Türkiye ise % 3,2 ile güvenlik görevlisi mesleği almaktadır. İlde ilk üç mesleğin ilin toplam açık iş oranı içerisinde % 31'lik paya sahip iken, Türkiye 'deki ilk üç mesleğin payı ise % 14,4'tür.

Grafik 35: Açık İşlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2013

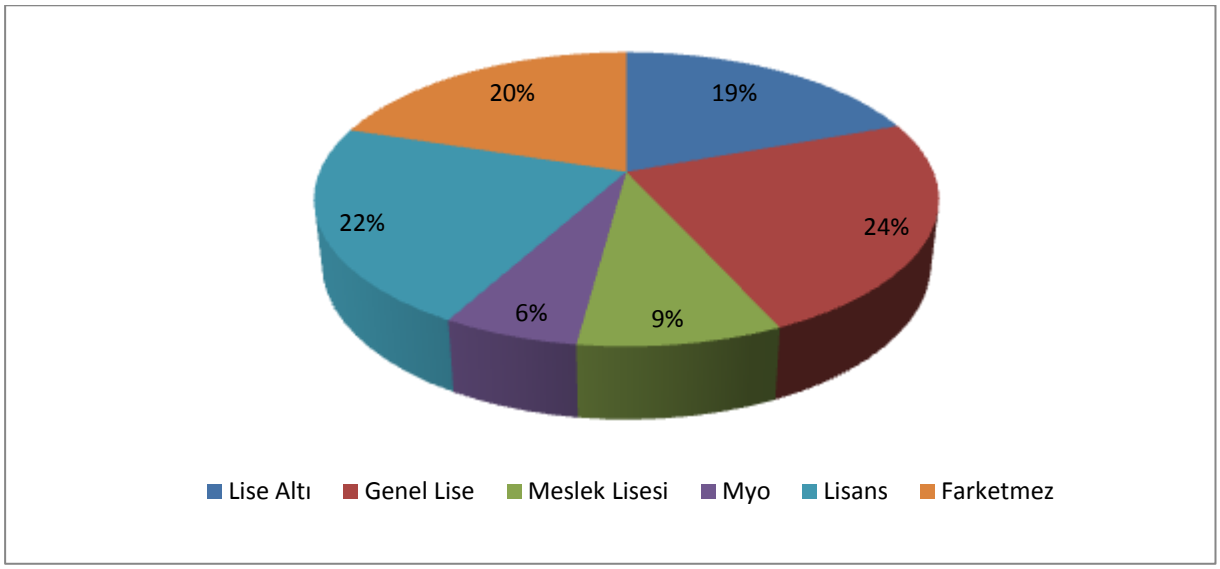

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre; açık işlerde istenilen eğitim düzeyi İlde en fazla % 24 oran ile genel lise seviyesidir. İlde genel lise seviyesini % 22 ile lisans öğrenim seviyesi izlemektedir. Açık işlerde istenilen eğitim düzeyinde herhangi bir okul mezunlarının oranı % 20'dir. Eğitim düzeyi içerisinde en az % 6 oranla meslek yüksek okulu mezunları talep edilmiştir.

Grafik 36: Açık İşlerin Beceri Durumlarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2013

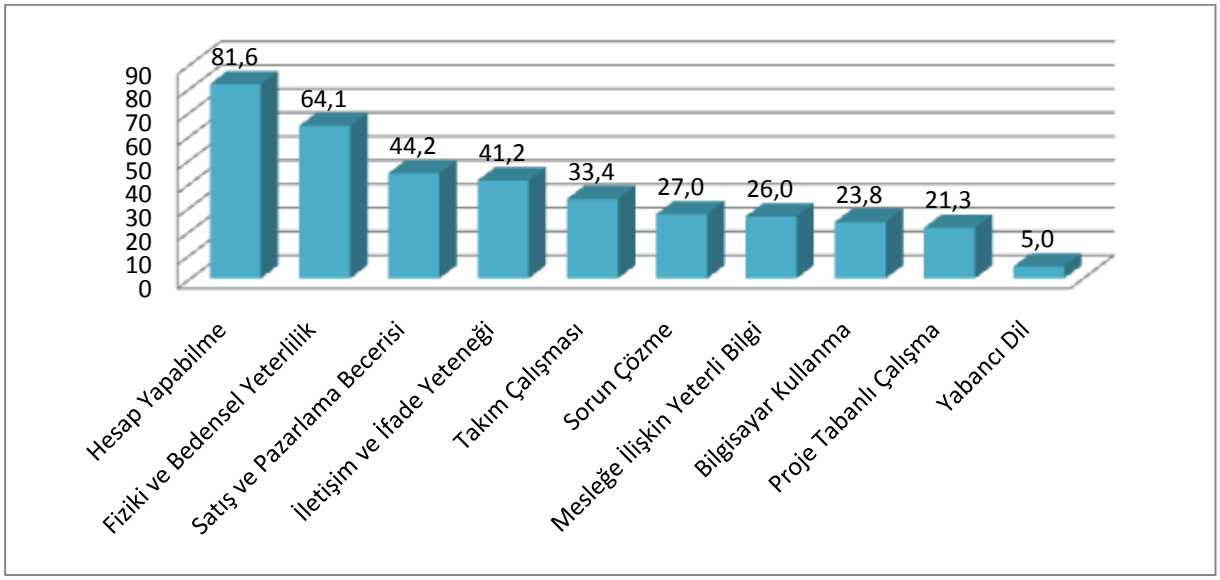

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına bakıldığında İlde işverenler tarafından en çok talep edilen beceri düzeyi % 81,6 oran ile hesap yapabilmeye sahip olmaktır. Bu beceriyi % 64,1 ile fiziki ve bedensel yeterlilik izlemektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir. % 44,2 ile satış ve pazarlama becerisi, % 41,2 ile iletişim ve ifade yeteneği, % 33,4 ile takım çalışması, % 27 ile sorun çözme, % 26 ile mesleğe ilişkin yeterli bilgi, % 23,8 ile bilgisayar kullanma, % 21,3 ile proje tabanlı çalışma ve % 5 ile yabancı dil takip etmektedir.

Grafik 37: Açık İşlerin Aranma Yollarına Göre Dağılımı, Zonguldak, %, 2013

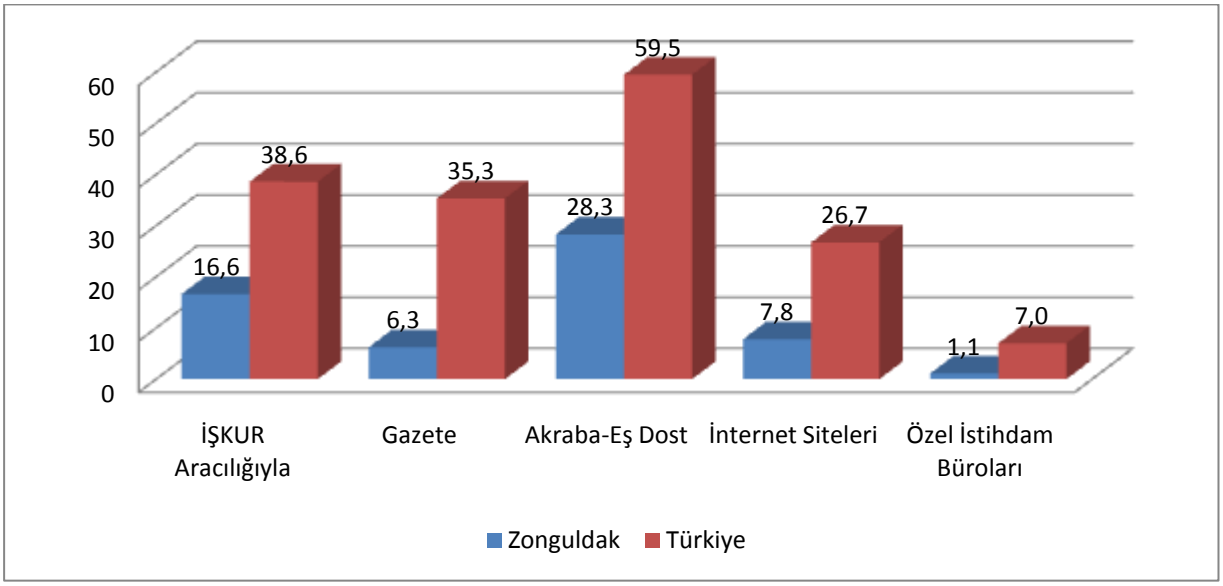

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre açık işlerin karşılanma kanalları incelendiğinde Zonguldak % 28,3 oran ve Türkiye % 59,5 oranla akraba-eş dost ilk sırada gelmektedir. İkinci sırada İŞKUR gelirken, İldeki payı % 16,6 iken, Türkiye 'deki payı % 38,6'dır. İlk iki sırada bu kanallar gelirken gazete ve internet sitelerinin göreceli olarak daha az tercih edildiği görülmektedir. En az tercih edilen iş arama kanalı özel istihdam bürolarının Zonguldak İlindeki payı % 1,1 iken, Türkiye 'deki payı sadece % 7'dir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Anket kapsamındaki işletmelere 2013 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine bu bölümde değinilecektir.

Tablo 39: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslek Bildiren İşyerleri, Zonguldak, 2013

Sektör	Toplam İşyeri	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı (%)
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	39	14	35,1
İmalat	164	77	47,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür.Ve Dağ.	2	0	0,0
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	2	1	50,0
İnşaat	121	44	36,1
Toptan ve Perakende Ticaret	251	113	44,9
Ulaştırma ve Depolama	59	18	30,5
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	57	33	58,2
Bilgi ve İletişim	6	4	66,7
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	20	1	5,0
Gayrimenkul Faaliyetleri	1	1	100,0
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	18	6	33,3
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	21	2	9,5
Eğitim	52	30	58,0
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	27	21	76,9
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	3	1	33,3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	17	5	29,4
Genel Toplam:	860	371	43,1

Kaynak: İPTA

2013 İPTA kapsamında olan sektörler içerisindeki toplam 860 işyerinden % 43,1'i eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Bu sektörler içerisinde % 100 oran ile gayrimenkul faaliyetleri ilk sıra yer almaktadır. Bu sektörü % 76,9 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü izlemektedir. Eleman teminde güçlük çektiğini belirten sektörlerden biri de % 66,7 ile bilgi ve iletişim sektörüdür. Elektrik, gaz ve buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ise eleman temininde güçlük çektiğini bildirmeyen tek sektör olarak göze çarpmaktadır.

Tablo 40: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, 2013

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Zonguldak (%)	Türkiye (%)
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	69	4,6	0,8
İmalat	568	38,0	39,4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür.Ve Dağ.	0	0,0	0,1
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	4	0,3	0,2
İnşaat	178	11,9	13,4
Toptan ve Perakende Ticaret	342	22,9	18,1
Ulaştırma ve Depolama	65	4,3	3,8
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	89	6,0	6,5
Bilgi ve İletişim	7	0,5	0,8
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	5	0,3	0,7
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	0,3	0,6
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	26	1,7	3,1
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3	0,2	5,8
Eğitim	57	3,8	1,7
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	54	3,6	2,9
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	1	0,1	0,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	23	1,5	1,8
Genel Toplam:	1496	100,0	100,0

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına kapsamında Zonguldak İlinde sektörlere göre temininde güçlük çekilen kişi sayısı dağılımının en fazla % 38 oran ile imalat sektöründe olduğu göze çarpmaktadır. İmalat sektörünü % 22,9 oran ile toptan ve perakende ticaret sektörü izlerken bu sektörü de % 11,9 oran ile inşaat sektörü izlemektedir. Türkiye 'de temininde güçlük çekilen kişilerin sektörel dağılımı ise; % 39,4 oranla İmalat sektörü, imalat sektörünü % 18,1 oranla toptan ve perakende ticaret sektörü izlerken, bu sektörleri % 13,4 oranla inşaat sektörü izlemektedir. İlde sektörlere göre temininde güçlük çekilen kişi sayısı dağılımının Türkiye ile benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Tablo 41: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak,2013

Meslek Grup	Temininde Güçlük Çekilen Toplam Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı (%)	Açık İşlerin Dağılımı (%)
Yöneticiler	6	0,4	0,2
Profesyonel Meslek Mensupları	146	9,8	13,6
Teknisyenler, Teknikerler ve Yar. Prof. Meslek Men.	125	8,4	9,4
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	22	1,5	2,3
Hizmet ve Satış Elemanları	223	14,9	10,8
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	15	1,0	0,0
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	388	25,9	21,2
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	512	34,3	37,3
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	57	3,8	5,1
Genel Toplam:	1496	100,0	100,0

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçları kapsamında temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; İlde % 34,3 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunun eleman temininde güçlük çektiği görülürken; bu ana meslek grubundaki açık işlerin oranı toplam açık işlerin % 37,3 oluşturduğu görülmektedir. İkinci ana meslek grubu ise % 25,9 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubu olurken; bu grubun toplam açık iş oranı içerisindeki payı % 21,2'dir. Bir diğer ana meslek grubu ise % 14,9 ile hizmet ve satış elemanları iken; bu grubun ise toplam açık iş oranı içerisindeki ağırlığı ise % 10,8'dir.

Grafik 38: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

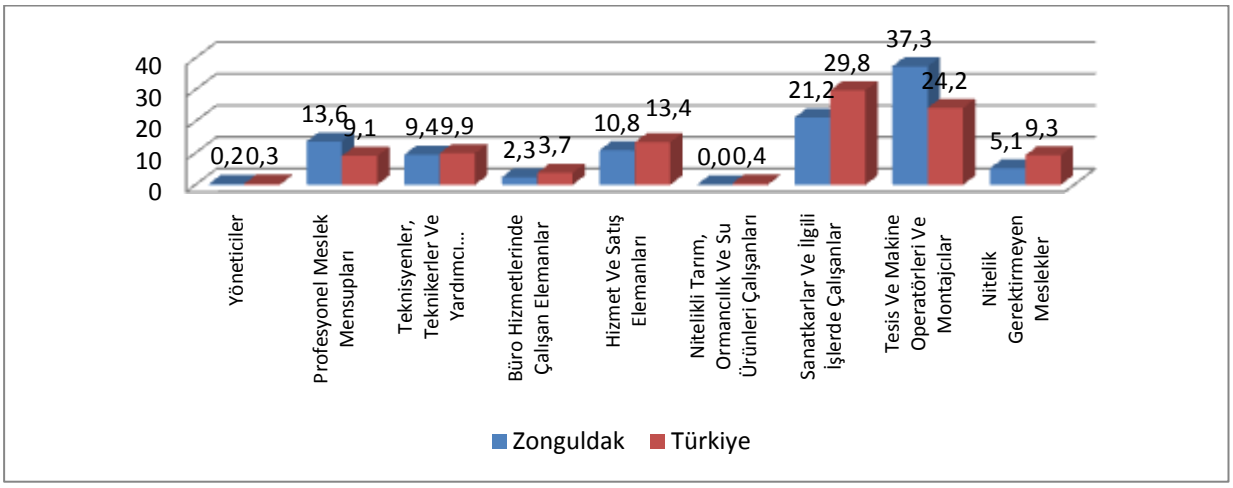

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçları kapsamında temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında; Zonguldak'ta % 37,3 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu ilk sıra yer almaktadır. Bunu % 21,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar izlemektedir. İlde üçüncü sırada % 13,6 oran ile profesyonel meslek mensupları grubu yer almaktadır. Türkiye'deki duruma bakıldığında ise; ilk sırayı % 29,8 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, ikinci sırayı % 24,2 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve üçüncü sırayı da % 13,4 ile hizmet ve satış elemanları grubu aldığı görülmektedir.

Tablo 42: Temininde Güçlük Çekilen İlk On Mesleğin Dağılımı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

Zonguldak	Oran (%)	Türkiye	Oran (%)
Makineci (Dikiş)	11,1	Makineci (Dikiş)	6,9
Satış Danışmanı	4,4	Güvenlik Görevlisi	2,8
Madenci (Genel)	3,8	Garson (Servis Elemanı)	2,3
Pazarlamacı	3,3	Beden İşçisi (Genel)	1,9
Garson (Servis Elemanı)	2,6	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7
Ütücü	2,1	Satış Danışmanı	1,4
Kasiyer	2,0	Ortacı	1,4
Ağır Kamyon Şoförü	1,9	Temizlik Görevlisi	1,3
Beden İşçisi (İnşaat)	1,8	Pazarlamacı	1,3
Tuğla İmal İşçisi	1,7	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin Zonguldak ve Türkiye 'de dağılımına bakıldığında; ilde ilk beş sırayı, % 11,1 ile makineci (dikiş), % 4,4 ile satış danışmanı, % 3,8 ile madenci (genel), % 3,3 ile pazarlamacı ve % 2,6 ile garson (servis elemanı) meslekleri yer almaktadır. Türkiye 'de ise ilk beş sırayı, % 6,9 ile makineci (dikiş), % 2,8 ile güvenlik görevlisi, % 2,3 ile garson (servis elemanı), % 1,9 ile beden işçisi (genel) ve % 1,7 ile gaz altı kaynakçısı meslekleri yer almaktadır. Bu durum itibariyle hem Zonguldak'ta hem de Türkiye'de temininde güçlük çekilen mesleğin makineci (dikiş) olduğu söylenebilir.

Grafik 39: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

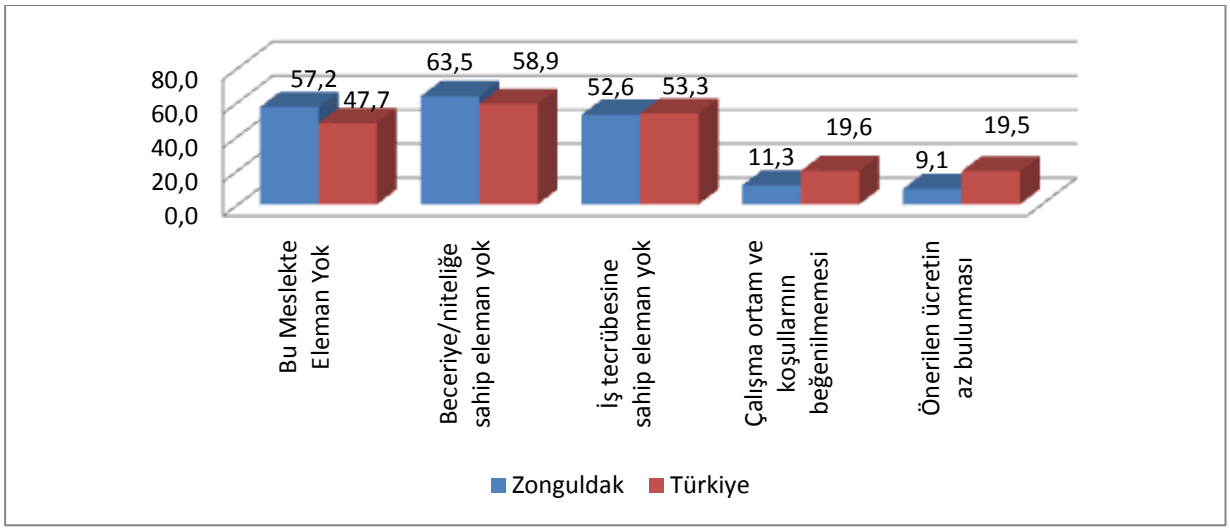

Kaynak: İPTA

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu kapsamda Zonguldak'ta görüşülen işverenlerin % 63,5'i ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye ve/veya niteliğe sahip eleman bulunmamasından, % 57,2'si ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından, % 52,6'sı ilgili meslekte iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, % 11,3'ü çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve % 9,1'i de işveren tarafından önerilen ücretin düşük bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Türkiye genelinde işverenlerin eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakıldığında farklı ağırlıklarda olmakla birlikte eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinin ildeki sıralama ile paralel olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde görüşülen işverenlerin % 58,9'u ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye ve/veya niteliğe sahip eleman bulunmamasından, % 53,3'ü ilgili meslekte iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, % 47,7'si ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından, % 19,6'sı çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve % 19,5'i de işveren tarafından önerilen ücretin düşük bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

15 Mayıs – 30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan saha çalışması kapsamında işletmelerin gelecek dönemler için eleman sayısındaki artış ya da azalışları hakkında görüşleri sorulmuştur. Böylece istihdam beklentisi kısa (altı aylık) ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir. Zonguldak ve Türkiye'de sektörlere göre, ana meslek gruplarına göre ve mesleklere göre değişimler yansıtılmaya çalışılacaktır.

Tablo 43: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Zonguldak, 2013

Sektörler	31 Aralık 2013 Net İstihdam Değişimi	30 Aralık 2014 Net İstihdam Değişimi	31 Aralık 2013 NİDO (%)	30 Haziran 2014 NİDO (%)
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	22	64	0,2	0,5
İmalat	408	513	3,0	3,8
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. ve Dağ.	0	0	0,0	0,0
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	10	10	33,3	33,3
İnşaat	231	306	10,4	13,7
Toptan ve Perakende Ticaret	199	226	3,8	4,3
Ulaştırma ve Depolama	73	152	4,5	9,4
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18	5	1,2	0,4
Bilgi ve İletişim	3	4	1,4	1,9
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-4	-2	-1,2	-0,6
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	10	75,0	250,0
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	7	6	3,2	2,7
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	37	10	2,6	0,7
Eğitim	30	17	2,4	1,3
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	21	4	2,3	0,5
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0	0,0	0,0
Diğer Hizmet Faaliyetleri	12	0	2,6	0,0
Genel Toplam:	1070	1325	2,5	3,2

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçları doğrultusunda 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranının % 2,5 olacağı öngörülmektedir. İlde en fazla net istihdam değişiminin pozitif yönlü olaraktan % 75 ile gayrimenkul faaliyetleri, % 33,3 ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve % 10,4 ile inşaat sektöründe değişim beklendiğini söyleyebiliriz. 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle de en fazla net istihdam değişiminin negatif yönlü olaraktan % -1,2 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektörün yaşanacağı öngörülmektedir. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranının % 3,2 olacağı ön görülmektedir. İlde en fazla net istihdam değişiminin pozitif yönlü olaraktan % 250 ile gayrimenkul faaliyetleri, % 33,3 ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve % 13,7 ile inşaat sektöründe değişim beklendiğini söyleyebiliriz. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle en fazla net istihdam değişiminin negatif yönlü olaraktan % -0,6 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yaşanacağı öngörülmektedir.

Tablo 44: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı, Zonguldak-Türkiye, %, 2013

Sektörler	31 Aralık 2013 NİDO (%)		30 Haziran 2014 NİDO (%)	
	Zonguldak	Türkiye	Zonguldak	Türkiye
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,2	1,9	0,5	2,9
İmalat	3,0	5,1	3,8	4,0
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ür. Ve Dağ.	0,0	1,4	0,0	1,4
Su Temini; Kanalizas. Atık Yön. ve İyileş. Faal.	33,3	0,8	33,3	1,8
İnşaat	10,4	5,7	13,7	5,4
Toptan ve Perakende Ticaret	3,8	5,3	4,3	5,1
Ulaştırma ve Depolama	4,5	2,3	9,4	3,5
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1,2	0,6	0,4	5,5
Bilgi ve İletişim	1,4	6,0	1,9	5,4
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-1,2	3,8	-0,6	4,0
Gayrimenkul Faaliyetleri	75,0	6,3	250,0	8,2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3,2	4,8	2,7	7,8
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2,6	7,0	0,7	7,3
Eğitim	2,4	2,4	1,3	1,7
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	2,3	3,1	0,5	3,0
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0	-0,1	0,0	2,8
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2,6	4,5	0,0	9,2
Genel Toplam:	2,5	4,7	3,2	4,8

Kaynak: İPTA

2013 İPTA sonuçlarına göre: net istihdam değişim oranının Zonguldak ilinde 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle % 2,5'lik artış olacağı beklenirken, 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ise 0,7 puan artışla % 3,2'lik bir artış göstereceğini öngörebiliriz. Araştırmanın Türkiye sonuçlarına bakıldığında ise; 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle % 4,7'lik artış olacağı beklenirken, 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ise 0,1 puan artışla % 4,8'lik bir artış olacağı öngörülebilir. İlde gayrimenkul faaliyetleri sektörü 31 Aralık 2013 itibariyle % 75'lik bir artış beklenirken, 30 Haziran 2014 tarihinde 175 puan artışla % 250'lik bir artış olacağını belirtebiliriz. Türkiye'de ise gayrimenkul faaliyetleri sektörü 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle % 6,3'lük bir artış olacağı öngörülürken, 30 Haziran 2014 tarihinde ise 1,9 puan artışla % 8,2'lik bir artış olacağı öngörülebilmektedir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe İlde 31 Aralık 2013 tarihinde negatif yönlü % -1,2 azalış olacağı öngörülürken, 30 Haziran 2014 tarihinde 0,6 puan artışla % -0,6 olacağı öngörülmektedir. Genel itibariyle hem Zonguldak'ta hem de Türkiye'de pozitif yönlü istihdam artışının yaşanacağını söyleyebiliriz.

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, Zonguldak, 2013

Meslek Grupları	31 Aralık 2013Net İstihdam Değişimi	30 Haziran 2014 Net İstihdam Değişimi	31 Aralık 2013 NİDO (%)	30 Haziran 2014 NİDO (%)
Yöneticiler	3	2	0,3	0,2
Profesyonel Meslek Mensupları	73	34	2,5	1,2
Teknisyenler, Teknikerler ve Yar. Prof. Meslek Men.	56	40	1,4	1,0
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-19	14	-0,7	0,5
Hizmet ve Satış Elemanları	87	109	2,4	3,0
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ür. Çalış.	0	4	0,0	5,1
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	390	730	5,4	10,2
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montaj.	268	224	2,1	1,8
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	212	168	2,7	2,1
Genel Toplam:	1.070	1.325	2,5	3,2

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçları doğrultusunda net istihdam değişimin ana meslek gruplarındaki değişimini incelediğimizde genel olaraktan 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle % 2,5'lik bir artış yaşanacağıdır. Ana meslek grupları içerisinde en fazla artışın % 5,4 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanların olduğu gruptur. Profesyonel meslek mensuplarının % 2,5 ile artışın beklediği ikinci ana meslek grubudur. En fazla net istihdam değişiminin yaşanacağı bir başka ana meslek grubu da % 2,4 artış ile hizmet ve satış elemanlarıdır. İlde 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle negatif yönlü en fazla net istihdam değişiminin yaşanacağı ana meslek grubu % -0,7 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar grubudur.30Haziran 2014 tarihi itibariyle ana meslek grupları içerisinde en fazla artışın % 10,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanların olduğu gruptur. Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri % 5,1 ile artışın beklediği ikinci ana meslek grubudur. En fazla net istihdam değişiminin yaşanacağı bir başka ana meslek grubu da % 3 artış ile hizmet ve satış elemanlarıdır. İlde 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle negatif yönlü en fazla net istihdam değişiminin yaşanacağı ana meslek grubu bulunmamaktadır. Bunun yanında en az net istihdam değişiminin yaşanacağı ana meslek grubu % 0,2 ile yöneticilerdir.

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

2013 İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki işverenlerin 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihlerinde işyerlerinde muhtemel istihdam artışı yaşanacak meslekleri belirtmeleri sonucunda mesleklerin toplam içindeki ağırlığına bağlı olarak oluşturulan Zonguldak ve Türkiye'de en fazla istihdam artışı yaşanacak ilk on meslek oluşturulmuştur.

Tablo 46: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen Meslekler, Zonguldak, 2013

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Beden İşçisi (Genel)	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Çelik Konstrüksiyon İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Madenci (Genel)
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Beden İşçisi (İnşaat)
Satış Danışmanı	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Madenci (Genel)	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)
Reyon Görevlisi	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	Makineci (Dikiş)

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçları kapsamında ilde 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranı % 2,5 iken, 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ise% 3,2'dir. Yaşanacak artış öngörüleri doğrultusunda 31 Aralık 2013 döneminde en fazla net istihdam artış beklentisi olan ilk üç meslek sıralaması şu şekildedir; konfeksiyon işçisi, beden işçisi (genel), makineci (dikiş) olurken, 30 Haziran 2014 döneminde ise konfeksiyon işçisi, diğer imalat ve ilgili işçiler (elle),beden işçisi (genel) meslekleridir.

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

2013 İPTA kapsamındaki işverenlerin 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 nokta tarihlerinde işyerlerinde muhtemel istihdam azalışı yaşanacak meslekleri belirtmeleri sonucunda mesleklerin toplam içindeki ağırlığına bağlı olarak oluşturulan Bartın ve Türkiye'de en fazla istihdam azalışı yaşanacak ilk on meslek oluşturulmuştur.

Tablo 47: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler, Zonguldak, 2013

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	Temizlik Görevlisi (Hastane)
Beton Direk Kalıp Açma İşçisi	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Bulaşıkçı (Stevard)	Fen Bilgisi Öğretmeni-İlköğretim
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	Sınıf Öğretmeni
Direksiyon Eğitmeni	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Raf İstifleme İşlerinde Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	CNC Lazerle Kesme Operatörü
Aşçı	Kepçe Operatörü
Diğer Büro Memurları	Gişe Memuru-Ptt
Bankacılık Meslek Elemanı	Görsel İletişim Tasarımcısı
Sevkiyat Görevlisi	Gazete Muhabiri

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçları kapsamında 31 Aralık 2013 döneminde en fazla net istihdam azalış beklentisi olan ilk üç meslek sıralaması şu şekildedir; diğer imalat ve ilgili işçiler (elle), beton direk kalıp açma işçisi, bulaşıkçı (stevard) olurken, 30 Haziran 2014 döneminde ise temizlik görevlisi (hastane), inşaat kalıpçısı (ahşap), fen bilgisi öğretmeni-ilköğretim meslekleridir.

SONUÇ

Zonguldak İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı İl değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Zonguldak, Bartın ve Karabük illerini kapsayan TR81 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesinin 2012 yılında güncellemesine ve araştırma 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı yüksektir. Bu durum kendini TR81 bölgesinde de göstermektedir. Bölgede kayıt dışı çalışma oranı % 51,7'dir. Kayıt dışı istihdamın kadınlar da erkeklerden daha çok olduğu görülmektedir. Bu oran erkeklerde % 36,5 iken kadınlarda % 74,4'e çıkmaktadır. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıtı da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi almada yaşanan zorluktur. Bu durum özellikle kendini beden işçisi mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir veri tabanına sahiptir.

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. Zonguldak ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer[16] itibariyle hâkim sektör % 56,3 pay ile hizmet sektörüdür. İkinci sırada % 38,2 ile sanayi yer almaktadır. En az paya sahip tarım sektörünün oranı ise % 5,5'tir.

[16]İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

İlimiz için 2012 yılında yatırım teşviklerinden belirlenen pay % 0,21'dir. Bu oranla 81 il içinde 54. sırada yer almıştır. 2012 yılında İlimize yapılan sabit yatırımların sektörel dağılımına bakıldığında sırasıyla % 48 imalat, % 40 hizmetler ve % 12 ile enerji sektörüne gerçekleştiği görülmüştür. İlimizin 2012 yılında toplam kamu yatırımlarından aldığı pay % 0,36'dır. 2012 yılı itibariyle ilimize yapılan kamu yatırımları sektör bazında incelendiğinde en yüksek kamu yatırım payının % 33,6 ile madencilik sektörüne gerçekleştiği görülmüştür.

İllerin ekonomik gelişmelerini kendi kaynakları ile birlikte yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar da etkilemektedir. 2012 yılında Zonguldak ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir

Nüfusun büyüklüğü ve yapısının incelenmesi, sosyo-ekonomik yapının geliştirilmesi için gerekli planlama çalışmaları açısından büyük önem taşımaktadır. İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı, nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır. 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçlarına göre ilimizde toplam nüfus 606.527'dir. Nüfusun % 49,3' ünü Erkek, % 50,7'sini kadın oluşturmaktadır. Çalışma yaşındaki (15-64) nüfusun toplam içerisindeki oranı % 70,8'dir. İlin yerleşim yerlerinin dağılımına göre demografik özeliklerine bakıldığında nüfusun % 47,4'ünün il/ilçe merkezlerinde ikamet ettiği görülmüştür. Zonguldak ilinde nüfusun kırsal alandaki çoğunluğu tarım sektöründe ücretsiz çalışmayı da beraberinde getirmekte ve bu durum istihdam oranının Türkiye'den daha yüksek olmasına yol açmakta ve işsizliği de perdelemektedir. İlin yaş bağımlılık oranları incelendiğinde; 0-14 yaş grubunun toplam çalışma çağındaki nüfusa düşen oranı % 28,8'dir. Yaşlı bağımlılık oranı ise % 13'dür.

15+ yaş nüfusunun % 6,4'ü okuryazar değildir. Nüfusun % 16,4'ü sadece okuryazar olup, ilkokul diploması yoktur. Nüfusun ağırlıklı kısmını (% 49,2) lise altı[17] eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirmeyenler ve lise altı eğitimliler[6]birlikte değerlendirildiğinde, İl Türkiye ortalamasından (% 64,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun % 86,1'i, diploması olmayanların da % 54,9'u kadın nüfustur. Nüfusun, % 18,4'ü lise ve dengi okul mezunu olup % 7,8'i yüksek eğitimlidir. Bu yapının işgücü piyasasını derinden etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim oranlarının düşüklüğü işgücü piyasasına girişi zorlaştırmaktadır.

İşgücü piyasasında bireylerin işgücü piyasasına sundukları işgücü arzı üç temel gruba ayrılmaktadır. Bunlar; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dahil olmayanlardır. TÜİK tarafından Haziran 2012'de açıklanan 2011 yılına ait işgücü piyasası temel değişkenleri bakımından Zonguldak ilinde dikkati çeken husus % 7,3 ile işsizlik oranıdır. Bu oran ile en yüksek işsizlik oranına sahip 40. ildir. TR81 bölgesinde Karabük ili % 8,6 ile 23. ve Bartın % 6,9 ile 51. sırada yer almıştır. İşgücüne katılım oranı % 48,7'dir. İstihdam oranı % 45,1 ile % 43,7 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir. Kadın istihdamının yıllar itibariyle artış gösterdiği görülmektedir. Bölgemizdeki kadın istihdamı oranı Türkiye ortalamasından yüksektir. Bölgede 2012 yılı verilerini incelediğimizde, işgücüne katılma ve istihdam oranının Türkiye ortalamasından yüksek, işsizlik oranın ise daha düşük olduğu görülmektedir. Erkeklerin işgücüne katılım oranı % 71,2 olurken, kadınlarda bu oran % 45,6'dır.

İşgücü piyasasının en büyük etkenlerinden birisi istihdamdır. İstihdamın artması işsizliğinde azalması anlamına gelmektedir. Ancak istihdam göstergesi işsizlik için tek başına bir etken olarak değerlendirilmemesi gerekir. Bölgenin istihdam oranı 2012 yılında % 53,9'dur. Her 100 erkekten 67'si (% 66,6) her 100 kadından 42'si (% 41,7) çalışmaktadır. 2012 yılına bakıldığında her 100 kişiden 41'inin

[17] Lise altı eğitimliler ilkokul, ortaokul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

(% 41,0) tarım sektöründe, her 100 kişiden 36‘sının (% 36,2) hizmet sektöründe ve her 100 kişiden 23‘ünün (% 22,7) sanayi sektöründe çalıştığı görünmektedir.

İlimizin içerisinde yer aldığı TR81 bölgesinde çalışanların işteki durumlar incelendiğinde; çalışanların % 45,1 oran ile ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grupta yer aldığı, % 31 ile işveren ve kendi hesabına çalışan grupta yer aldığı ve % 24,1 ile ücretsiz aile işçisi olarak çalıştıkları görülmektedir. Tarım sektöründe çalışanların ilgili sektördeki toplam içerisindeki dağılımına bakıldığında; % 52 oran ile ücretsiz aile işçisi grubu, % 46,9 oran ile işveren ve kendi hesabına çalışanlar grubu olurken bu sektördeki en küçük payı % 1,1 ile ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grubun aldığı görülmektedir. Erkeklerin % 80,6‘sının işveren ve kendi hesabına çalışırlarken, kadınların % 75,7‘si ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadırlar. Tarım dışı sektörde çalışanların ilgili sektördeki toplam içerisindeki dağılımına bakıldığında; % 75,5 oran ile ücretli, maaşlı ve yevmiyeli grup, % 19,8 oran ile işveren ve kendi hesabına çalışanlar grubu olurken bu sektördeki en küçük payı % 4,7 ile ücretsiz aile işçisi grubu olduğu görülmektedir.

TR81 bölgesinde eğitim ve cinsiyet dağılımında sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumları incelendiğinde, toplam içerisinde erkeklerde kayıtlılık oranının % 62,7 ile yüksek olduğu görülürken, kadınlarda ise % 74,4 ile kayıt dışılık oranının yüksek olduğu görülmektedir. Eğitim durumları içerisindeki durumlarına bakıldığında en yüksek kayıt dışı çalışmanın lise altı öğrenim seviyesinde olduğu göze çarpmaktadır.

Bölgede işgücüne dahil olmama nedenleri incelendiğinde; işgücüne hiç dahil olmayan grubun mevsimlik işlerde çalışanlar olduğu göze çarpmaktadır. En fazla işgücüne dahil olmayanların ise % 36,3 oran ile ev işleriyle meşgul olan grup olduğu görülmektedir. Emeklilik ve eğitim/öğretim nedeniyle işgücüne dahil olmayanların oranı ise % 13,9 ‘dur. Bölgede işgücü dışında kalan bir diğer grup ise kendine göre iş bulamadığı ve çalışmak istediği halde çeşitli nedenlerle iş aramadıklarını beyan eden kişileri oluşturduğu oran ise % 12,7‘dir.

2013 İPTA sonuçları incelendiğinde sektörler içerisinde en fazla çalışanın Zonguldak ilinde % 32,4 ile, Türkiye genelinde ise % 35,6 ile imalat sektörünün olduğu görülmektedir. İlde imalat sektörünü % 29,7 oran ile madencilik ve taşocakçılığı izlerken, Türkiye de ise % 16,5 pay ile toptan ve perakende ticaret sektörü izlemektedir. Zonguldak‘ta üçüncü sırayı % 12,5 oran ile toptan ve perakende ticaret sektör alırken Türkiye‘de ise üçüncü sırayı % 11,7 ile inşaat sektörü almaktadır

Araştırmanın sonuçlarına göre Zonguldak ilinde çalışanların % 86,2‘sini erkekler, % 13,8‘ini ise kadınlar oluştururken, Türkiye‘de ise % 76,9‘unu erkekler, % 23,1‘ini kadınlar oluşturmaktadır. İldeki sektör dağılımı itibariyle çarpıcı rakamlar çıkmaktadır. Gayrimenkul faaliyetlerinde çalışanların tamamının erkek çalışan olduğu buna istinaden kadın çalışanın sektörde bulunmayışı göze çarpmaktadır. Meslek grupları içerisinde en fazla çalışanın olduğu sektör % 29,9 oran ile tesis makine ve montajcılar grubudur. Bu grupta çalışanları % 92 oran ile erkekler, % 8 oranla kadınlar oluşturmaktadır. Bu grubu % 17,1 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanları % 95,8 ile erkekler, % 4,2 ile kadınlar meydana getirmektedir. Meslek grupları içerisinde en az çalışana sahip olan grubu % 0,2 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları oluşturmaktadır. Bu grupta kadın çalışana rastlanılmamaktadır.

Zonguldak ilinde 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında uygulan İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında (İPTA) işyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu (açık işlere) meslekler mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkan sunan önemli bir göstergedir.

2013 İPTA sonuçlarına göre sektörlerde açık iş veren işyeri sayısı 194 olup, sektörlerdeki işyerlerinden toplam 918 açık iş talebi alınmıştır. Bu doğrultuda açık iş veren işyeri oranı % 21,1 olmuştur. İlde sektörlere göre açık işlerin dağılımı incelendiğinde ilk üç sırayı % 32,4 oran ile imalat, % 19 ile toptan ve perakende ticaret ve % 17 oranla madencilik ve taşocakçılığı almaktadır.

2013 İPTA sonuçlarına göre meslekler içerisindeki açık iş oranı incelendiğinde; Zonguldak'ta % 17,7 oran ile madenci (genel) mesleği yer alırken, Türkiye'de ise % 7,9 ile makineci (dikiş) mesleği yer almaktadır. İkinci sırayı; ilde % 8,8 ile makineci (dikiş) mesleği izlerken, Türkiye'de % 3,3 oranla beden işçisi (genel) mesleği izlemektedir. İlde üçüncü sırayı % 4,5 ile pazarlamacı mesleği alırken, Türkiye'de ise % 3,2 ile güvenlik görevlisi mesleği almaktadır. İlde ilk üç meslek ilin toplam açık iş oranı içerisinde % 31'lik paya sahip iken, Türkiye 'deki ilk üç mesleğin payı ise % 14,4'tür.

Araştırma sonuçlarına göre; açık işlerde istenilen eğitim düzeyi ilde en fazla % 24 oran ile genel lise seviyesidir. İlde genel lise seviyesini % 22 ile lisans öğrenim seviyesi izlemektedir. Açık işlerde istenilen eğitim düzeyinde herhangi bir okul mezunlarının oranı % 20'dir. Eğitim düzeyi içerisinde en az % 6 oranla meslek yüksek okulu mezunları talep edilmiştir.

2013 İPTA sonuçlarına bakıldığında İlde işverenler tarafından en çok talep edilen beceri düzeyi % 81,6 oran ile hesap yapabilmeye sahip olmaktır. Bu beceriyi % 64,1 ile fiziki ve bedensel yeterlilik izlemektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir. % 44,2 ile satış ve pazarlama becerisi, % 41,2 ile iletişim ve ifade yeteneği, % 33,4 ile takım çalışması, % 27 ile sorun çözme, % 26 ile mesleğe ilişkin yeterli bilgi, % 23,8 ile bilgisayar kullanma, % 21,3 ile proje tabanlı çalışma ve % 5 ile yabancı dil takip etmektedir.
Araştırma sonuçlarına göre açık işlerin karşılanma kanalları incelendiğinde Zonguldak % 28,3 oran ve Türkiye % 59,5 oranla akraba-eş dost ilk sırada gelmektedir. İkinci sırada İŞKUR gelirken, İldeki payı % 16,6 iken Türkiye'deki payı % 38,6'dır. İlk iki sırada bu kanallar gelirken gazete ve internet sitelerinin göreceli olarak daha az tercih edildiği görülmektedir. En az tercih edilen iş arama kanalı özel istihdam bürolarının Zonguldak ilindeki payı % 1,1 iken Türkiye 'deki payı sadece % 7'dir.

İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. 2013 İPTA kapsamında olan sektörler içerisindeki toplam 860 işyerinden % 43,1'i eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Bu sektörler içerisinde % 100 oran ile gayrimenkul faaliyetleri ilk sıra yer almaktadır. Bu sektörü % 76,9 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü izlemektedir. Eleman teminde güçlük çektiğini belirten sektörlerden biri de % 66,7 ile bilgi ve iletişim sektörüdür. Elektrik, gaz ve buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ise eleman temininde güçlük çektiğini bildirmeyen tek sektör olarak göze çarpmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin Zonguldak ve Türkiye 'de dağılımına bakıldığında; İlde ilk beş sırayı, % 11,1 ile makineci (dikiş), % 4,4 ile satış danışmanı, % 3,8 ile madenci (genel), % 3,3 ile pazarlamacı ve % 2,6 ile garson (servis elemanı) meslekleri yer almaktadır. Türkiye 'de ise ilk beş sırayı, % 6,9 ile makineci (dikiş), % 2,8 ile güvenlik görevlisi, % 2,3 ile garson (servis elemanı), % 1,9 ile beden işçisi (genel) ve % 1,7 ile gaz altı kaynakçısı meslekleri yer almaktadır. Bu durum itibariyle hem Zonguldak'ta hem de Türkiye'de temininde güçlük çekilen mesleğin makineci (dikiş) olduğu söylenebilir.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu kapsamda Zonguldak'ta görüşülen işverenlerin % 63,5'i ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye ve/veya niteliğe sahip eleman bulunmamasından,

% 57,2'si ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından, % 52,6'sı ilgili meslekte iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, % 11,3'ü çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve % 9,1'i de işveren tarafından önerilen ücretin düşük bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Türkiye genelinde işverenlerin eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakıldığında farklı ağırlıklarda olmakla birlikte eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinin ildeki sıralama ile paralel olduğu görülmektedir.

2013 İPTA sonuçları doğrultusunda 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranının % 2,5 olacağı öngörülmektedir. İlde en fazla net istihdam değişiminin pozitif yönlü olarak % 75 ile gayrimenkul faaliyetleri, % 33,3 ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve % 10,4 ile inşaat sektöründe değişim beklendiğini söyleyebiliriz. 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle de en fazla net istihdam değişiminin negatif yönlü olarak % -1,2 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektörün yaşanacağı öngörülmektedir. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle net istihdam değişim oranının % 3,2 olacağı ön görülmektedir. İlde en fazla net istihdam değişiminin pozitif yönlü olarak % 250 ile gayrimenkul faaliyetleri, % 33,3 ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve % 13,7 ile inşaat sektöründe değişim beklendiğini söyleyebiliriz. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle en fazla net istihdam değişiminin negatif yönlü olarak % -0,6 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yaşanacağı öngörülmektedir.

Gerçekleştirilen bu araştırmadan elde edilen arz ve talep bilgilerinin ışığında, araştırmaya ilişkin kısıtlarda göz önünde bulundurularak Zonguldak işgücü piyasasına ilişkin şu değerlendirme ve önerilerde bulunulabilinir;

Zonguldak işgücü piyasasında sürdürülebilir gelişimi sağlamak için kadınların istihdam edilebilirliklerini artırmak, işgücüne katılımlarının önünde engelleri azaltmak ve çalışabilecekleri sektörlere teşviklerin uygulanması,

Zonguldak işgücü piyasasının ihtiyacına yönelik mesleki eğitim projelerinin artırılması, meslek edinmiş işgücünün deneyim ve becerilerinin geliştirilmesine esas işbaşı eğitim programlarının çoğaltılması, bu konuda işverenlerin bilgilendirilmesi,

Kayıt dışı istihdamla mücadelede yenilikçi yöntemlerin uygulanması ve kamudaki çalışmaların artırılması,

İş arayanların ve işverenlerin ücret, çalışma koşulları ve sosyal haklar konusunda dengede tutulabilecek bir uzlaşmaya varılması arz-talep dengesinin her iki yönde de her bakımdan tatmini açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hane Halkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR, AAZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ				E-POSTA
.....				
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

1 / 7

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S4: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S4.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04									05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5. Lisans 6. Lisans Üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe İlişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği									İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık İşlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		1	2	3	4	5
		☐											☐					

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.		7.soruya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.		8.soruya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.		9.soruya geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.		10.soruya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılıyoruz mu? 1-EVET 2-HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriyelniteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığındauniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanentrandom number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyansformulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**Örneklem Toplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerler için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus:15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO):İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ \ Olmayan\ \ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ \ istihdam}{Kurumsal\ \ Olmayan\ \ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim

Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıt dışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıt dışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıt dışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ \ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam:Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arz\text{ı } (istihdam + i\text{ş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı: Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ \ Olmayan\ \ Sivil\ N\ddot{u}fus - (\text{İ}stihdam + \text{İ}\text{ş}siz)}{Kurumsal\ \ Olmayan\ \ Sivil\ N\ddot{u}fus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul

4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oran: 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus } + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi içinbelirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9

Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım(%)	Sanayi(%)	Hizmet(%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7

Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	12472	156	69	22	64	1,2	0,2	0,5
İmalat	164	13607	297	568	408	513	2,1	3,0	3,8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	353	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	30	4	4	10	10	11,8	33,3	33,3
İnşaat	121	2227	87	178	231	306	3,8	10,4	13,7
Toptan ve perakende ticaret	251	5261	175	342	199	226	3,2	3,8	4,3
Ulaştırma ve depolama	59	1619	33	65	73	152	2,0	4,5	9,4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	57	1478	36	89	18	5	2,4	1,2	0,4
Bilgi ve iletişim	6	213	7	7	3	4	3,2	1,4	1,9
Finans ve sigorta faaliyetleri	20	337	1	5	-4	-2	0,3	-1,2	-0,6
Gayrimenkul faaliyetleri	1	4	8	4	3	10	66,7	75,0	250,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18	221	13	26	7	6	5,6	3,2	2,7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	21	1451	0	3	37	10	0,0	2,6	0,7
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	52	1274	41	57	30	17	3,1	2,4	1,3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	27	906	38	54	21	4	4,1	2,3	0,5
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	3	51	0	1	0	0	0,0	0,0	0,0
Diğer hizmet faaliyetleri	17	463	21	23	12	0	4,3	2,6	0,0
GENEL TOPLAM	860	41967	918	1496	1070	1325	2,1	2,5	3,2

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ZONGULDAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Mithatpaşa Mah. Hayribey Sok. Eski Özel İdare İşhanı K:1-2-3-4 ZONGULDAK
Tel: 0 372 251 17 21